

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Analiza diskursa				
Šifra/kod	FIL BHS 582	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS 3	Studijska grupa Književnost naroda BiH i bosanski, hrvatski i srpski jezik
Ciklus studija	II	Semestar	IV	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elmicad@gmail.com Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa Književnost naroda BiH predavanja 1; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Odnos diskursa i teksta, odnos verbalnog i neverbalnog. Teorije diskursa. Metode analize. Jedinice analize (iskaz, rečenica, klauza, propozicija, govorni čin, paragraf). Karakteristike govornog diskursa. Razgovorne strategije i implikature. Osobine razgovora u raznim okruženjima (u porodici, u obrazovnim ustanovama...) Osobine asimetričnih razgovora (bolnici, sudu, banci, univerzitetu...) Osobine razgovora u sredstvima masovne komunikacije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti dobijaju obavijesti o teorijama, metodama i postupcima analize razgovornog jezika u jezičkim jedinicama većim od rečenice.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti će dobiti teorijska znanja o diskursu, koja će moći primijeniti na govorni materijal iz različitih okruženja. Vještine: Sposobnost analize govornog materijala iz različitih okruženja.				

	Kompetencije: Studenti će moći kompetentno govoriti o diskursu i primjenjivati ono što su usvojili u svakodnevnim životnim situacijama. Studenti se osposobljavaju za samostalnu analizu govornog materijala iz različitih okruženja.
Metode izvođenja nastave	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičko-sintetička metoda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s programom, literaturom i načinom polaganja ispita.
2.	Diskurs – historija razvoja analize diskursa; definicije; diskurs i tekst; teorije diskursa; metode analize.
3.	
4.	Definicije komunikacije. Dijelovi komunikacije. Teorija govornih činova.
5.	Teorija govornih činova.
6.	
7.	Osobine govornog diskursa: kohezija, referencijalnost, digresivnost, empatija, razgovorne strategije.
8.	Osobine razgovora u porodici, školi...
9.	
10.	Polusemestralna provjera znanja studenata
11.	Asimetrični razgovori u institucijama.
12.	Asimetrični razgovori u uslužnim djelatnostima.
13.	Osobine razgovora ostvarenog preko telefona, SMS-poruke.
14.	Osobine razgovora u sredstvima masovne komunikacije.
15.	
16.	Osobine razgovora vezane za kulturne, sociolingvističke i pragmatičke parametre.
17.	Politički diskurs.
18.	

15.	Pitanje standardizacije razgovornog diskursa.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i seminar.</p> <p>Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičko-sintetička metoda.</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="516 1018 1495 1417"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost*</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad: izlaganje i prezentacija</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjeluje u nastavi; učestvuje u raspravama, pokreće pitanja i nudi rješenja, priprema i pred studentima prezentira referat • Javno prezentira seminarski rad i daje sopstvene zaključke na zadanu temu <p>Napomena:</p> <p>*Vanredni studenti, ukoliko ne prisustvuju nastavi, mogu dobiti istraživački zadatak koji ima bodovnu vrijednost kao i aktivnost na nastavi.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost*	10	10%	2.	Seminarski rad: izlaganje i prezentacija	30	30%	3.	Seminarski rad	30	30%	4.	Usmeni ispit	30	30%	Ukupno: 100bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnost*	10	10%																						
2.	Seminarski rad: izlaganje i prezentacija	30	30%																						
3.	Seminarski rad	30	30%																						
4.	Usmeni ispit	30	30%																						
Ukupno: 100bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>																								

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. L. Badurina, <i>Između redaka. Studije o tekstu i diskursu</i>. Zagreb – Rijeka, Hrvatska sveučilišna naklada, Izdavački centar, Rijeka, 2008. 2. Z. Glovacki-Bernardi, <i>O tekstu</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1991. 3. Dž. Serl, <i>Govorni činovi</i>, Nolit, Beograd, 1992. 4. V. Smailagić, <i>Uvod u tekstnu lingvistiku</i>, Univerzitet u Sarajevu – Institut za jezik, Sarajevo, 2018. 5. V. Smailagić, <i>Otkrivanje teksta. Prilozi semiotici kulture</i>, Sarajevo Publishing – Institut za jezik, 2019. 6. A. Šehović, <i>Jezik u bosanskohercegovačkim dramama</i>, Institut za jezik, Sarajevo, 2012.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasić, V. (ur.), <i>Diskurs i diskursi</i>, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad.
Napomene	<p>Studenti su dužni pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. Studentima će se za izradu referata i seminarskih radova ponuditi odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.</p>

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Lingvistički pravci i metode				
Šifra / kod	FIL BHS 514	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	2.	Semestar	3.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elmicad@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu na Oglasnoj ploči.	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta izučava se historija proučavanja jezika od najstarijih vremena do savremenih lingvističkih tokova.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da se studenti upoznaju s razvojem lingvistike kroz historiju, različitim pristupima jeziku u okviru različitih škola i tradicija koje se razvijaju u različitim dijelovima svijeta. Studenti treba da nauče povezivati historiju lingvistike sa drugim zbivanjima u društvu u određenim epohama, da povezuju uzroke i posljedice određenih lingvističkih djela i ideja. Cilj je i da studenti razviju vlastiti stav prema različitim lingvističkim pravcima. Najviše pažnje na predmetu posvećuje se evropskoj lingvistici 19. stoljeća, strukturalističkim školama i savremenim trendovima u lingvistici.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju opisati osnovne odlike pojedinih lingvističkih škola ili epoha, njihove ključne predstavnike i djela; povezivati historiju lingvistike s drugim zbivanjima u društvu u određenim epohama; povezivati uzroke i posljedice određenih lingvističkih djela i ideja te vrednovati i uspoređivati različite lingvističke pravce i škole i njihova dostignuća.</p> <p>Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom i drugim resursima koji omogućavaju da se obavijeste o razvoju nauke o jeziku u određenom periodu ili o razvoju mišljenja o određenim jezičkim pojavama kroz različite epohe.</p> <p>Kompetencije: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da argumentirano govore o historiji nauke o jeziku i pojedinim lingvističkim pravcima i školama. Moći će kontekstualizirati određene lingvističke pojave i promjene te vrednovati doprinos</p>				

pojedinih djela razvoju lingvistike. Stečeno znanje moći će djelimično primijeniti u nastavi.

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Počeci razmišljanja o jezičkim problemima
2.	Razmišljanja o jeziku u starom vijeku
3.	Nauka o jeziku u srednjem vijeku. Humanizam i renesansa
4.	Nauka o jeziku u 17. i 18. stoljeću
5.	Nauka o jeziku u 19. stoljeću (I dio)
6.	Nauka o jeziku u 19. stoljeću (II dio)
7.	Nauka o jeziku na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Učenje Ferdinanda de Saussurea
10.	Strukturalizam. Ženevska škola
11.	Praška škola
12.	Glosematika
13.	Američka lingvistika
14.	Generativna gramatika
15.	Lingvistika i njen dalji razvoj
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara i vježbi. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava. Na časovima seminara i vježbi studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi. U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 659 1435 873"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminar</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Seminar – usmeno, prema kalendaru koji određuje predmetni nastavnik u dogovoru sa studentima, uz predaju seminarskog rada • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote). U tim terminima mogu izvršiti i obaveze koje se tiču seminara.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	30	30%	2.	Seminar	20	20%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni ispit	30	30%																		
2.	Seminar	20	20%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milka Ivić, <i>Pravci u lingvistici I i II</i>, Beograd, 2001. 2. Zrinjka Glovacki Bernardi i dr., <i>Uvod u lingvistiku</i>, Zagreb, 2007. 3. Dubravko Škiljan, <i>Pogled u lingvistiku</i>, Zagreb, 1980. 4. E. F. K. Koerner, <i>Jezikoslovna historiografija</i>, Zagreb, 2007.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Žorž Munen, <i>Istorija lingvistike (od početka do 20. veka)</i>, Beograd, 1996. 2. Dejvid Kristal, <i>Kembrička enciklopedija jezika</i>, Beograd, 1995. 3. Džonatan Kaler, <i>Sosir – osnivač moderne lingvistike</i>, Beograd, 1980. 4. Ferdinand de Saussure, <i>Tečaj opće lingvistike</i>, Zagreb, 2000.
Napomene	

SILABUS

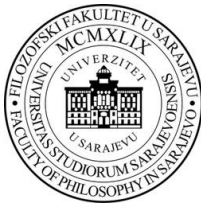
Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Morfologija 1				
Šifra / kod	FIL BHS 225	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	3.	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 11–14; Utorak 13–15	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta studenti se upoznaju s elementima strukture jezika, lingvistikom kao kompleksnom naučnom disciplinom i temeljnim lingvističkim terminima koji se tiču morfologije.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je ovog predmeta upoznavanje studenata s osnovnim elementima morfološkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog standardnog jezika te upoznavanje s najvažnijom literaturom iz oblasti morfologije i njeno interpretiranje.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati pojmove koji se tiču osnova morfologije, opisivati i objašnjavati strukturu riječi, argumentirano raspravljati o gramatičkim kategorijama, ilustrirati ih dobrim primjerima i kontrastirati s drugim gramatičkim pojavama. Studenti će biti pripremljeni za izučavanje morfologije u okviru predmeta Morfologija II te imati dobru osnovu za izučavanje materije koja se tiče sintakse, semantike i stilistike.</p> <p>Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom te da interpretiraju i analiziraju morfološki zanimljive pojave na konkretnom jezičkom materijalu.</p> <p>Kompetencije: Nakon završenog predmeta studenti će moći kompetentno govoriti o gramatičkim kategorijama u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, njihovim vrstama i specifičnostima. Ovladat će komunikacijskim i didaktičkim pristupom tim temama i bit će osposobljeni da stečeno znanje primijene u nastavi.</p>				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predmet i zadaci morfologije. Odnos morfologije i drugih nauka
2.	Pojam i definicije riječi. Odnos riječi i leksema
3.	Morfem. Vrste morfema. Riječ kao integrant morfema. Klitike
4.	Fleksija i derivacija. Produktivnost i ograničenja u produktivnosti
5.	Gramatičke kategorije. Vrste gramatičkih kategorija
6.	Gramatičke kategorije glagola
7.	Gramatičke kategorije glagola
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Gramatičke kategorije imenica
10.	Gramatičke kategorije imenica
11.	Gramatičke kategorije pridjeva
12.	Gramatičke kategorije pridjeva
13.	Gramatičke kategorije zamjenica
14.	Gramatičke kategorije zamjenica
15.	Zaključne napomene o gramatičkim kategorijama
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, vježbi i praktične nastave. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.</p> <p>Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi.</p> <p>Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.</p> <p>Na praktičnoj nastavi studenti pod nadzorom nastavnika pred grupom izvode ogledni čas o morfološkim temama koje su zastupljene u školskim programima.</p> <p>U svim navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 737 1435 1066"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na seminaru</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost na praktičnoj nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na vježbama – usmeno ili pismeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi • Aktivnosti na seminaru – usmeno ili pismeno, prema kalendaru koji određuje predmetni nastavnik u dogovoru sa studentima • Aktivnost na praktičnoj nastavi – usmeno ili pismeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Završni pismeni ispit – prema rasporedu ispita • Završni usmeni ispit – nakon što budu položeni polusemestralni i završni pismeni ispit <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti polusemestralni, završni pismeni i završni usmeni ispit, odnosno na svakoj od tih provjera steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Studenti mogu položiti ispit i ako imaju 0 bodova na aktivnostima na nastavi, seminaru i praktičnoj nastavi, ako im je zbir bodova koje su stekli nakon što su položili ostale provjere (polusemestralni, završni pismeni i završni usmeni ispit) 55% ili više od ukupnog broja bodova koje je moguće osvojiti.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama	10	10%	2.	Aktivnost na seminaru	10	10%	3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%	4.	Polusemestralni pismeni ispit	25	25%	5.	Završni pismeni ispit	25	25%	6.	Usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost na vježbama	10	10%																														
2.	Aktivnost na seminaru	10	10%																														
3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%																														
4.	Polusemestralni pismeni ispit	25	25%																														
5.	Završni pismeni ispit	25	25%																														
6.	Usmeni ispit	20	20%																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote). U tim terminima mogu izvršiti i obaveze koje se tiču seminara.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000. 2. Josip Silić, Ivo Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005. 3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, <i>Gramatika srpskoga jezika. Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i>, Beograd, 2004. 4. Ivan Marković, <i>Uvod u jezičnu morfologiju</i>, Zagreb, 2012. 5. Vladimir A. Plungjan, <i>Opća morfologija i gramatička semantika. Uvod u problematiku</i>, Zagreb, 2016.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mihailo Stevanović, <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i>, Beograd, 1975. 2. Ismail Palić, “O klasifikaciji nepromjenljivih riječi u bosanskome jeziku”, <i>Pismo I/1</i>, Sarajevo, 93–102, 2003. 3. Danko Šipka, <i>Osnovi morfologije: Prilog gramatici savremenog standardnog jezika</i>, Beograd, 2005. 4. Halid Bulić, “Klasificiranje pridjeva u bosanskom jeziku”, <i>Pismo IX/1</i>, Sarajevo, 11–38, 2011. 5. Halid Bulić, “Dual u savremenom bosanskom jeziku”, <i>Pismo XIII/1</i>, Sarajevo, 9–42, 2015.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Morfologija II				
Šifra / kod	FIL BHS 226	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Utorak 10–12 Srijeda 8–11	
Saradnica	Ime i prezime	Mr. Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta Morfologija II detaljno se analiziraju sve vrste riječi u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku (govori se o imenicama, pridjevima, zamjenicama, brojevima, glagolima, priložima, prijedlozima, veznicima, riječcama i uzvicima). U opisu se uzimaju značenjski, funkcionalni, distribucioni i oblički kriteriji.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je ovog predmeta upoznavanje studenata s vrstama i promjenama riječi bosanskog, hrvatskog i srpskog standardnog jezika te upoznavanje s najvažnijom literaturom iz oblasti morfologije i njeno interpretiranje.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati vrste riječi bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, opisivati i objašnjavati promjene riječi i ilustrirati ih dobrim primjerima, argumentirano raspravljati o oblicima riječi. Studenti će imati dobru osnovu za izučavanje materije koja se tiče sintakse, semantike i stilistike.</p> <p>Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom te da interpretiraju i analiziraju morfološki zanimljive pojave na konkretnom jezičkom materijalu.</p> <p>Kompetencije: Nakon završenog predmeta studenti će moći kompetentno govoriti o vrstama i promjenama riječi u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Ovladat će komunikacijskim i didaktičkim pristupom tim temama i bit će osposobljeni da stečeno znanje primijene u nastavi.</p>				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s programom i literaturom, njihovim obavezama i ocjenjivanjem. Opće napomene o vrstama riječi
2.	
3.	Imenice
4.	
5.	Imenice
6.	
7.	Pridjevi
8.	
9.	Pridjevi
10.	
11.	Zamjenice
12.	
13.	Polusemestralna provjera znanja studenata
14.	
15.	Brojevi
16.	
17.	Glagoli
18.	
19.	Glagolski oblici
20.	
21.	Glagolski oblici
22.	
23.	Glagolski oblici
24.	
25.	Nepromjenljive vrste riječi
26.	
27.	Nepromjenljive vrste riječi
28.	
29.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
30.	
31.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, vježbi i praktične nastave. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava. Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki. Na praktičnoj nastavi studenti pod nadzorom nastavnika pred grupom izvode ogledni čas o morfološkim temama koje su zastupljene u školskim programima. U svim navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 667 1435 1037"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na seminaru</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost na praktičnoj nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Morfološka analiza teksta</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prisustvuju nastavi i aktivno sudjeluju, vode rasprave, postavljaju odgovarajuća pitanja, pripremaju i prezentiraju referat... 2. Pred grupom predstavljaju rezultate manjih vlastitih istraživanja morfoloških tema. 3. Pripremaju i praktično izvode ogledni čas. U uvjetima rada na daljinu postupa se kao na vježbama ili seminaru. 4. Rješavaju pismeni ispit. 5. Vrše detaljnu morfološku analizu rečenice. Pozitivno se vrednuje test sa 5 ili manje od 5 grešaka. Greške se preračunavaju u bodove na sljedeći način: 0–1 greška > 10 bodova, 2 greške > 9 bodova, 3 greške > 8 bodova, 4 greške > 7 bodova, 5 grešaka > 6 bodova, 6 grešaka > test nije položen (očekivanih 5 bodova je manje od 55% mogućih bodova, odnosno “ne zadovoljava minimalne uvjete”). Ova komponenta ispita može se polagati tek kad se obradi sve predviđeno gradivo. 6. Rješavaju pismeni ispit. 7. Na završnom usmenom ispitu studenti moraju pokazati da su savladali program elaboracijom određenih tematskih jedinica (postavljenih pitanja) koje se odnose na gradivo iz cijelog semestra. <p>Ispit iz predmeta Morfologija II položen je (1) ukoliko su uspješno riješeni polusemestralni pismeni ispit, morfološka analiza teksta, završni pismeni ispit i završni usmeni ispit i (2) ukoliko je zbir bodova sakupljenih na svim komponentama ispita 55 ili više (manje od 55 bodova “ne zadovoljava minimalne uvjete”).</p> <p>Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnosti u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama	10	10%	2.	Aktivnost na seminaru	10	10%	3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%	4.	Polusemestralni pismeni ispit	20	20%	5.	Morfološka analiza teksta	10	10%	6.	Završni pismeni ispit	20	20%	7.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Aktivnost na vježbama	10	10%																																		
2.	Aktivnost na seminaru	10	10%																																		
3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%																																		
4.	Polusemestralni pismeni ispit	20	20%																																		
5.	Morfološka analiza teksta	10	10%																																		
6.	Završni pismeni ispit	20	20%																																		
7.	Završni usmeni ispit	20	20%																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000. 2. Josip Silić, Ivo Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005. 3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, <i>Gramatika srpskoga jezika. Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i>, Beograd, 2004. 4. Ivan Marković, <i>Uvod u jezičnu morfologiju</i>, Zagreb, 2012. 5. Mihailo Stevanović, <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i>, Beograd, 1975. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ismail Palić, <i>Gramatika, semantika i pragmatika rečenice</i>, Sarajevo, 2019. 2. Ismail Palić, “O klasifikaciji nepromjenljivih riječi u bosanskome jeziku”, <i>Pismo I/1</i>, Sarajevo, 93–102, 2003. 3. Halid Bulić, “Klasificiranje pridjeva u bosanskom jeziku”, <i>Pismo IX/1</i>, Sarajevo, 11–38, 2011. 4. Halid Bulić, “Dual u savremenom bosanskom jeziku”, <i>Pismo XIII/1</i>, Sarajevo, 9–42, 2015. 5. Danko Šipka, <i>Osnovi morfologije: Prilog gramatici savremenog standardnog jezika</i>, Beograd, 2005.
Napomene	

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Uvod u lingvistiku				
Šifra / kod	FIL BHS 111	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	1.	Semestar	1.	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 11–14; Utorak 13–15	
Saradnik	Ime i prezime	–			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta studenti se upoznaju s elementima strukture jezika, lingvistikom kao kompleksnom naučnom disciplinom, temeljnim lingvističkim terminima i osnovnim podacima o jezičkoj raznolikosti svijeta.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Osnovni je cilj predmeta da studente osposobi za definiranje i prepoznavanje lingvističkih pojava i elemenata strukture jezika, opisivanje lingvističkih disciplina, pripremi ih za dalje proučavanje jezika u okviru drugih predmeta i kod njih izgradi svijest o jezičkoj raznolikosti i važnosti njene zaštite i čuvanja. Uz to, cilj je i da predmet osposobi studente da vrednuju i uspoređuju sadržaje tekstova koji govore o općoj lingvistici te da ih uputi u osnovne resurse za proučavanje jezičke raznolikosti svijeta. Predmet ima i cilj da student nauči primjenjivati stečeno znanje u nastavi.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da definiraju velik broj lingvističkih pojava, prepoznaju te pojave na primjerima iz različitih jezika te da kompariraju i klasificiraju lingvističke pojave i elemente jezičke strukture.</p> <p>Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom i drugim resursima koji omogućavaju da se obavijeste o strukturi i prirodi jezika i jezičkoj raznolikosti svijeta (atlas, jezički katalozi, korpusi, rječnici, općelingvistički blogovi, portali, filmovi i sl.). Moći će uspoređivati jednostavnije pojave u jezičkoj strukturi različitih jezika, analizirati sličnosti i razlike strukture drugih jezika sa strukturom maternjeg jezika i o tome argumentirano govoriti. Također će biti osposobljeni da na osnovu stečenog znanja prikupe, odaberu i klasificiraju podatke o jezičkoj strukturi i jezičkoj raznolikosti i na efikasan način upotrijebe ih na oglednom času.</p> <p>Kompetencije: Studenti će biti osposobljeni da uspoređuju jednostavnije pojave u jezičkoj strukturi različitih jezika, analiziraju sličnosti i razlike strukture drugih jezika sa strukturom maternjeg jezika i o tome argumentirano govore. Također će biti osposobljeni da na osnovu stečenog znanja prikupe, odaberu i klasificiraju podatke o jezičkoj strukturi i jezičkoj raznolikosti i na efikasan način upotrijebe ih na oglednom času.</p>				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Jezik i lingvistika. Osnovne osobine jezika
2.	Osnovne funkcije jezika. Evolucija jezika
3.	Osnovni podaci o jezičkoj raznolikosti u svijetu
4.	Jezičke univerzalije. Klasifikacija jezika
5.	Jezički znak. Jezička struktura
6.	Fonetika i fonologija (I dio)
7.	Fonetika i fonologija (II dio)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Riječ. Struktura riječi. Morfem
10.	Fleksivna i derivaciona morfologija
11.	Sintaksički nivo analize jezika (I dio)
12.	Sintaksički nivo analize jezika (II dio)
13.	Semantički nivo analize jezika (I dio)
14.	Semantički nivo analize jezika (II dio)
15.	Pismo. Jezik u vremenu. Izumiranje jezika
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, vježbi i praktične nastave. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.</p> <p>Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi.</p> <p>Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.</p> <p>Na praktičnoj nastavi studenti pod nadzorom nastavnika pred grupom izvode ogledni čas o općelingvističkim temama koje su zastupljene u školskim programima ili timski kreiraju materijale koji se zasnivaju na općelingvističkim podacima i koji se mogu upotrijebiti za motivaciju učenika na časovima na kojima se obrađuje gradivo o jezičkoj strukturi maternjeg jezika.</p> <p>U svim navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 785 1435 1079"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na seminaru</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost na praktičnoj nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na seminaru – usmeno ili pismeno, prema kalendaru koji određuje predmetni nastavnik u dogovoru sa studentima • Aktivnosti na vježbama – usmeno ili pismeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi • Aktivnost na praktičnoj nastavi – usmeno ili pismeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Završni pismeni ispit – prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti polusemestralni i završni pismeni ispit, odnosno na svakoj od tih provjera steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Studenti mogu položiti ispit i ako imaju 0 bodova na aktivnostima na seminaru, vježbama i praktičnoj nastavi, ako im je zbir bodova koje su stekli nakon što su položili ostale provjere (polusemestralni i završni pismeni ispit) 55% ili više od ukupnog broja bodova koje je moguće osvojiti.</p> <p>Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote). U tim terminima mogu izvršiti i obaveze koje se tiču seminara.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na seminaru	5	5%	2.	Aktivnost na vježbama	5	5%	3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%	4.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%	5.	Završni pismeni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost na seminaru	5	5%																										
2.	Aktivnost na vježbama	5	5%																										
3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%																										
4.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%																										
5.	Završni pismeni ispit	50	50%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ranko Bugarski, <i>Uvod u opštu lingvistiku</i>, Beograd, 1996. 2. Ranko Matasović, <i>Jezična raznolikost svijeta: podrijetlo, razvitak i izgledi</i>, Zagreb, 2011. 3. Robert Lawrence Trask, <i>Temeljni lingvistički pojmovi</i>, Zagreb, 2005. 4. Midhat Riđanović, <i>Jezič i njegova struktura</i>, Sarajevo, 1998.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dubravko Škiljan, <i>Pogled u lingvistiku</i>, Zagreb, 1987. 2. Dejvid Kristal, <i>Kembrička enciklopedija jezika</i>, Beograd, 1995. 3. Ranko Bugarski, <i>Jezičci</i>, Beograd, 2003. 4. Ranko Bugarski, <i>Pismo</i>, Beograd, 1997.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski jezik I / Hrvatski jezik I / Srpski jezik I (opći predmet)				
Šifra/kod	<u>FIL BHS 101</u>	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	Prvi	Semestar	prvi	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elmicad@gmail.com	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na aspekte korektnog pisanog izražavanja. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važna praktična pismenost na oba plana.				
Ishodi učenja	Znanje: Povećana razina pismenosti studenata kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju Vještine: Studenti će moći na visokoj razini pismenosti pisati tekstove koji pripadaju različitim funkcionalnim stilovima te se usmeno izražavati primjenjujući sredstva tipična za pojedine funkcionalne stilove. Kompetencije: Studenti će moći kompetentno govoriti o funkcionalnim stilovima i interpretirati njihove odlike na temelju upotrijebljenih jezičkih sredstava.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Program i literatura.
2.	Raslojavanje jezika. Socijalno raslojavanje. Teritorijalno raslojavanje. Funkcionalni stilovi. Raymond Queneau <i>Stilske vježbe</i> .
3.	Odlike naučnog funkcionalnog stila. Pisanje seminarskog rada. Kompozicija seminarskog rada. Način citiranja i navođenja literature.
4.	Odlike administrativnog funkcionalnog stila. Pisanje molbe, žalbe. Kompozicija molbe, žalbe.
5.	Uvjeti za dobru pismenost.
6.	Veliko i malo slovo.
7.	Zarez i navodnici.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Jednačenje suglasnika po zvučnosti
10.	Jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
11.	Gubljenje suglasnika. Promjena l > o
12.	Pravila o alternaciji ije/je/e/i
13.	Pisanje riječi iz stranih jezika
14.	Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi
15.	Skraćenice
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe: Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičko-sintetička metoda.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi*</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>*Vanredni studenti, ukoliko ne prisustvuju vježbama, mogu dobiti istraživački zadatak koji ima bodovnu vrijednost kao i aktivnost na nastavi.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni pismeni ispit	40	40%	2.	Aktivnost na nastavi*	10	10%	3.	Završni pismeni ispit	50	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni pismeni ispit	40	40%																		
2.	Aktivnost na nastavi*	10	10%																		
3.	Završni pismeni ispit	50	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Halilović, S. (2017) <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Sarajevo: Slavistički komitet. 2. <i>Hrvatski pravopis</i> (2013) Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. 3. Katnić-Bakaršić, M. (2001): <i>Stilistika</i>. Sarajevo: Ljiljan. 4. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (2015) <i>Pravopis srpskoga jezika – ijekavsko izdanje</i> (priručnik za škole), Novi Sad – Banja Luka: Matica srpska. 																				

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski / Hrvatski / Srpski jezik I, FIL BHS 101 (germanistika)				
Šifra/kod	FIL BHS 101	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	1.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elmicad@gmail.com Telefon: 033/ 253-171	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.	
Saradnik	Ime i prezime	as. Belmin Šabić, MA (germanistika)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na aspekte korektnog pisanog izražavanja. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važna praktična pismenost na oba plana.				
Ishodi učenja	Znanje: Povećana razina pismenosti studenata kako u pisanom tako i u usmenom				

	<p>izražavanju</p> <p>Vještine: Studenti će moći na visokoj razini pismenosti pisati tekstove koji pripadaju različitim funkcionalnim stilovima te se usmeno izražavati primjenjujući sredstva tipična za pojedine funkcionalne stilove.</p> <p>Kompetencije: Studenti će moći kompetentno govoriti o funkcionalnim stilovima i interpretirati njihove odlike na temelju upotrijebljenih jezičkih sredstava.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Program i literatura.
2.	Raslojavanje jezika. Socijalno raslojavanje. Teritorijalno raslojavanje. Funkcionalni stilovi. Raymond Queneau <i>Stilske vježbe</i> .
3.	Odlike naučnog funkcionalnog stila. Pisanje seminarskog rada. Kompozicija seminarskog rada. Način citiranja i navođenja literature.
4.	Odlike administrativnog funkcionalnog stila. Pisanje molbe, žalbe. Kompozicija molbe, žalbe.
5.	Uvjeti za dobru pismenost.
6.	Veliko i malo slovo.
7.	Zarez i navodnici.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Jednačenje suglasnika po zvučnosti
10.	Jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
11.	Gubljenje suglasnika. Promjena l > o
12.	Pravila o alternaciji ije/je/e/i
13.	Pisanje riječi iz stranih jezika
14.	Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi
15.	Skraćenice.

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičko-sintetička metoda.																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost*</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>*Vanredni studenti, ukoliko ne prisustvuju vježbama, mogu dobiti istraživački zadatak koji ima bodovnu vrijednost kao i aktivnost na nastavi.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost*	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40																																		
2.	Aktivnost*	10	10																																		
3.	Završni ispit	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Halilović, S. (2017) <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Sarajevo: Slavistički komitet. 2. <i>Hrvatski pravopis</i> (2013) Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. 3. Katnić-Bakaršić, M. (2001): <i>Stilistika</i>. Sarajevo: Ljiljan. 4. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (2015) <i>Pravopis srpskoga jezika – ijekavsko izdanje</i> (priručnik za škole), Novi Sad – Banja Luka: Matica srpska.
Napomene	/

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik I, FIL BHS 101 (romanistika)				
Šifra/kod	FIL BHS 101	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	1.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elmicad@gmail.com Telefon: 033/ 253-171	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na aspekte korektnog pisanog izražavanja. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važna praktična pismenost na oba plana.				
Ishodi učenja	Znanje: Povećana razina pismenosti studenata kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju Vještine: Studenti će moći na visokoj razini pismenosti pisati tekstove koji				

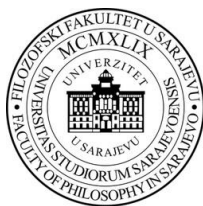
pripadaju različitim funkcionalnim stilovima te se usmeno izražavati primjenjujući sredstva tipična za pojedine funkcionalne stilove.
Kompetencije: Studenti će moći kompetentno govoriti o funkcionalnim stilovima i interpretirati njihove odlike na temelju upotrijebljenih jezičkih sredstava,

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Program i literatura.
2.	Raslojavanje jezika. Socijalno raslojavanje. Teritorijalno raslojavanje. Funkcionalni stilovi. Raymond Queneau <i>Stilske vježbe</i> .
3.	Odlike naučnog funkcionalnog stila. Pisanje seminarskog rada. Kompozicija seminarskog rada. Način citiranja i navođenja literature.
4.	Odlike administrativnog funkcionalnog stila. Pisanje molbe, žalbe. Kompozicija molbe, žalbe.
5.	Uvjeti za dobru pismenost.
6.	Veliko i malo slovo.
7.	Zarez i navodnici.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Jednačenje suglasnika po zvučnosti
10.	Jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
11.	Gubljenje suglasnika. Promjena l > o
12.	Pravila o alternaciji ije/je/e/i
13.	Pisanje riječi iz stranih jezika
14.	Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi
15.	Skraćenice.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Online nastava Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičko-sintetička metoda.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost*</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>*Vanredni studenti, ukoliko ne prisustvuju vježbama, mogu dobiti istraživački zadatak koji ima bodovnu vrijednost kao i aktivnost na nastavi.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost*	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost*	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Halilović, S. (2017) <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Sarajevo: Slavistički komitet. 2. <i>Hrvatski pravopis</i> (2013) Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. 3. Katnić-Bakaršić, M. (2001): <i>Stilistika</i>. Sarajevo: Ljiljan. 4. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (2015) <i>Pravopis srpskoga jezika – ijekavsko izdanje</i> (priručnik za škole), Novi Sad – Banja Luka: Matica srpska.
Napomene	/

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su				

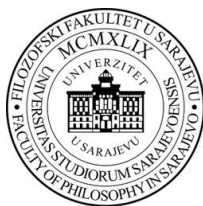
	studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.
Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Tvorba vokala i konsonanata.
2.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
3.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
4.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva.
5.	Zamjenice Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive i polupromjenjive vrste riječi
10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Služba riječi u rečenici
13.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice

14.	Sintaksa
	Zavisnosložene rečenice
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																																					
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost*</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>*Vanredni studenti, ukoliko ne prisustvuju vježbama, mogu dobiti istraživački zadatak koji ima bodovnu vrijednost kao i aktivnost na nastavi.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost*	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40																																		
2.	Aktivnost*	10	10																																		
3.	Završni ispit	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p>																																				

	<p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. (1979) <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I. (2000) <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Zenica: Dom štampe.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. (2005) <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Stanojčić, Ž., Popović, Lj (2005) <i>Gramatika srpskog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p>
Napomene	/

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su				

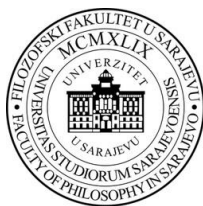
	studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.
Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Tvorba vokala i konsonanata.
2.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
3.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
4.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva.
5.	Zamjenice Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive i polupromjenjive vrste riječi
10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Služba riječi u rečenici
13.	Sintaksa Neavisnosložene rečenice

14.	Sintaksa
	Zavisnosložene rečenice
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																																					
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost*</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>*Vanredni studenti, ukoliko ne prisustvuju vježbama, mogu dobiti istraživački zadatak koji ima bodovnu vrijednost kao i aktivnost na nastavi.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost*	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40																																		
2.	Aktivnost*	10	10																																		
3.	Završni ispit	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p>																																				

	<p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. (1979) <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I. (2000) <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Zenica: Dom štampe.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. (2005) <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Stanojčić, Ž., Popović, Lj (2005) <i>Gramatika srpskog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p>
Napomene	/

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su				

	studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.
Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Tvorba vokala i konsonanata.
2.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
3.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
4.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva.
5.	Zamjenice Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive i polupromjenjive vrste riječi
10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Služba riječi u rečenici
13.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice

14.	Sintaksa
	Zavisnosložene rečenice
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																																					
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost*</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>*Vanredni studenti, ukoliko ne prisustvuju vježbama, mogu dobiti istraživački zadatak koji ima bodovnu vrijednost kao i aktivnost na nastavi.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost*	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40																																		
2.	Aktivnost*	10	10																																		
3.	Završni ispit	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p>																																				

	<p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. (1979) <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I. (2000) <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Zenica: Dom štampe.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. (2005) <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Stanojčić, Ž., Popović, Lj (2005) <i>Gramatika srpskog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p>
Napomene	/

SILABUS

Odsjek	za bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski jezik I / Hrvatski jezik I / Srpski jezik I (KOB, HIST, ARH, HUM, PED, SPEC. PED, SOC, FIL)				
Šifra/kod	101	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	1.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 181	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević Azra Ahmetspahić-Peljto			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba azra.ahmetspahic.peljto@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija najprije se daje kratak uvod u teorijsku normativnu lingvistiku te ukazuje na položaj pravopisne norme u ukupnosti normi standardnoga jezika. Potom se sadržaj kolegija usmjerava na njegov težišni dio – tumačenje, razradu i kontekstualiziranje pravopisnih pravila koja donose normativni priručnici.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente s važnijim teorijsko-terminološkim pitanjima vezanim za pravopisnu normu i osposobiti ih da u skladu sa stečenim pravopisnim znanjima preispitaju primjenu pravopisne norme u vlastitoj pisanoj komunikaciji.				
Ishodi učenja	Na temelju stečenih pravopisnih znanja studenti će biti osposobljeni da definiraju, opišu i objasne pravopisna pravila te da ih, tome primjereno, upotrebljavaju u vlastitoj pisanoj komunikaciji.				

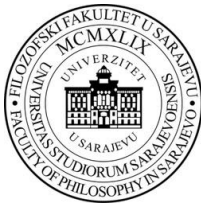
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Termini <i>pravopis</i> i <i>pravopisna norma</i> . Opća obilježja pravopisne norme. Pravopisna načela. Pravopisna norma prema drugim standardnojezičkim normama.

2.	Pravila upotrebe <i>velikoga / maloga slova</i> .
3.	Pravila upotrebe <i>velikoga / maloga slova</i> .
4.	<i>Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi</i> (imenice, pridjevi).
5.	<i>Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi</i> (zamjenice, brojevi, glagoli, prilozi, prijedlozi, veznici i riječce).
6.	Pisanje <i>skraćenica</i> .
7.	Rastavljanje riječi na kraju retka. Pisanje riječi stranoga porijekla.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Asimilacija suglasnika po zvučnosti. Asimilacija suglasnika po mjestu tvorbe.
10.	Redukcija suglasnika. Alternacija <i>l-o</i> .
11.	Pravila o alternaciji <i>ije/je/e/i</i> .
12.	Pravila o alternaciji <i>ije/je/e/i</i> .
13.	Glasovi i glasovni skupovi: pisanje i izgovor glasova <i>č-ć</i> , pisanje i izgovor glasova <i>dž-đ</i> ; glas <i>h</i> ; intervokalno <i>j</i> .
14.	Interpunkcija. Pravopisni znaci.
15.	Upotreba pravopisnih znakova u popisu literature i ugradbi citatnica u tekst.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> – usmeno izlaganje (opisivanje i objašnjavanje teorijsko-terminoloških sastavnica pravopisne norme) – diskusija (raspravljanje i uspoređivanje pravopisnih rješenja koja donose pravopisni priručnici i jezički savjetnici triju standardnih jezika) – rad na tekstu (uočavanje i ispravljanje pravopisnih grešaka u različitim tekstnim vrstama)
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 243 1435 464"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>aktivnost</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni ispit Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. <p>Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit Završni ispit može biti pismeni i usmeni, ili samo pismeni. Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit ne polažu na završnom ispitu test ili dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom. Završni ispit smatra se položenim ako je na njemu osvojeno najmanje 55% bodova. • Popravni ispit Popravnom ispitu mogu pristupiti studenti koji nakon završnog ispita nisu osvojili najmanje 55 bodova. Popravni je ispit integralni i uključuje parcijalni ispit te završni ispit. Na popravnom ispitu studenti imaju pravo polagati svaku od nepoloženih komponenata ispita. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	parcijalni ispit	30	30%	2.	aktivnost	20	20%	3.	završni ispit	50	50%	4.	Ukupno:	100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	parcijalni ispit	30	30%																		
2.	aktivnost	20	20%																		
3.	završni ispit	50	50%																		
4.	Ukupno:	100 bodova	100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uslove, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Halilović, S. (2017) <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Sarajevo: Slavistički komitet. 2. <i>Hrvatski pravopis</i> (2013) Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. 3. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (2015) <i>Pravopis srpskoga jezika – ijekavsko izdanje</i> (priručnik za škole), Novi Sad – Banja Luka: Matica srpska. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čužić, T. (2015) <i>Pravopisna norma</i>, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. 2. Čedić, I. (2013) <i>Jezički savjetnik</i>, Sarajevo: Institut za jezik. 3. Ham, S. – Milkota, J. – Baraban, B. – Orlić, A. (2014) <i>Hrvatski jezični savjeti</i>, Zagreb: Školska knjiga. 4. Klajn, I. (2007) <i>Rečnik jezičkih nedoumica</i>, Novi Sad: Prometej. 																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II (KOB, HIST, ARH, HUM, PED, SPEC. PED, SOC, FIL)				
Šifra / kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević Azra Ahmetspahić-Peljto			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba azra.ahmetspahic.peljto@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U prvoj polovici semestra studenti se upoznaju s osnovnim pojmovima koji se tiču jezičkog raslojavanja, s posebnim osvrtom na funkcionalno raslojavanje i naučni funkcionalni stil. U drugoj polovici semestra izučavaju se pojedini elementi jezičke strukture, naročito morfologije i sintakse, u vezi s kojima se u praksi često javljaju nedoumice i nejasnoće.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im olakša pisanje tekstova naučnim stilom sa što manje pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju objasniti osnove učenja o raslojavanju jezika, opisati osnovne osobine funkcionalnih stilova, opisati naučni funkcionalni stil i njegove žanrove te uspoređivati različite tekstove i vrednovati jezička sredstva koja su u njima upotrijebljena. Osim toga, uspješni će studenti moći u vlastitim tekstovima izbjeći veće gramatičke, pravopisne i stilske greške.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Raslojavanje jezika.
2.	Funkcionalno raslojavanje jezika.
3.	Osnovne osobine naučnog funkcionalnog stila.
4.	Osnovne vrste naučnih tekstova.
5.	Citiranje, parafraziranje i plagijat.
6.	Izrada bibliografije.
7.	Kompozicija naučnog rada. Esej.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Riječ. Vrste riječi.
10.	Osnove učenja o rečenici. Prosta rečenica.
11.	Sastav proste rečenice.
12.	Složena rečenica. Nezavisnosložene rečenice.
13.	Zavisnosložene rečenice.
14.	Vezani tekst.
15.	Red riječi.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno te pomoću multimedijalnih sredstava. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 401 1435 617"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomene Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40%	2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40%																		
2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milorad Radovanović, <i>Sociolingvistika</i>, Novi Sad, 1986. 2. Marina Katnić-Bakaršić, <i>Stilistika</i>, Sarajevo 2001. 3. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000. ili 4. Josip Silić, Ivo Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005. ili 5. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, <i>Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i>, Beograd, 2004. 																				

	<i>Dodatna</i> 1. Umberto Eko, <i>Kako se piše diplomski rad</i> , Beograd, 2000. 2. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u standardni jezik				
Šifra/kod	BHS 121	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	Prvi	Semestar	1.	Ak. godina	2022/2023; 2023/2024; 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.sehovic@yahoo.com Telefon: 033/253-176	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar /;		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Na uvodnim predavanjima osvijetliti složenost jezika kao komunikacijskog fenomena, ukazati na bogatstvo idioma u kojima se on ispoljava, razliku među tim idiomima, kriterije klasifikacije idioma. Posebno će se osvijetliti priroda standardnog jezika kao neorganskog idiomoma, ali najprestižnijeg, njegove karakteristike, konkretnost (normiranost), funkcionalnu polivalentnost i autonomnost. Osvijetlit će se put koji se mora preći od organskog idioma do standardnog jezika (etape planiranja korpusa) i procesi koji prate njegovo funkcioniranje i razvoj (etape planiranja statusa) te vidovi njegovog raslojavanja. Poslije toga će se preći na prikaz ostvarenja koja imaju elemente standardizacije a koja su nastala prije inteziviranja ovih aktivnosti i stvaranja standardnih jezika u XIX stoljeću: hrvatskog, srpskog i bosanskog.</p> <p>Ukazat će se na specifičnosti tih procesa u svim našim sociokulturnim sredinama, na istaknute nosioce tih procesa, političke motive, posebno težnju za ujedinjenje u jeziku. Osvijetlit će se Bečki književni dogovor i njegovi učinci, pojava vukovaca na cijelom prostoru i približavanje normi u svim sredinama do mjere da se moglo govoriti o jednom jeziku. Osvijetlit će se funkcioniranje zajedničkog jezika u XX</p>				

	stoljeću, unitarističke i separatističke tendencije i rezultati tih tendencija do konačnog raspada zajedničkog standardnog jezika na nacionalne jezike: bosanski, hrvatski i srpski devedesetih godina XX stoljeća, te na dobre i loše strane ovog procesa.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti upoznaju sa vidovima standardizacije organskih idioma do XIX stoljeća, kao predstandardnim periodom, i naznačajnijim rezultatima u ovoj djelatnosti, te da se temeljito upoznaju sa procesom standardizacije štokavskog narječja u XIX stoljeću, specifičnostima tih procesa kod Hrvata i Srba, a potom i u Bosni i Hercegovini, putu do zajedničkog standardnog jezika i njegovom funkcioniranju u XX stoljeću do disolucije na posebna nacionalne standardne jezike.
Ishodi učenja	Znanje: Studenti će biti upoznati sa razvojem standardnog jezika i faktorima koji su doveli do savremene sociolingvističke situacije. Vještine: Studenti će stečena znanja moći primijeniti na razumijevanje savremene sociolingvističke situacije i njeno poređenje sa situacijom u prošlosti. Kompetencije: Student će moći kompetentno govoriti o razvoju standardnog jezika i faktorima koji su doveli do savremene sociolingvističke situacije te ih približiti laicima.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Jezički idiomi
	Klasifikacija jezičkih idioma na organske i neorganske. Priroda organskih idioma. Organski idiomi Bošnjaka, Hrvata, Srba i Crnogoraca.
2.	Standardni jezik
	Klasifikacija neorganskih idioma. Karakteristike standardnog jezika: konkretnost, funkcionalna polivalentnost i autonomnost. Vidovi norme u jeziku.
3.	Etape u standardizaciji jezika
	Planiranje korpusa (selekcija, deskripcija, kodifikacija). Planiranje statusa (elaboracija, akceptuacija, implementacija, ekspanzija, kultivacija, evaluacija, rekonstrukcija).
4.	Prvi vidovi standardizacije organskih idioma – štokavskog, kajkavskog i čakavskog narječja
	Prvi rječnici i prve gramatike. Rječnici i gramatike do XIX vijeka.
5.	Standardizacija jezika kod Srba
	Jezička reforma Vuka Stefanovića Karadžića. Borba za uvođenje narodnog jezika u književnost.
6.	Reforma ćirilice
	Vukovi prethodnici – Dositej Obradović i Sava Mrkalj.

7.	Reforma ćirilice
	Vuk i njegovi saradnici.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Standardizacija jezika kod Hrvata
	Književna tradicija na tri narječja. Opredjeljenje za štokavsko narječje – motivi. Škole u okviru štokavskog narječja i specifičnosti svake od njih. Borba za uvođenje narodnog jezika u službenu upotrebu.
10.	Reforma latinice
	Gajev rad na reformi latinice. Daničićevi prijedlozi za digrafe u latinici.
11.	Bečki književni dogovor
	Motivi za dogovor. Stavovi u dogovoru. Efekti dogovora. Vukovci kod Hrvata.
12.	Jezička situacija u Bosni i Hercegovini u XIX vijeku
	Tri književne tradicije. Borba za uvođenje narodnog jezika u službenu upotrebu. Pitanje nominacije jezika za austrougarske uprave. Prva gramatika pod nazivom Gramatika bosanskog jezika.
13.	Funkcioniranje zajedničkog standardnog jezika u Kraljevini Jugoslaviji I u novoj Jugoslaviji.
	Težnje ka uklanjanju vidnih razlika u izgovoru i pismu. Nametanje Belićevog pravopisa. Izdvajanje hrvatskog jezika kao posebnog jezika. Obnavljanje standardnojezičkog zajedništva.
14.	Funkcioniranje zajedničkog standardnog jezika u Kraljevini Jugoslaviji I u novoj Jugoslaviji.
	Novosadski dogovor i njegovi stavovi. Prvi zajednički pravopis. Otpori unificiranju norme. Raslojavanje standardnog jezika na varijante. Književnojezička politika u Bosni i Hercegovini.
15.	Raspad zajedničkog standardnog jezika
	Društvene promjene krajem XX vijeka. Inauguriranje standardnih idioma u okvirima nacionalnih cjelina. Bosanski, hrvatski, srpski – jezik ili jezici?
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uživo; 9. sedmica je predviđena online. Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	30	30
2.	Aktivnost i redovno pohađanje nastave	10	10
3.	Test u okviru vježbi	10	10
4.	Završni ispit	50	50
5.			
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.

Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.

Redovno pohađanje nastave podrazumijeva praćenje dolazaka na nastavu, odnosno prisustva *online* nastavi.

Test u okviru vježbi podrazumijeva provjeru znanja studenata u toku semestra baziranu na predmetu analize u toku realizacije ovog oblika nastave.

Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja, što nosi 30 bodova, dok pisanje sastava na temu iz gradiva pređenog u kompletnom semestru nosi 20 bodova.

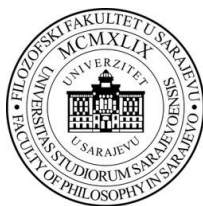
Napomena: /

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Baotić, J. (2001) „Jezik u procesu integracije i dezintegracije društvene zajednice“, u: <i>Jezik i demokratizacija</i>, str. 203-212, Institut za jezik u Sarajevu. 2. Barić, E...et al., <i>Hrvatska gramatika</i> (uvodni dio), Zagreb. 3. Brozović, D., <i>Standardni jezik</i>, do 37. stranice. 4. Jahić, Dž. et al., <i>Gramatika bosanskog jezika</i> (uvodni dio), Zenica. 5. Okuka, M. (1991) „Gramatike srpskohrvatskog književnog jezika u Bosni i Hercegovini od Vuka Karadžića do kraja austrougarske vladavine“, u: <i>Književni jezik u Bosni i Hercegovini od Vuka Karadžića do kraja austrougarske vladavine</i>, str. 140-145, Slavica Verlag Kovač, Muenchen. 6. Radovanović, M., <i>Sociolingvistika</i> (poglavlja VIII i IX), Novi Sad. 7. Simić, R. i Ostojić, B., <i>Osnovi fonologije srpskohrvatskog jezika</i> (od 13. do 107. str.), Nikšić. 8. Stančić, Lj. (1991) „Jezička politika i nominacija jezika u Bosni i Hercegovini za vrijeme austrougarske uprave“, u: <i>Književni jezik u Bosni i Hercegovini od Vuka Karadžića do kraja austrougarske vladavine</i>, str. 99-119, Slavica Verlag Kovač, Muenchen. 9. Stevanović, M. (1981) <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i> (do 64. str.), Naučna knjiga, Beograd. 10. Šipka, D. (1998) <i>Osnovi leksikologije i srodnih disciplina</i> (od 150. do 158. str.), Matica srpska, Novi Sad.

	<p><i>Dodatna</i></p> <p>11. Ćorić, B. (2009) <i>Lingvomarginalije</i> (od 149. do 155. str.), Društvo za srpski jezik i književnost Srbije, Beograd.</p> <p>12. Halilović, S., <i>Bosanski jezik</i>, Sarajevo.</p> <p>13. Stevanović, M. (1987) <i>Vuk u svome i našem vremenu</i>, Matica srpska, Novi Sad.</p> <p>14. Vince, Z., <i>Putovima hrvatskoga književnog jezika</i>, Zagreb.</p>
Napomene	/

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (studenti književnosti)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u standardni jezik				
Šifra/kod	BHS 121	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	Prvi	Semestar	1.	Ak. godina	2022/2023; 2023/2024; 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović			Poslije nastave
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.sehovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-176	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Ass. /			Poslije nastave
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar /; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Na uvodnim predavanjima osvijetliti složenost jezika kao komunikacijskog fenomena, ukazati na bogatstvo idioma u kojima se on ispoljava, razliku među tim idiomima, kriterije klasifikacije idioma. Posebno će se osvijetliti priroda standardnog jezika kao neorganskog idiomoma, ali najprestižnijeg, njegove karakteristike, konkretnost (normiranost), funkcionalnu polivalentnost i autonomnost. Osvijetlit će se put koji se mora preći od organskog idioma do standardnog jezika (etape planiranja korpusa) i procesi koji prate njegovo funkcioniranje i razvoj (etape planiranja statusa) te vidovi njegovog raslojavanja. Poslije toga će se preći na prikaz ostvarenja koja imaju elemente standardizacije a koja su nastala prije inteziviranja ovih aktivnosti i stvaranja standardnih jezika u XIX stoljeću: hrvatskog, srpskog i bosanskog.</p> <p>Ukazat će se na specifičnosti tih procesa u svim našim sociokulturnim sredinama, na istaknute nosioce tih procesa, političke motive, posebno težnju za ujedinjenje u jeziku. Osvijetlit će se Bečki književni dogovor i njegovi učinci, pojava vukovaca na cijelom prostoru i približavanje normi u svim sredinama do mjere da se moglo govoriti o jednom jeziku. Osvijetlit će se funkcioniranje zajedničkog jezika u XX stoljeću, unitarističke i separatističke tendencije i rezultati tih tendencija do konačnog raspada zajedničkog standardnog jezika na nacionalne jezike: bosanski,</p>				

	hrvatski i srpski devedesetih godina XX stoljeća, te na dobre i loše strane ovog procesa.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti upoznaju sa vidovima standardizacije organskih idioma do XIX stoljeća, kao predstandardnim periodom, i naznačajnijim rezultatima u ovoj djelatnosti, te da se temeljito upoznaju sa procesom standardizacije štokavskog narječja u XIX stoljeću, specifičnostima tih procesa kod Hrvata i Srba, a potom i u Bosni i Hercegovini, putu do zajedničkog standardnog jezika i njegovom funkcioniranju u XX stoljeću do disolucije na posebna nacionalne standardne jezike.
Ishodi učenja	Znanje: Studenti će biti upoznati sa razvojem standardnog jezika i faktorima koji su doveli do savremene sociolingvističke situacije. Vještine: Studenti će stečena znanja moći primijeniti na razumijevanje savremene sociolingvističke situacije i njeno poređenje sa situacijom u prošlosti. Kompetencije: Student će moći kompetentno govoriti o razvoju standardnog jezika i faktorima koji su doveli do savremene sociolingvističke situacije te ih približiti laicima.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Jezički idiomi Klasifikacija jezičkih idioma na organske i neorganske. Priroda organskih idioma. Organski idiomi Bošnjaka, Hrvata, Srba i Crnogoraca. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
2.	Standardni jezik Klasifikacija neorganskih idioma. Karakteristike standardnog jezika: konkretnost, funkcionalna polivalentnost i autonomnost. Vidovi norme u jeziku. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
3.	Etape u standardizaciji jezika Planiranje korpusa (selekcija, deskripcija, kodifikacija). Planiranje statusa (elaboracija, akceptuacija, implementacija, ekspanzija, kultivacija, evaluacija, rekonstrukcija). Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
4.	Prvi vidovi standardizacije organskih idioma – štokavskog, kajkavskog i čakavskog narječja Prvi rječnici i prve gramatike. Rječnici i gramatike do XIX vijeka. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
5.	Standardizacija jezika kod Srba Jezička reforma Vuka Stefanovića Karadžića. Borba za uvođenje narodnog jezika u književnost. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
6.	Reforma ćirilice Vukovi prethodnici – Dositej Obradović i Sava Mrkalj.

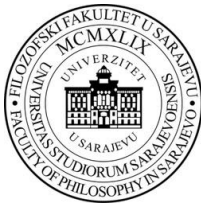
	Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
7.	Reforma ćirilice Vuk i njegovi saradnici. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Standardizacija jezika kod Hrvata Književna tradicija na tri narječja. Opredjeljenje za štokavsko narječje – motivi. Škole u okviru štokavskog narječja i specifičnosti svake od njih. Borba za uvođenje narodnog jezika u službenu upotrebu. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
10.	Reforma latinice Gajev rad na reformi latinice. Daničićevi prijedlozi za digrafe u latinici. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
11.	Bečki književni dogovor Motivi za dogovor. Stavovi u dogovoru. Efekti dogovora. Vukovci kod Hrvata. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
12.	Jezička situacija u Bosni i Hercegovini u XIX vijeku Tri književne tradicije. Borba za uvođenje narodnog jezika u službenu upotrebu. Pitanje nominacije jezika za austrougarske uprave. Prva gramatika pod nazivom Gramatika bosanskog jezika. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
13.	Funkcioniranje zajedničkog standardnog jezika u Kraljevini Jugoslaviji i u novoj Jugoslaviji. Težnje ka uklanjanju vidnih razlika u izgovoru i pismu. Nametanje Belićevog pravopisa. Izdvajanje hrvatskog jezika kao posebnog jezika. Obnavljanje standardnojezičkog zajedništva. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
14.	Funkcioniranje zajedničkog standardnog jezika u Kraljevini Jugoslaviji i u novoj Jugoslaviji. Novosadski dogovor i njegovi stavovi. Prvi zajednički pravopis. Otpori unificiranju norme. Raslojavanje standardnog jezika na varijante. Književnojezička politika u Bosni i Hercegovini. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
15.	Raspad zajedničkog standardnog jezika Društvene promjene krajem XX vijeka. Inauguriranje standardnih idioma u okvirima nacionalnih cjelina. Bosanski, hrvatski, srpski – jezik ili jezici? Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Uživo, 9. sedmica online Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 611 1437 1024"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost i redovno pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Testovi u okviru praktične nastave</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Redovno pohađanje nastave podrazumijeva praćenje dolazaka na nastavu, odnosno prisustva <i>online</i> nastavi.</p> <p>Test u okviru praktične nastave podrazumijeva provjeru znanja studenata u toku semestra baziranu na predmetu analize u toku realizacije ovog oblika nastave.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja, što nosi 30 bodova, dok pisanje sastava na temu iz gradiva pređenog u kompletnom semestru nosi 20 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	30	30	2.	Aktivnost i redovno pohađanje nastave	10	10	3.	Testovi u okviru praktične nastave	10	10	4.	Završni ispit	50	50	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Polusemestralni ispit	30	30																																		
2.	Aktivnost i redovno pohađanje nastave	10	10																																		
3.	Testovi u okviru praktične nastave	10	10																																		
4.	Završni ispit	50	50																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

	<p>Napomena: /</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Baotić, J. (2001) „Jezik u procesu integracije i dezintegracije društvene zajednice“, u: <i>Jezik i demokratizacija</i>, str. 203-212, Institut za jezik u Sarajevu. 2. Barić, E...et al., <i>Hrvatska gramatika</i> (uvodni dio), Zagreb. 3. Brozović, D., <i>Standardni jezik</i>, do 37. stranice. 4. Jahić, Dž. et al., <i>Gramatika bosanskog jezika</i> (uvodni dio), Zenica. 5. Okuka, M. (1991) „Gramatike srpskohrvatskog književnog jezika u Bosni i Hercegovini od Vuka Karadžića do kraja austrougarske vladavine“, u: <i>Književni jezik u Bosni i Hercegovini od Vuka Karadžića do kraja austrougarske vladavine</i>, str. 140-145, Slavica Verlag Kovač, Muenchen. 6. Radovanović, M., <i>Sociolingvistika</i> (poglavlja VIII i IX), Novi Sad. 7. Simić, R. i Ostojić, B., <i>Osnovi fonologije srpskohrvatskog jezika</i> (od 13. do 107. str.), Nikšić. 8. Stančić, Lj. (1991) „Jezička politika i nominacija jezika u Bosni i Hercegovini za vrijeme austrougarske uprave“, u: <i>Književni jezik u Bosni i Hercegovini od Vuka Karadžića do kraja austrougarske vladavine</i>, str. 99-

	<p>119, Slavica Verlag Kovač, Muenchen.</p> <p>9. Stevanović, M. (1981) <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i> (do 64. str.), Naučna knjiga, Beograd.</p> <p>10. Šipka, D. (1998) <i>Osnovi leksikologije i srodnih disciplina</i> (od 150. do 158. str.), Matica srpska, Novi Sad.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>11. Ćorić, B. (2009) <i>Lingvomarginalije</i> (od 149. do 155. str.), Društvo za srpski jezik i književnost Srbije, Beograd.</p> <p>12. Halilović, S., <i>Bosanski jezik</i>, Sarajevo.</p> <p>13. Stevanović, M. (1987) <i>Vuk u svome i našem vremenu</i>, Matica srpska, Novi Sad.</p> <p>14. Vince, Z., <i>Putovima hrvatskoga književnog jezika</i>, Zagreb.</p>
<p>Napomene</p>	<p>/</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Fonetika i fonologija				
Šifra/kod	FIL BHS 122	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2022/2023; 2023/2024; 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović		Termin konsultacija	Poslije nastave
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.ami.sehovic@gmail.com Telefon: 033/253-173			
Saradnik	Ime i prezime	/		Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;		praktična nastava 1;		vježbe 2
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima će se osvijetliti odnos između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, ukazati na istovjetnost njihovih struktura da bi se približila literatura koja se daje uz program. Poslije posredovanja ovih činjenica, osvijetlit će se odnos između fonetike i fonologije i jedinica njihove analize – glasa i foneme, artikulacija i klasifikacija glasova, inventar fonema i alofona, distribucija fonema i ograničenja u distribuciji, vidovi ostvarenja fonema kad se naruše zakoni distribucije, tj. alternacije fonema (glasovne promjene). Na koncu će se osvijetliti problematika akcenatskog sistema, jedinice i njihovo bilježenje, njihova distribucija i funkcija u riječi i rečenici.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da studenti ovladaju znanjima iz fonetike i fonologije standardnih jezika na štokavskoj osnovi: bosanskog, hrvatskog, srpskog i ovladaju teorijskim podacima o akcentu.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti će biti upoznati sa razlikama između glasa i foneme te sa svim alternacijama koje se dešavaju u našem jeziku.				

	<p>Vještine: Studenti će moći stečena znanja primijeniti na konkretne primjere u nastavnom materijalu.</p> <p>Kompetencije: Student će moći kompetentno obrazložiti razliku između glasa i foneme i sve alternacije u našem jeziku kao i odstupanja od njih u pojedinim primjerima. Ovladavanje studenata znanjima iz fonetike i fonologije standardnih jezika na štokavskoj osnovi: bosanskog, hrvatskog, srpskog i ovladaju teorijskim podacima o akcentu.</p>
Metode izvođenja nastave	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<p>Fonetika i fonologija bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika</p> <p>Jedinice analize i zadaci svake od disciplina. Povezanost i odvojivost. Glas – fonem – slovo.</p> <p>Proizvodnja glasova. Govorni aparat. Vrste artikulacije. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju</p>
2.	<p>Klasifikacija glasova</p> <p>Kriteriji klasifikacije glasova. Podjela glasova na klase po artikulacijskim i akustičkim karakteristikama.</p> <p>Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju</p>
3.	<p>Inventar fonema i njihova distribucija</p> <p>Broj fonema. Alofoni. Slog. Struktura i tipovi sloga.</p> <p>Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju</p>
4.	<p>Konsonantske grupe ili skupine</p> <p>Klasifikacije. Moguće kombinacije fonema po klasama.</p> <p>Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju</p>
5.	<p>Ograničenja u distribuciji fonema</p> <p>Realizacija fonema kao posljedica ograničenja u distribuciji – alternacije fonema.</p> <p>Fonološki i morfološki uvjetovane alternacije.</p> <p>Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju</p>
6.	<p>Fonološki uvjetovane alternacije</p> <p>Alternacije zasnovane na različitosti artikulatorno-akustičkih osobina – po zvučnosti i mjestu tvorbe.</p> <p>Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju</p>
7.	<p>Fonološki uvjetovane alternacije</p> <p>Alternacije zasnovane na sličnosti artikulatornih osobina – alternacije suglasnika s nulom</p>

	Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Morfološki uvjetovane alternacije Alternacije velara – palatalizacije Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
10.	Morfološki uvjetovane alternacije Alternacije suglasnika ispred foneme <i>j</i> – jotovanja Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
11.	Alternacije refleksa glasa jat Podjela govora na ijekavske, ikavske i ekavske. Sličnosti i razlike u normama bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika u vezi sa refleksom glasa jat. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
12.	Alternacije fonema <i>l</i> i <i>a</i> Alternacija <i>l</i> sa <i>o</i> (prijelaz <i>l</i> u <i>o</i>). Alternacija <i>a</i> sa nulom (nepostojano <i>a</i>). Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
13.	Akcentatski sistem Jedinice akcentatskog sistema i njihova obilježja. Distribucija jedinica sistema. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
14.	Akcentat u akcentatskim cjelinama. Funkcija akcenta. Vidovi prenošenja akcenta. Kategorije staroštokavskog prenošenja akcenta. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
15.	Funkcija akcenta Funkcija akcenta u riječi. Funkcija akcenta u rečenici. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uživo; 9. sedmica je predviđena online.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prvi parcijalni ispit	30	30
2.	Praktična nastava	10	10
3.	Aktivnost (u okviru vježbi)	10	10
4.	Završni ispit (drugi parcijalni: 30 bodova, sastav: 20 bodova)	50	50
5.			
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

-

Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.

Seminar podrazumijeva pripremu neke teme za usmeno izlaganje pred drugim studentima.

Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.

Završni ispit (drugi parcijalni i sastav) studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.

Napomena: /

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

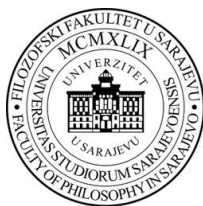
(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barić, E. et al., <i>Hrvatska gramatika (dio Fonetika i fonologija i dio Morfonologija)</i>, Zagreb. 2. Jahić, Dž. et al., <i>Gramatika bosanskog jezika (dio Fonetika i fonologija i dio Morfonologija)</i>, Zenica. 3. Petrović, D. i Gudurić, S. <i>Fonologija srpskoga jezika</i>, Beograd. 4. Simić, S. i Ostojić, B., <i>Osnovi fonologije srpskohrvatskog jezika (Dio drugi – Fonologija srpskohrvatskog jezika)</i>, Nikšić. 5. Stevanović, M., <i>Savremeni srpskohrvatski jezik (dio Fonetika)</i>, Beograd.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Babić, Z., <i>Kriteriji za izbor razlikovnih obilježja u slavenskim jezicima</i>, Croatica, 23 i 24. 2. Brozović, D., <i>O alofonskoj problematici u hrvatskoj ortoepiji (fonemi i alofoni u standardnom hrvatskom jeziku)</i>, X, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, sv. 9. 3. Jerković, J., <i>Glasovna struktura jednosložne reči u srpskohrvatskom jeziku</i>, Prilozi proučavanju jezika, 1, Novi Sad. 4. Junković, Z., <i>Prepostavke o fonološkoj vrijednosti samoglasnog r</i>, Filologija, Zagreb, sv. 8. 5. Škarić, I., <i>Slovo, glas i fonema j</i>, XXI, Jezik, Zagreb.
Napomene	/

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Staroslavenski jezik				
Šifra/kod	FIL BHS 141	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	prvi	semestar	drugi	ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Nakaš			utorak 11-13
	Kontakt podaci	Kabinet: 180 E-mail: lejla.nakas@ff.unsa.ba Telefon:033253100	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić, MA			Termin konsultacija
	Kontakt podaci	belmin.sabic@ff.unsa.ba kabinet 178			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>3</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Gramatika staroslavenskog jezika. Prvi književni jezik Slavena: jezik najstarijih spomenika pismenosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Student se upoznaje sa strukturom staroslavenskog jezika, pismom, fonološkim sastavom i gramatičkim paradigmama.				
Ishodi učenja	Student stječe znanja neophodna za čitanje, interpretaciju i jezičku analizu najstarijih tekstova. Sadržaj predmeta priprema studente za uspješno svladavanje gradiva u nastavku studija, na predmetu Historija književnog jezika I.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Staroslavenski jezik kao prvi slavenski književni jezik

	<ul style="list-style-type: none"> - moravsko-panonska misija, najstariji sačuvani spomenici, rad Konstantinovih i Metodijevih učenika, ohridska i preslavska škola, - struktura staroslavenskog jezika kao osnova za potpunije razumijevanje historijske gramatike, poredbene gramatike slavenskih jezika i historije literarnog jezika.
2.	<p>Upoznavanje sa staroslavenskom azbukom Pravila čitanja slova ђ. Pravila čitanja slova є. Izgovor staroslavenskih fonema А, Я, Ъ, Б, Ь</p> <p>Staroslavenski ortografski uzusi Transkripcija i transliteracija Prepisivanje staroslavenskog teksta pomoću internacionalnih fonetskih simbola. Prepisivanje staroslavenskog teksta principom zamjene 'slovo za slovo'.</p>
3.	<p>Staroslavenski vokalski sistem Mjesto poluglasa u vokalskom sistemu stsl. jezika. Položaj /y/ u vokalskom sistemu stsl. jezika. Odnos /ě/ : /a/</p> <p>Promjene poluglasa u staroslavenskom jeziku Gubljenje poluglasa u slaboj poziciji. Vokalizacija poluglasa u jakoj poziciji.</p>
4.	<p>Konsonantski sistem staroslavenskog jezika porijeklo svih palatala staroslavenskog jezika, a posebno r', s' grčki suglasnici u staroslavenskom jeziku</p>
5.	<p>Deklinacija imenica I Deklinacije palatalnih i nepalatalnih osnova – glavne imeničke deklinacije. Kategorija duala.</p>
6.	<p>Glagolski oblici I Leskinove glagolske vrste. Atematski glagoli. Prezent glagola I i IV vrste</p>
7.	<p>Deklinacija pridjeva I Deklinacija pridjeva neodređenog vida. Zamjениčka deklinacija I Lične zamjenice.</p>
8.	<p>Trimestralna provjera znanja studenata</p>
9.	<p>Zamjениčka deklinacija II Palatalna i nepalatalna zamjениčka deklinacija. Zamjenica въсь.</p>
10.	<p>Deklinacija pridjeva II Deklinacija pridjeva određenog vida – pridjevsko-zamjениčka deklinacija. Tvorbа komparativa.</p>
11.	<p>Deklinacija imenica II Deklinacija imenica: konsonantske osnove sva tri roda. Deklinacija i-osnova m.r. i ž.r. Deklinacija u-osnova m.r.</p>
12.	<p>Glagolski oblici II</p>

	Leskinove glagolske vrste. Tematski glagoli. Prezent II i III vrste. Imperativ. Načini izražavanja futurskog značenja u stsl. jeziku.
13.	Glagolski oblici III Sigmatski aorist. Asigmatski aorist. Imperfekt.
14.	Participi i participske konstrukcije I Ptz.praes.akt., ptz.praet.akt., ptz.praes.pass., ptz.praet.pass.
15.	Participi i participske konstrukcije II Apsolutni dativ.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																									
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>trimestralni test</td> <td>30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>aktivnost</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	trimestralni test	30		2.	seminarski rad			3.	aktivnost	20		4.	završni ispit	50		Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	trimestralni test	30																							
2.	seminarski rad																								
3.	aktivnost	20																							
4.	završni ispit	50																							
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																						

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i> Svetozar Nikolić, Staroslavenski jezik I: Pravopis, glasovi i oblici (više izdanja 1986, 1995...) Svetozar Nikolić, Staroslavenski jezik II: Primeri sa rečnikom (više izdanja 1986, 1995...)</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Stjepan Damjanović <i>Slovo iskona: Staroslavenska / starohrvatska čitanka</i> (više izdanja 2002, 2006...)</p> <p>Horace G. Lunt <i>Old Church Slavonic Grammar</i>, Mouton de Gruyter, Berlin – New York, 2001.</p> <p>Trunte, Nicolina <i>Staroslavenska riječ: Gramatika starocrkvenoslavenskoga jezika; Starocrkvenoslavenski tekstovi</i>, Alfa, Zagreb, 2020.</p>
Napomene	<p>Koristan link sa sistematičnim pregledom gramatike staroslavenskog jezika: https://lrc.la.utexas.edu/eieol_toc/ocsol</p>

Predmetni nastavnik

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Standardni jezik u praksi				
Šifra/kod	FIL BHS 236	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt-sati	predavanja: 2; seminar: 1; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na ovom predmetu studenti se upoznaju s osnovnim načelima jezičke pravilnosti, jezičkim nedoumicama u lektorskoj praksi, s jezičkim i stilskim karakteristikama novinskih tekstova i s upotrebom korekturnih znakova i elektronskim lektoriranjem. Usvojeno znanje u drugom dijelu semestra pokazuje se u praktičnom radu na tekstu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog predmeta jeste stjecanje višeg nivoa praktičnog znanja u procesu lektoriranja tekstova koji pripadaju žurnalističkom funkcionalnom stilu.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti će steći precizna znanja o jezičkim i stilskim specifičnostima novinskih tekstnih vrsta. Vještine: Studenti će moći odmjeriti stepen lektorskog zahvata na svim jezičkim nivoima. Kompetencije: Studenti će nadograđenu opću pismenost moći primijeniti u različitim angažmanima na tekstovima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Program i literatura. Stručni profil lektora. Područje lektorske djelatnosti.
2.	Jezičke norme i osnovna načela jezičke pravilnosti. Jezičke nedoumice u lektorskoj praksi. Normativni priručnici.
3.	Jezik u sredstvima informiranja.
4.	Novinske tekstne forme.
5.	Jezičke i stilске karakteristike novinskih tekstova. Novinska frazeologija. Nestandardni jezički elementi u novinskim tekstovima.
6.	Tropi i figure u novinskim tekstovima.
7.	Korekturni znakovi.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Lektoriranje novinskih tekstova.
10.	Lektoriranje novinskih tekstova.
11.	Lektoriranje novinskih tekstova.
12.	Lektoriranje novinskih tekstova.
13.	Lektoriranje novinskih tekstova.
14.	Lektoriranje novinskih tekstova.
15.	Lektoriranje novinskih tekstova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - rasprava - rad na tekstu																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="477 457 1451 751"><thead><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Aktivnost na vježbama</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Registar grešaka</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Registar tehničkih kratica</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Lektüre pojedinačnih tekstova</td><td>60</td><td>60%</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></tbody></table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost podrazumijeva različite oblike uključenosti studenta u toku nastave i vježbi. • Registar grešaka trebao bi proizaći iz individualnog rada na tekstu. • Najčešće greške trebale bi biti rezultat pomnog praćenja opće pismenosti u novinarskim tekstovima i općenito jeziku u praksi na internetu. • Lektüre će biti sedmični pokazatelj uključenosti studenata u nastavu. • Završni ispit trebao bi pokazati spremnost na izazov posla lektora u praksi. <p>Napomena Student na jedan od način treba sakupiti ukupno 55 bodova kako bi položio ispit. Treba voditi računa o komponenti završnog ispita, koja ima prag od 55%.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama	10	10%	2.	Registar grešaka	10	10%	3.	Registar tehničkih kratica	10	10%	4.	Lektüre pojedinačnih tekstova	60	60%	5.	Završni ispit	10	10%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost na vježbama	10	10%																										
2.	Registar grešaka	10	10%																										
3.	Registar tehničkih kratica	10	10%																										
4.	Lektüre pojedinačnih tekstova	60	60%																										
5.	Završni ispit	10	10%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i> Halilović, Senahid – Ismail Palić – Amela Šehović. 2010. <i>Rječnik bosanskog jezika</i>, Filozofski fakultet u Sarajevu, Sarajevo. Halilović, Senahid (2017), <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Slavistički komitet, Sarajevo. Jahić, Dževad – Senahid Halilović – Ismail Palić. 2000. <i>Gramatika bosanskog jezika</i>, Dom štampe, Zenica.</p>																												

	<p>Jahić, Dževad. 2010–2019. <i>Rječnik bosanskog jezika</i>, I–IX. Sarajevo: Bošnjačka asocijacija 33.</p> <p>Klajn, Ivan (2005), <i>Gramatika srpskog jezika</i>, Nastavna sredstva, Beograd.</p> <p>Silić, J., Ivo Pranjković (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Šipka, Milan (2010), <i>Pravopisni rečnik srpskog jezika sa pravopisno-gramatičkim savetnikom</i>, Prometej, Novi Sad.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Bulić, Refik (1999), <i>Bosanski jezik u praksi i normi</i>, Printcom, Tuzla</p> <p>Bulić, Refik (2009), <i>Rječnik pravopisnih, obličkih i akcenatskih nedoumica u standardnome bosanskom jeziku</i>, Printcom, Tuzla.</p> <p>Čedić, Ibrahim (2013), <i>Jezički savjetnik</i>, Institut za jezik, Sarajevo.</p> <p>Klajn, Ivan (2007), <i>Ispeci pa reci</i>, Delfi, Novi Sad.</p> <p>Klajn, Ivan (2007), <i>Rečnik jezičkih nedoumica</i>, Delfi, Novi Sad.</p>
<p>Napomene</p>	

SILABUS

Odsjek	za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historijska gramatika I				
Šifra/kod	242	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	3.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 181	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>3</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se predstavlja metoda lingvističke rekonstrukcije i evolucija jezičkog sistema na fonološkoj razini. Na vježbama se prate i istražuju fonetske promjene u najranijim pisanim tekstovima u kojima osobine staroslavenske redakcije ustupaju pred crtama živoga govora (tj. u korpusu srednjovjekovnih povelja).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se upoznati s pravcima razvoja vokalskog i konsonatskog sistema od indoevropskog prajezika preko praslavenskog jezika pa sve do oblikovanja južnoslavenske skupine, zatim će steći jasnu sliku o vokalskim i konsonantskim izmjenama u historijskom periodu razvoja bosanskoga jezika od 10. do kraja 17. stoljeća.				
Ishodi učenja	Predmet omogućava stjecanje neophodnih znanja koja olakšavaju interpretaciju tekstova starije (srednjovjekovne) književnosti. Povezan je i s dijalektologijom i omogućuje pogled u jezične divergencije.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta: Historijska gramatika I	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uzroci i okolnosti jezičkih promjena i jezičkoga razvoja
	Tendencija ka gramatičkom uprošćavanju kao univerzalna činjenica jezičke historije.

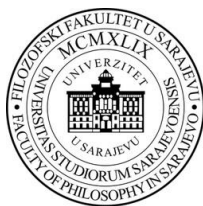

	Metoda rekonstrukcije. Mjesto praslavenskog jezika u indoevropskoj porodici.
2.	Praslavenski vokalski sistem prema praindoevropskom I Razvoj indoevropskog vokalizma u praslavenskom jeziku: svođenje vokalskog kvantiteta na kvalitet (nastanak novih vokala y, ē, ѣ, ѥ); monoftongizacija diftonga (nastanak novog u) i diftonških grupa (nastanak o i e).
3.	Praslavenski vokalski sistem prema praindoevropskom II Metateza likvida. Nestanak indoevr. l̥, r̥, m̥, n̥ i razvoj novih l, r.
4.	Uprošćavanje i izmjene vokalskog sistema od 10. do 15. stoljeća Gubljenje i zamjena poluglasa. Sekundarni i analoški poluglas. Poluglas u bosanskim poveljama s obzirom na pisarsku tradiciju. Nestanak nazalnih vokala i jerija. Zamjena slogotvornog l. Prelazak -l u o.
5.	Povelje kao istraživački korpus Upoznavanje s pravilima čitanja tekstova bosanskih povelja s obzirom na zahtjeve pisarske tradicije: prepoznavanje karakteristika pisarskog manira u odnosu prema govornom jeziku. Problemi transkripcije.
6.	Praslavenske konsonantske izmjene I Uzroci i posljedice prve palatalizacije. Uzroci, posljedice i relativno vršenje druge palatalizacije. Značaj analogije za refleksi treće palatalizacije.
7.	Praslavenske konsonantske izmjene II Praslavensko jotovanje – uzroci i posljedice, refleksi psl. jotovanja glasova t i d u južnoslavenskim jezicima i dijalektima.
8.	Trimestralni test
9.	Predmigracioni mozaik dijalekata na području BiH Zamjena jata.
10.	Refleks jata u bosanskim poveljama. Pitanje ikavskog manira u srednjovjekovnoj pismenosti.
11.	Konsonantske promjene od 10. do 15. stoljeća Jotovanje nakon gubljenja poluglasa i pomjeranja granice sloga. Refleksi novog jotovanja u bosanskim poveljama. Jotovanje u izvedenim glagolima složenim s glagolom <i>iti</i> (progressivno jotovanje). Slika ijekavskog jotovanja u bosanskohercegovačkim dijalektima.
12.	Distribucija fonema Metateza i izmjene suglasničkih skupina (kt, čt, vs: кѣто, чѣто, вѣсь).
13.	Asimilacija, disimilacija, kontrakcija Primjeri asimilacije i kontrakcije vokala u bosanskim poveljama.
14.	Suglasnik h Porijeklo konsonanta <i>h</i> u psl. jeziku (<*s), zakon 'ruki'. Bilježenje fonema <i>h</i> u starim tekstovima.
15.	Razvoj akcenatskog sistema do 15. stoljeća

	Praslavenska metatonija. Izmjene akcenta nakon metatonije. Stvaranje troakcenatskog i četveroakcenatskoga sistema. Dijalekti srednjojužnoslavenskog dijasistema sa starijom akcentuacijom.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno, a na vježbama se analiziraju tekstovi povelja.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>trimestralni test</td> <td>30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>10</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>aktivnost</td> <td>10</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • Seminarski rad oblik je pismene provjere stečenih znanja. Zadatak obuhvaća transkripciju i jezičku analizu teksta do 5.000 znakova. • Aktivnost uključuje različite oblike studentskog rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	trimestralni test	30		2.	seminarski rad	10		3.	aktivnost	10		4.	završni ispit	50		Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	trimestralni test	30																							
2.	seminarski rad	10																							
3.	aktivnost	10																							
4.	završni ispit	50																							
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata, nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh, bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uslove, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Belić, A., <i>Osnovi istorije srpskohrvatskog jezika I: Fonetika</i>, više izdanja, Nolit, 1960, Naučna knjiga, Beograd, 1969, 1976, posljednje izdanje pod naslovom <i>Istorija srpskog</i></p>																								

	<p><i>jezika</i>, Izabrana dela IV, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd 1999.</p> <p><i>Dodatna</i> Holzer, G., <i>Glasovni razvoj hrvatskoga jezika</i>, Zagreb, 2011. Moguš, M., <i>Fonološki razvoj hrvatskoga jezika</i>, Zagreb, 1971. ili Moguš, M., <i>Povijesna fonologija hrvatskoga jezika</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2010. Mihaljević, M., <i>Slavenska poredbena gramatika</i>, 1. dio, Školska knjiga, Zagreb, 2002.</p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

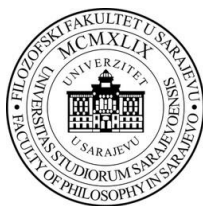
Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historijska gramatika II				
Šifra/kod	243	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 247	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>3</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se predstavlja metod lingvističke rekonstrukcije i evolucija jezičkog sistema na morfološkoj razini. Na vježbama se prate i istražuju morfološke promjene u najranijim pisanim tekstovima (u korpusu srednjovjekovnih povelja).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da se studenti upoznaju s razvojem morfološkog sistema bosanskog jezika u dijahronijskoj perspektivi te da usvoje temeljna znanja iz oblasti rekonstrukcijske i dijahronijske lingvistike.				
Ishodi učenja	Predmet omogućava stjecanje neophodnih znanja koja olakšavaju interpretaciju tekstova starije (srednjovjekovne) književnosti. Povezan je i s dijalektologijom i omogućuje pogled u jezične divergencije.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta: Historijska gramatika II	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Morfološka tipologija jezika Fleksivni jezici prema aglutinativnim i izolativnim. Analitički i sintetički jezici.
2.	Praslavenski sistem deklinacijskih nastavaka prema indoevropskom Stare imeničke osnove i nastavci.

3.	Morfološka struktura promjenjivih riječi u procesu razvitka Pojednostavljanje sistema deklinacije imenica (utapanje manje funkcionalnih paradigmi u glavne tipove promjene). Tragovi nestalih tipova imeničkih deklinacija u modernom jeziku (npr. u-osnova, s-osnova).
4.	Iščezavanje duala imenica Utjecaj duala na razvoj sinkretičnih množinskih padeža. Dijalekti srednjojužnoslavenskog sistema sa starijim tipom imeničke deklinacije u množini.
5.	Razvoj genitiva množine Prijelazni nastavci u genitivu mn.: usvajanje različitih tipova nastavaka za gen. pl. 12–16 st. Porijeklo nastavka -a u gen. mn.
6.	Zamjenice Razvitak deklinacije zamjenica za prvo i drugo lice. Razvitak zamjenica za treće lice i prisvojnih zamjenica trećega lica. Porijeklo i razvoj zamjenica što, ništa, čiji, koji.
7.	Pojednostavljanje pridjevskih deklinacija Stapanje palatalnih i nepalatalnih varijanata deklinacije. Nestajanje funkcionalne opozicije određeni : neodređeni vid.
8.	Trimestralni test
9.	Porijeklo glagolskoga sistema Primarni i sekundarni nastavci.
10.	Prezent Praslavenski prezent i njegov razvoj. Razvoj pomoćnih glagola.
11.	Aorist Uprošćavanje aorista. Slabljenje aoristne funkcije. Stilske vrijednosti aorista.
12.	Imperfekt Slabljenje imperfekta. Semantičke vrijednosti glagolskog vida i njegova uloga u pojednostavljanju glagolskog sistema.
13.	Participi Porijeklo participa i transformacija participa. Funkcija participa prema funkciji glagolskih priloga i pridjeva.
14.	Međujezički kontakti I Pojam leksičkoga supstrata, adstrata i superstrata. Hungarizmi u starobosanskom jeziku. Porijeklo romanizama u bosanskom jeziku.
15.	Međujezički kontakti II Germanizmi u bosanskome jeziku. Porijeklo i slojevitost orijentalizama u bosanskome jeziku.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno, a na vježbama se analiziraju tekstovi povelja.
Obaveze studenata i elementi praćenja	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>trimestralni test</td> <td>30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>10</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>aktivnost</td> <td>10</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	trimestralni test	30		2.	seminarski rad	10		3.	aktivnost	10		4.	završni ispit	50		Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																					
1.	trimestralni test	30																							
2.	seminarski rad	10																							
3.	aktivnost	10																							
4.	završni ispit	50																							
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																						
<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • SeminarSKI rad oblik je pismene provjere stečenih znanja. Zadatak obuhvaća transkripciju i jezičku analizu teksta do 5000 znakova. • Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita. 																									
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uslove, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i> Belić, A., <i>Osnovi istorije srpskohrvatskog jezika II: Reči sa deklinacijom; Reči sa konjugacijom</i>, više izdanja, Nolit, 1960, Naučna knjiga, Beograd, 1969, 1976, posljednje izdanje pod naslovom <i>Istorija srpskog jezika</i>, Izabrana dela IV, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 1999. Белић, А., <i>Историја српскохрватског језика 2</i>, св. 1: Речи са деклинацијом, 1972; <i>Историја српскохрватског језика 2</i>, св. 2: Речи са конјугацијом, 1973.</p> <p><i>Dopunska</i> Mihaljević, M., <i>Slavenska poredbena gramatika</i>, 2. dio (Morfologija, Prozodija, Slavenska pradomovina), Zagreb, 2014.</p>																								
Napomene																									

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Tvorba riječi				
Šifra/kod	FIL BHS 327	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	Prvi	Semestar	5.	Ak. godina	2022/2023; 2023/2024; 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović		Termin konsultacija	Poslije nastave
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.sehovic@yahoo.com Telefon: 033/253-176			
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar /;		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Na predavanjima se proučavaju kriteriji za razvrstavanje riječi, struktura riječi i pregled tvorbenih modela kao preduvjeti za rad studenata na proseminarskim satima. Stoga su oni organizirani tako da se ohrabruje aktivno učešće studenata u promišljanju problematike izložene na predavanjima. U konačnici slijede seminarski radovi o tvorbenim modelima za koje se građa uzima iz svih funkcionalnih stilova. Na taj način može se pratiti veće ili manje prisustvo određenih tvorbenih modela u pojedinim funkcionalnim stilovima. Vježbe prvenstveno služe da se na njima ovlada utvrđivanjem i prepoznavanjem različitih tvorbenih modela riječi.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student što temeljitije upozna s tvorbom				

	riječu u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku – kriterijima za razvrstavanje riječi, strukturom riječi i pregledom tvorbenih modela. Student treba steći lingvistički jasnu sliku o ovim pojmovima kroz njihovu analizu u različitim funkcionalnim stilovima, čime mu se istovremeno omogućuje i da stekne uvid u neke od osnovnih procesa jezičke upotrebe.
Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti će ovladati tvorbenim modelima nastanka riječi radi razumijevanja sistema jezika i njihove aktivne primjene na savremene jezičke pojave.</p> <p>Vještine: Studenti će moći stečena znanja primijeniti na tvorbu novih riječi u našem jeziku prema postojećim tvorbenim modelima, te će moći razumjeti process nastanka novih riječi, koje svakodnevno pristižu u naš jezik.</p> <p>Kompetencije: Student će moći kompetentno govoriti o tvorbenim modelima nastanka riječi i interpretirati novonastale riječi. Ovladavanje tvorbenim modelima nastanka riječi radi njihove aktivne primjene na savremene jezičke pojave.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Podjela riječi s obzirom na sadržaj koji odražavaju. Morfološki kriterij podjele riječi. Vrste riječi (općenito) s posebnim osvrtom na zastupljenost gramatičkih kategorija u pojedinih vrsta riječi. Jezička struktura i njene razine. Razina razlikovnih jedinica. Razina jedinica značenja. Razina značenja. Struktura riječi.
2.	Tvorbeno značenje, tvorbeni uzorci (njihova produktivnost i plodnost). Osnovna riječ, tvorbena riječ, tvorbena veza (motivirane i nemotivirane riječi). Preobličivanje riječi po preoblikama.
3.	Tvorbena osnova. Tvorbena porodica. Izvedenice i složenice. Tvorbena analiza. Osnovni tvorbeni načini (izvođenje i slaganje).
4.	Sufiksalna tvorba (razlika između tvorbenog i obličkog nastavka)
5.	Prefiksalna tvorba (razlike između sufiksalne i prefiksalne tvorbe)
6.	Prefiksarno-sufiksna tvorba
7.	Slaganje. Složenice sa spojnikom nula. Polusloženice. Srastanje.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata

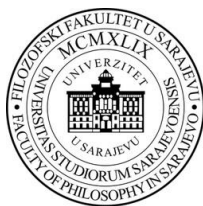

9.	Složeno-sufiksna tvorba. Tvorba složenih skraćenica. Uzorak početnih slova. Slogovni uzorak. Mješoviti uzorak.
10.	Preobrazba (konverzija). Poimeničenje. Popridjevljenje. Popriloženje. Povezničenje. Poprijedloženje.
11.	Tvorba imenica. Imenice koje znače osobu. Imenice za stvari. Mjesne imenice. Mislene imenice. Glagolske imenice.
12.	Umanjenice. Uvećanice. Hipokoristici. Zbirne imenice. Pojedinačne značenjske grupe.
13.	Tvorba pridjeva. Sufiksna tvorba. Prefiksna tvorba. Prefiksno-sufiksna tvorba.
14.	Čisto slaganje pridjeva. Složeno-sufiksna tvorba. Tvorba priloga. Sufiksna tvorba. Prefiksna tvorba.
15.	Tvorba glagola (općenito). Sufiksna tvorba glagola. Prefiksna tvorba glagola. Prefiksno-sufiksna tvorba glagola.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uživo, 9. sedmica online Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 243 1435 655"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost i redovno pohađanje nastave</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Referat/istraživački zadatak</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Redovno pohađanje nastave podrazumijeva praćenje dolazaka na nastavu.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja, što nosi 30 bodova, dok pisanje sastava na temu iz gradiva pređenog u kompletnom semestru nosi 20 bodova.</p> <p>Napomena: /</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	30	30	2.	Aktivnost i redovno pohađanje nastave	10	10	3.	Referat/istraživački zadatak	10	10	4.	Završni ispit	50	50	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																	
1.	Polusemestralni ispit	30	30																																		
2.	Aktivnost i redovno pohađanje nastave	10	10																																		
3.	Referat/istraživački zadatak	10	10																																		
4.	Završni ispit	50	50																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Jahić, Halilović, Palić: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Dom štampe, Zenica, 2002.</p> <p>Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika: <i>Hrvatska gramatika</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1979, 285-389.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Babić, S.: <i>Tvorba riječi u hrvatskome književnom jeziku</i>, Zagreb, 1986.</p> <p>Klajn, I.: <i>Tvorba reči u savremenom srpskom jeziku</i>, Beograd, 2002.</p> <p>Šehović, A. (ur.): <i>Univerbacija/Univerbizacija u slavenskim jezicima</i>, zbornik radova sa Osamnaeste međunarodne naučne konferencije Komisije za tvorbu reči pri Međunarodnom komitetu slavista, Sarajevo, 2018. (elektronsko izdanje, dostupno na: http://www.slavistickikomitet.ba/Univerbacija/Univerbizacijauslavenskimjezicima.pdf)</p>
Napomene	/

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	leksikologija i leksikografija				
Šifra/kod	FIL BHS 328	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Šesti	Ak. godina	2022/2023; 2023/2024; 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.ami.sehovic Telefon: 033/253-173	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na osnovne leksičke pojavnosti. Vježbe, s druge strane, služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se studenti našeg jezika upoznaju sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti će biti upoznati sa osnovnim pojmovima leksikologije kao				

	<p>naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika.</p> <p>Vještine: Studenti će moći stečena znanja primijeniti na konkretne tekstove koje će analizirati u sklopu vježbi.</p> <p>Kompetencije: Studenti će moći kompetentno govoriti o leksici bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i vršiti poređenja radi utvrđivanja sličnosti i razlika.</p>
Metode izvođenja nastave	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Osnovni pojmovi i određenje leksikologije Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
2.	Leksikološke discipline sa visokim stepenom autonomije Tvorba riječi. Frazeologija. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
3.	Leksikološke discipline sa visokim stepenom autonomije Etimologija. Onomastika. Terminologija. Termin i leksema. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
4.	Opći leksikon i njegov razvoj Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
5.	Upotrebne odlike leksičke mase Upotreba leksike kao psihička, socijalna, ontološka i vremenska činjenica. Odnos sistema i upotrebe. Različite sheme i modeli upotrebnog raslojavanja. Raslojavanje leksike zavisno od konteksta. Standardna i nestandardna leksika. Raslojavanje standardne i nemarkirane leksike. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
6.	Upotrebne odlike leksičke mase Teritorijalno markirane lekseme. Funkcionalno markirane lekseme. Raslojavanje leksike nezavisno od konteksta. Leksika obilježena a. po spolu b. po stavu govornika c. po čestoći. Arhaizmi i neologizmi. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
7.	Upotrebne odlike leksičke mase Raslojavanje nestandardne leksike. Žargonizmi. Tabu riječi. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Upotrebne odlike leksičke mase Eufemizmi. Emocionalno-ekspresivna leksika. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
10.	Frazeme bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika Osnovna jedinica i njene osobine. Problemi definiranja. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
11.	Frazeme bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika

	Podjele frazema po različitim kriterijima Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
12.	Frazeme bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika
	Poredbene frazeme Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
13.	Osnovni pojmovi i određenje leksikografije
	Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
14.	Rječnici
	Tipovi rječnika. Odnos tipa i karakteristika rječnika. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
15.	Rječnici
	Rječnici srpskohrvatskog jezika. Rječnici bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika – stanje nakon 1992. godine. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

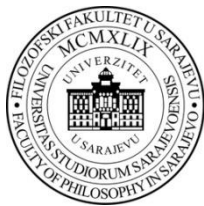
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uživo, 9. sedmica online																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminar/referat</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost (u okviru vježbi i/ili na predavanjima)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit (drugi parcijalni: 30 bodova i sastav: 20 bodova)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prvi parcijalni ispit	30	30	2.	Seminar/referat	10	10	3.	Aktivnost (u okviru vježbi i/ili na predavanjima)	10	10	4.	Završni ispit (drugi parcijalni: 30 bodova i sastav: 20 bodova)	50	50													Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prvi parcijalni ispit	30	30																																		
2.	Seminar/referat	10	10																																		
3.	Aktivnost (u okviru vježbi i/ili na predavanjima)	10	10																																		
4.	Završni ispit (drugi parcijalni: 30 bodova i sastav: 20 bodova)	50	50																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

	<p>Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Referat podrazumijeva pripremu neke teme za usmeno izlaganje pred drugim studentima.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit (drugi parcijalni i sastav) studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Šehović, Amela (2009) "Leksika razgovornoga bosanskog jezika". U: <i>Govor grada Sarajeva</i>. Sarajevo: Slavistički komitet, str. 111-308. Šehović, Amela, Đenita Haverić (2017) <i>Leksika orijentalnog porijekla u frazemama bosanskog jezika</i>. Filozofski fakultet: Sarajevo (elektronsko izdanje, dostupno na: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Knjige/.aspx.) Šipka, Danko (1998) <i>Osnovi leksikologije i srodnih disciplina</i>. Matica srpska: Novi Sad. Zgusta, Ladislav (1991) <i>Priručnik leksikografije</i>. Svjetlost: Sarajevo. <p><i>Dodatna</i></p> <p>Haverić, Đenita, Amela Šehović (2017) <i>Riječi perzijskog porijekla u bosanskom jeziku</i>. Institut za jezik: Sarajevo.</p>

Napomene

/

IZVEDBENI PLAN NASTAVE

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sintaksa II				
Šifra/kod	FILBHS 332	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Šesti	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema posebnih preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Ismail Palić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 185 E-mail: ismail.palic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253195	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 12–14 Utorak, 11–14	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033/253-247	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 16–17 Utorak, 14–15 Srijeda, 14–16 Četvrtak, 15–16	
Sedmični broj kontakt-sati	a) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnost naroda BiH: predavanja: 2 seminar: 1 praktična nastava: 1 vježbe: 2 b) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i druga studijska grupa: predavanja: 2 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj kolegija tiče se sintakse, tj. sintaksičke razine jezika. U središtu su zanimanja adverbijali i modifikatori u imenskim sintagmama (atributi) te nezavisnosložena rečenica. Razmatraju se semantički tipovi adverbijala – mjesnog, vremenskog, načinskog, količinskog, uzročnog, namjernog, posljedičnog, popratnookolnosnog, socijativnog, instrumetalnog, pogodbenog, dopusnog i dr., kao i tipovi modifikatora, i to premodifikatora i postmodifikatora. Također definira se pojam složene rečenice i specificiraju njezina svojstva, a potom se razrađuje klasifikacija složenih rečenica. Napokon, posebno se obrađuju kopulativne, adverzativne i disjunktivne rečenice.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija da se studenti temeljito upoznaju sa sintaksičkom razinom bosanskoga (hrvatskoga, srpskoga) jezika i sintaksičkim pojavama karakterističnim za prostu i složenu rečenicu.				

Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da usvoje predviđena teorijska znanja iz oblasti sintakse te da se osposobe da ih samostalno primjenjuju u praksi, tj. u sintaksičkoj analizi tekstova. Također, kolegij priprema studente za stjecanje složenijih znanja iz oblasti sintakse, semantike, pragmatike, stilistike i dr. srodnih lingvističkih disciplina.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Adverbijal. Adverbijal mjesta. Adverbijal vremena.
2.	Adverbijal načina. Adverbijal količine. Adverbijal popratne okolnosti.
3.	Adverbijal uzroka. Adverbijal namjere.
4.	Adverbijal pogodbe. Adverbijal dopuštanja.
5.	Adverbijal sredstva. Ostali semantički tipovi adverbijala.
6.	Kongruentni atribut. Nekongruentni atribut uz konkretne imenice.
7.	Nekongruentni atribut uz deverbativne i deadjektivne imenice. Apozicija.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Složena rečenica. Nizanje, spajanje, uvrštavanje. Klauza; strukturni status klauza.
10.	Odnosi koordinacije i subordinacije na razini složene rečenice. Vezničke i bezvezničke strukture: problemi razgraničenja i klasifikacije.
11.	Nezavisnosložene rečenice. Klasifikacija nezavisnosloženih rečenica: eksplicitne (vezničke) i implicitne (bezvezničke).
12.	Sastavne (kopulativne) rečenice. Rastavne (disjunktivne) rečenice.
13.	Suprotne (adverzativne) rečenice.
14.	Tipovi nezavisnosloženih rečenica s ispuštenim predikatom.
15.	Sistematizacija gradiva i zaključna razmatranja.

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I i II ciklusa studija po bolonjskom programu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava za ovaj predmet predviđena je obliku predavanja, seminara i vježbi. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga. U okviru seminara pripremaju se i prezentiraju odabrani članci iz šire literature. Na vježbama se metodama pokazivanja i samostalnog rada uočavaju i analiziraju obrađene sintaksičke pojave na odabranim primjerima iz korpusa tekstova. U nastavi se koriste sva dostupna audiovizualna nastavna pomagala.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Rad studentata prati se kontinuirano i dodjeljuju se bodovi za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="477 837 1451 1278"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)</td> <td>10 (20)</td> <td>10% (20%)</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td>100</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td> <td>bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje u nastavi: postavljanje relevantnih pitanja, pokretanje rasprave o problemima ili sudjelovanje u raspravi, rješavanje zadataka, podnošenje referata • Seminarski rad: sastavljanje naučne ili stručne pisane recenzije odabranog naučnog članka i njezino javno predstavljanje pred studentima • Polusemestralni pismeni ispit: osvajanje 55% ukupnoga broja bodova (tj. 16,5 bodova) rješavanjem zadataka • Završni pismeni ispit: osvajanje 55% ukupnoga broja bodova (tj. 16,5 bodova) rješavanjem zadataka • Završni usmeni ispit: pokazana zadovoljavajuća sposobnost usmene elaboracije užih tematskih jedinica ili dijelova jedinica iz nastavnoga gradiva (pitanja se dodjeljuju metodom izvlačenja pripremljenih kartica) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)	2.	Seminarski rad	10	10%	3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%	4.	Završni pismeni ispit	30	30%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%			100		Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)																														
2.	Seminarski rad	10	10%																														
3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%																														
4.	Završni pismeni ispit	30	30%																														
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																														
		100																															
Ukupno:		bodova	100%																														
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi:																																

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama (osvojenih 95-100 bodova); b) 9 (B) - natprosječan uspjeh, s ponekom greškom (osvojenih 85-94 boda); c) 8 (C) - prosječan uspjeh, s primjetnim greškama (osvojenih 75-84 boda); d) 7 (D) - općenito dobar uspjeh, ali sa značajnim nedostacima (osvojenih 65-74 boda); e) 6 (E) - zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojenih 55-64 boda); f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojeno manje od 55 bodova).</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palić, I. (2000), “Sintaksa”, u: Dž. Jahić, S. Halilović i I. Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica 2. Silić, J. i I. Pranjković (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta: Sintaksa</i>, Zagreb 3. Belaj, B. i G. Tanacković Faletar (2020), <i>Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika. Knjiga treća. Sintaksa složene rečenice</i>, Zagreb (dio o koordiniranim složenim rečenicama)
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palić, I. (2015), <i>Rasprave iz sintakse i semantike</i>, Sarajevo 2. Palić, I. (2016), <i>Genitiv, prostor i prostorne slike (leksikon prijedloga)</i>, Sarajevo 3. Palić, I. (2019), <i>Gramatika, semantika i pragmatika rečenice</i>, Sarajevo 4. Piper, P. i dr. (2018), <i>Sintaksa složene rečenice u savremenom srpskom jeziku</i>, Beograd, str. 5–90.
Napomene	-----

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija književnog jezika 1				
Šifra/kod	FIL BHS 344	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija		Semestar	5.	Ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Lejla Nakaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 180 E-mail: lejla.nakas@ff.unsa.ba Telefon:033253100	Termin konsultacija	utorak 11-13	
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon:033253100	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1; PN 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s književnojezičkim tokovima bosanskoga jezika, književnojezičkim manirima i koinama od prvih pisanih spomenika do kraja srednjovjekovnog razdoblja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Student se treba upoznati s jezičkim i stilskim vrijednostima starih tekstova srednjovjekovnog razdoblja.				
Ishodi učenja	Znanje: Upoznavanje s književnojezičkim tokovima i književnojezičkim manirima i koinama od prvih pisanih spomenika do kraja srednjovjekovnog razdoblja. Vještine: Student će ovladati pisanjem i čitanjem glagoljice i bosanske ćirilice minuskule. Kompetencije: Nakon odslušanih predavanja i napravljenih vježbi studenti će biti sposobni za analizu i interpretaciju starih tekstova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Historijska gramatika i historija književnoga jezika – bliskosti i razlike,

	standardni jezik i predstandardni idiomi.
2.	Pisani tekst i književni tekst – metodološka razgraničenja; razlike u shvatanju književnog fenomena u različitim epohama.
3.	Uvod u interpretaciju: složenost korpusa srednjovjekovnih pisanih spomenika; metodologija istraživanja.
4.	Glagoljica – pismo i spomenici na srednjovjekovnom bosanskom području.
5.	Pisani jezik od 11. do kraja 15. stoljeća ; model jezičkog izraza srednjovjekovnog jezika: jezik religijskih tekstova; pitanje utjecaja glagoljskih predložaka.
6.	Bosanski rukopisni kodeksi južnoslavenske redakcije staroslavenskoga jezika; fonetske i ortografske karakteristike bosanske redakcije stsl. jezika; morfološke crte bosanske redakcije – utjecaj narodnoga jezika.
7.	Leksičke i sintaksičke karakteristike bosanskih srednjovjekovnih rukopisa.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Jezičke karakteristike glosa u Srećkovićevom evanđelju; pitanje apokrifnih tekstova na području srednjovjekovne Bosne.
10.	Model izraza srednjovjekovnoga jezika: diplomatski jezik (povelje i darovnice); formiranje bosanske srednjovjekovne minuskule i začeci bosančice.
11.	Jezik bosanskih povelja; utjecaj srednjovjekovne <i>ars dictaminis</i> : invokacija, intitulacija, arenga, promulgacija, peticija, naracija, dispozicija, svjedoci, sankcija, koroboracija.
12.	Ktitorski natpisi, Humačka ploča i Kulinova ploča; paleografske odlike natpisa na stećcima.
13.	Jezičke odlike natpisa na stećcima; rasprava o postojanju ikavskoga manira u jeziku stećaka.
14.	Sintaksičke i formalne karakteristike epigrafskih tekstova.
15.	Berlinski rukopis <i>Aleksandride</i> : jezičke crte koje pokazuju bosansku provenijenciju.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	frontalni, individualni, grupni i rad u parovima; metoda izlaganja, razgovora (diskusije), rada na tekstu
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 283 1437 504"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>trimestralni test</td> <td>30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • Seminarski rad oblik je pismene provjere stečenih znanja. Zadatak obuhvaća transkripciju i jezičku analizu teksta do 5000 znkova. • Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	trimestralni test	30		2.	seminarski rad	20		4.	završni ispit	50		Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	trimestralni test	30																			
2.	seminarski rad	20																			
4.	završni ispit	50																			
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i> Kuna, H. (2008) <i>Srednjovjekovna bosanska književnost</i>, Forum Bosnae. <i>Vrutočko bosansko četveroevanđelje</i>, prir. L. Nakaš (2015), Forum Bosnae, pogovor. <i>Divoševo evanđelje: studija i kritičko izdanje teksta</i>, prir. L. Nakaš (2016), Institut za jezik, uvodno poglavlje. M. Kardaš, <i>Kopitarovo četveroevanđelje</i>, Slavistički komitet, Sarajevo 2020, (izabrana poglavlja). E. Ramić-Kunić, <i>Čajničko četveroevanđelje: tekstološko istraživanje</i>, Institut za jezik, Sarajevo, 2021, (odabrana poglavlja). Bešlagić, Š., <i>Leksikon stećaka</i>, Svjetlost, Sarajevo 2004.</p> <p><i>Dodatna</i> Bogićević, V., <i>Pismenost u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, 1975. Zbornik: Radovi Simpozija Srednjovjekovna Bosna i evropska kultura, Zenica, 1973. Nakaš, L., <i>Paratekstualnost u bosanskoj srednjovjekovnoj književnosti</i>, Forum Bosnae, Sarajevo, 2018. <i>Hrestomatija iz historije književnog jezika I dio (srednji vijek)</i>, prir. L. Nakaš</p>																				
<p>Napomene</p>																					

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija književnog jezika 1				
Šifra/kod	FIL BHS 344	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija		Semestar	5.	Ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Lejla Nakaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 180 E-mail: lejla.nakas@ff.unsa.ba Telefon:033253100	Termin konsultacija	utorak 11-13	
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon:033253100	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar _ ; vježbe 1; PN				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s književnojezičkim tokovima bosanskoga jezika, književnojezičkim manirima i koinama od prvih pisanih spomenika do kraja srednjovjekovnog razdoblja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Student se treba upoznati s jezičkim i stilskim vrijednostima starih tekstova srednjovjekovnog razdoblja.				
Ishodi učenja	Znanje: Upoznavanje s književnojezičkim tokovima i književnojezičkim manirima i koinama od prvih pisanih spomenika do kraja srednjovjekovnog razdoblja. Vještine: Student će ovladati pisanjem i čitanjem glagoljice i bosanske ćirilice minuskule. Kompetencije: Nakon odslušanih predavanja i napravljenih vježbi studenti će biti sposobni za analizu i interpretaciju starih tekstova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Historijska gramatika i historija književnoga jezika – bliskosti i razlike,

	standardni jezik i predstandardni idiomi.
2.	Pisani tekst i književni tekst – metodološka razgraničenja; razlike u shvatanju književnog fenomena u različitim epohama.
3.	Uvod u interpretaciju: složenost korpusa srednjovjekovnih pisanih spomenika; metodologija istraživanja.
4.	Glagoljica – pismo i spomenici na srednjovjekovnom bosanskom području.
5.	Pisani jezik od 11. do kraja 15. stoljeća ; model jezičkog izraza srednjovjekovnog jezika: jezik religijskih tekstova; pitanje utjecaja glagoljskih predložaka.
6.	Bosanski rukopisni kodeksi južnoslavenske redakcije staroslavenskoga jezika; fonetske i ortografske karakteristike bosanske redakcije stsl. jezika; morfološke crte bosanske redakcije – utjecaj narodnoga jezika.
7.	Leksičke i sintaksičke karakteristike bosanskih srednjovjekovnih rukopisa.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Jezičke karakteristike glosa u Srećkovićevom evanđelju; pitanje apokrifnih tekstova na području srednjovjekovne Bosne.
10.	Model izraza srednjovjekovnoga jezika: diplomatski jezik (povelje i darovnice); formiranje bosanske srednjovjekovne minuskule i začeci bosančice.
11.	Jezik bosanskih povelja; utjecaj srednjovjekovne <i>ars dictaminis</i> : invokacija, intitulacija, arenga, promulgacija, peticija, naracija, dispozicija, svjedoci, sankcija, koroboracija.
12.	Ktitorski natpisi, Humačka ploča i Kulinova ploča; paleografske odlike natpisa na stećcima.
13.	Jezičke odlike natpisa na stećcima; rasprava o postojanju ikavskoga manira u jeziku stećaka.
14.	Sintaksičke i formalne karakteristike epigrafskih tekstova.
15.	Berlinski rukopis <i>Aleksandride</i> : jezičke crte koje pokazuju bosansku provenijenciju.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	frontalni, individualni, grupni i rad u parovima; metoda izlaganja, razgovora (diskusije), rada na tekstu
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 283 1437 504"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>trimestralni test</td> <td>30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>aktivnost</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	trimestralni test	30		3.	aktivnost	20		4.	završni ispit	50		Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	trimestralni test	30																			
3.	aktivnost	20																			
4.	završni ispit	50																			
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i> Kuna, H. (2008) <i>Srednjovjekovna bosanska književnost</i>, Forum Bosnae. <i>Vrutočko bosansko četveroevanđelje</i>, prir. L. Nakaš (2015), Forum Bosnae, (pogovor). <i>Divoševo evanđelje: studija i kritičko izdanje teksta</i>, prir. L. Nakaš (2016), Institut za jezik, (uvodno poglavlje). M. Kardaš, <i>Kopitarovo četveroevanđelje</i>, Slavistički komitet, Sarajevo 2020, (izabrana poglavlja). E. Ramić-Kunić, <i>Čajničko četveroevanđelje: tekstološko istraživanje</i>, Institut za jezik, Sarajevo, 2021, (odabrana poglavlja). Bešlagić, Š., <i>Leksikon stećaka</i>, Svjetlost, Sarajevo 2004.</p> <p><i>Dodatna</i> Bogićević, V., <i>Pismenost u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, 1975. Zbornik: Radovi Simpozija Srednjovjekovna Bosna i evropska kultura, Zenica, 1973. Nakaš, L., <i>Paratekstualnost u bosanskoj srednjovjekovnoj književnosti</i>, Forum Bosnae, Sarajevo, 2018. <i>Hrestomatija iz historije književnog jezika I dio (srednji vijek)</i>, prir. L. Nakaš</p>																				
<p>Napomene</p>																					

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija književnog jezika II				
Šifra/kod	FILBHS345	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	prvi	Semestar	peti	Ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Lejla Nakaš, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 180 E-mail: lejla.nakas@ff.unsa.ba Telefon:033253100	Termin konsultacija	utorak 11-13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1; PN 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s književnojezičkim tokovima, s književnojezičkim manirima i koinama od 16. stoljeća do kraja austrougarskog razdoblja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Student će se upoznati s jezičkim i stilskim vrijednostima starih tekstova, s prvim primjerima literarne norme, sa standardizacijskim procesima u vrijeme ilirskoga pokreta i s prvim normativnim priručnicima.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanih predavanja i napravljenih vježbi studenti će biti sposobni za filološku analizu i interpretaciju starih tekstova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pisani jezik od kraja XV do druge polovine XIX vijeka (osmansko doba) <ul style="list-style-type: none"> - orijentalni utjecaj: prestižna književna koine i njen utjecaj na izraz na narodnom jeziku – alhamijado izraz - pisma Isa bin Ishak-bega, Sinan-bega Borovnića, Skender-paše – nastavak srednjovjekovne tradicije u diplomatskom jeziku, kontinuitet te tradicije u krajiškim pismima - stećak Ahmeta i Hasana, stećak Mahmuta Brankovića – nastavak tradicije natpisa u kamenu
2.	Portina slavenska kancelarija.

	<p>Četverojezični rječnik arapsko-perzijsko-grčko-slavenski. Hrvatsko-bosanska ćirilica korespondencija 16-18. stoljeća.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovne odlike grafije krajiških pisama - tri tipa hibridnog jezika krajiških pisama - morfološke crte – utjecaj jezika primaoca na jezik pošiljaoca - leksika i tvorba riječi - <i>ars dictaminis</i>
3.	<p>Stvaralaštvo na orijentalnim jezicima</p> <ul style="list-style-type: none"> - tarih - sufijska simbolika u mističkoj poeziji - riječi bosanskog porijekla u Bašeskijinom ljetopisu na turskom jeziku
4.	<p>Jezik i grafija alhamijado-tekstova</p> <ul style="list-style-type: none"> - grafijski sistem arapskoga jezika prilagođen bosanskom jeziku - ikavski manir alhamijado poezije - utjecaj narodne poezije na alhamijado izraz - Muhamed Hevaji Uskufi, Hadži Jusuf Livnjak, Hasan Kaimija, Abdulvehab Ilhami, Abdurahman Sirri.
5.	<p>Uskufijin <i>Rječnik</i> iz 1631. godine</p> <ul style="list-style-type: none"> - tursko-bosanski rječnik - rasprava o ikavskom refleksu u Uskufijinom jeziku
6.	<p>Usmena lirika</p> <ul style="list-style-type: none"> - utjecaj bh. govora na jezički izraz sevdalinke (fonetski i morfološki plan) - jezička variranja istih sevdalinki u različitim zbirkama
7.	<p>Jezičke odlike balada</p> <p>Razlike između Fortisovog zapisa i Vukovog redigovanog prijepisa Hasanaginice</p>
8.	<p>Trimestralni test</p>
9.	<p>Jezik u djelu Matije Divkovića</p> <p>Jezik dubrovačke književnosti</p>
10.	<p>Odnos Vuka i iliraca prema bh. jezičkom naslijeđu</p> <ul style="list-style-type: none"> - leksikografska i povijesna djelia 17. i 18. st. i Gajevo poznavanje tih knjiga (Bosna i njen jezik u Gajevim proglasima i u Danici ilirskoj) - hercegovačka jezička tradicija i narodna poezija iz Bosne u Maloj prstonarodnoj slaveno-serbskoj pjesnarici - hercegovački govor kao uzor jezičke pravilnosti - reforma azbuke i pravopisa
11.	<p>Pisani jezik u drugoj polovini XIX i početkom XX vijeka (austroougarski period)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaokret u književnojezičkom izrazu i obnova bosanskoga jezika (napuštanje izraza na orijentalnim jezicima) - priliv internacionalne leksike, pojava kontaktnih sinonima - pitanje purizma, Šulekovi rječnici
12.	<p>Jezik Safvet-bega Bašagića</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnova bosanskoga jezika u Bašagićevim esejima (na tvorbenom i leksičkom planu)
13.	<p>Jezik bosanskohercegovačke periodike austroougarskog razdoblja.</p> <p>Bosanski prijatelj, Bosanska vila, Nada, Behar, Biser, Zora</p>
14.	<p>Jezik u pjesničkom djelu Muse Ćazima Ćatića</p> <p>Jezik u pjesničkom djelu Silvija Strahimira Kranjčevića</p>
15.	<p>Leksika u književnoj kritici: Bašagić, Ćatić</p>

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	frontalni, individualni, grupni i rad u parovima; metoda izlaganja, razgovora (diskusije), rada na tekstu																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>trimestralni test</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>aktivnost</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>završni ispit</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • Seminarski rad oblik je pismene provjere stečenih znanja. Zadatak obuhvaća filološku analizu teksta do 5000 znkova. • Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	trimestralni test	30		2.	seminarski rad	10		3.	aktivnost	10		4.	završni ispit	50		Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	trimestralni test	30																							
2.	seminarski rad	10																							
3.	aktivnost	10																							
4.	završni ispit	50																							
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p><i>Jezik u Bosni i Hercegovini</i>, Institut za jezik u Sarajevu i Institut za istočnoevropske i orijentalne studije, Oslo, 2005.</p> <p>Vojislav Bogićević, <i>Pismenost u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, 1975.</p> <p>Hrestomatija iz historije književnoga jezika II, prir. L. Nakaš</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Josip Vončina, <i>Jezična baština</i>, 1988. 2. Alen Kalajdžija, <i>Predstandardni idiom bosanske alhamijado literature</i>, Institut za jezik u Sarajevu, 2019. 3. Darija Gabrić-Bagarić, <i>Fra Matije Divkovića Nauk krstjanski 1611</i>. U: Matija Divković: “Nauk krstjanski za narod slovinski” i “Sto čudesa aliti zlamenja blažene i slavne Bogorodice, Divice Marije”. Uvodna studija, rječnik i tumač imena Nauka krstjanskoga Darija Gabrić-Bagarić. Transkripcija Nauka krstjanskoga: Darija Gabrić-Bagarić, Dolores Grmača i Maja Banožić. Uvodna studija, transkripcija, rječnik i tumač imena Sto čudesa Marijana Horvat. Sarajevo: Kulturnopovijesni institut Bosne Srebrene, 2013, str. 7–80. 4. Radoslav Medenica, <i>Erlangenski rukopis: zbornik starih srpskohrvatskih narodnih pesama</i>, 1987. https://erlagenskirukopis.wordpress.com/ 5. Miloš Okuka – Ljiljana Stančić, <i>Književni jezik u BiH od Vuka do kraja austrugarske vladavine</i>, München, 1991. 6. Muhsin Rizvić, <i>Između Vuka i Gaja</i>, Oslobođenje, Sarajevo 1989. (Biblioteka Sintez) 7. Hatidža Dizdarević, Fenomen Erlangenski rukopis 1, <i>Izraz</i>, juli-decembar 2007, str. 172-181; Fenomen Erlangenski rukopis 2, <i>Izraz</i>, april-juni 2008, str. 186-200. 8. Herta Kuna, <i>Jezik Bosanskog prijatelja</i>, prvog bosanskohercegovačkog časopisa, Svjetlost, 1983. 9. Herta Kuna, <i>Jezik štampe u Bosni i Hercegovini do 1918. godine</i>, Radovi VIII, Institut za jezik u Sarajevu, 1981.
Napomene	<p>Za izradu seminarskih radova studentima će se ponuditi dodatna literartura i izvori.</p> <p>http://ubsm.bg.ac.rs/cirilica/zbirka/novina/zora-1896-1901</p> <p>http://monumentaserbica.branatomic.com/erl/spisak.php</p>

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodologija i tehnika lingvističkih istraživanja				
Šifra/kod	FIL BHS 413	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić			Prema rasporedu konsultacija.
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				Termin konsultacija
	Kontakt-podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt-sati	predavanja 2; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na ovom kolegiju student će se upoznati s pojmovima i konceptima teorija, s sinhronijskim i dijahronijskim proučavanjem jezika, općim metodama istraživanja, kao i metajezikom naučnoistraživačkog rada u oblasti lingvistike. Student će imati priliku naučiti i primijeniti različite metode naučnoistraživačkog rada u oblasti lingvistike na primjeru barem jednog stručnog ili naučnog rada, što će ga ojačati u angažmanu na završnom diplomskom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet ima za cilj upoznati studente s temeljnim odrednicama naučnog saznanja, odnosa između teorijskih i praktičnih vidova istraživanja, te nekim bitnim principima metodoloških postupaka koji su korisni prilikom izrade stručnih i naučnih lingvističkih radova, te njihovog pripremanja za prezentiranje i objavljivanje. U dijelu koji se odnosi na tehniku istraživačkog procesa studenti se upoznaju s raznim načinima prikupljanja i obrade podataka, te određenim metodama koje omogućavaju razne vrste postupaka podobnih za primjenu u izradi završnog dipl. rada. Studenti će se u drugom dijelu semestra moći okušati u prezentaciji svog praktičnog rada uz primjenu znanja koja su stekli pohađajući ovaj kolegij. Prezentiranje praktičnog rada sastoji se od izrade verije sinopsisa za magistarski rad, pripreme radne bibliografije iz oblasti koju kandidat namjerava obraditi u svom završnom radu, te izrade liste referenci do kojih je kandidat došao istraživanjem.				

Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti poznaju temeljne metode naučnoistraživačkog rada u oblasti lingvistike.</p> <p>Vještine: Studenti su sposobni za određenu temu predvidjeti korake u naučnoistraživačkom radu u oblasti lingvistike.</p> <p>Kompetencije: Studenti su u potpunosti ovladali temeljnim metodama naučnoistraživačkog rada u oblasti lingvistike, a na barem jednom primjeru to su svoje umijeće i pokazali.</p>
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje s planom i načinima rada. Etika u nauci. Etika u lingvističkim istraživanjima.
2.	Metode i metodski postupci naučnog saznanja. Tehnike i instrumenti naučnoistraživačkog rada – opći pregled.
3.	Metodski postupci, tehnike i instrumenti prikupljanja podataka. Kreiranje korpusa.
4.	Osnovni oblici i faze procesa naučnih istraživanja.
5.	Sređivanje i obrada podataka: pojam, metodski postupci, instrumenti, operacije.
6.	Istraživanje putem savremenih informatičkih medija. Populacijski uzorci. Intervjui i ankete preko Googlea.
7.	Plasiranje rada u bazama podataka, referentnost i citatnost.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Kompozicija i sadržaj pisanih radova. Stručni, pregledni i naučni rad, esej, seminarski rad, završni diplomski rad.
10.	Dokumentarna podloga rukopisa, citati i referentne napomene. Dodaci i ilustracije. Radna i definitivna bibliografija. Pojmovni i imenski indeks.
11.	Upotreba e-baza u lingvističkim istraživanjima.
12.	Upotreba e-korpusa u lingvističkim istraživanjima.
13.	Eksperimentalne paradigme u psiholingvistici. Korpusna analiza razgovornog stila. Transkripcija. Deskriptivna statistika.
14.	Eksperimentalne paradigme u frazeologiji. Statistika frazeološke multivarijantnosti. Analiza varijabilnosti.
15.	Zaključna razmatranja.

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, rad na tekstu, grupna diskusija.																																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Elaborat rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija radne biliografije</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija jednog stručnog rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prezentacija jednog naučnog rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Prezentacija kataloga ideja</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Prezentacija kataloga citata</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>Prezentacija sadržaja završnog rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>8.</td> <td>Prezentacija ključnih riječi završnog rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>9.</td> <td>Prezentacija definicije ključnog pojma završnog rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>10.</td> <td>Prezentacija citata, parafraza i fusnota završnog rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Elaborat rada	10	10%	2.	Prezentacija radne biliografije	10	10%	3.	Prezentacija jednog stručnog rada	10	10%	4.	Prezentacija jednog naučnog rada	10	10%	5.	Prezentacija kataloga ideja	10	10%	6.	Prezentacija kataloga citata	10	10%	7.	Prezentacija sadržaja završnog rada	10	10%	8.	Prezentacija ključnih riječi završnog rada	10	10%	9.	Prezentacija definicije ključnog pojma završnog rada	10	10%	10.	Prezentacija citata, parafraza i fusnota završnog rada	10	10%	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																													
1.	Elaborat rada	10	10%																																														
2.	Prezentacija radne biliografije	10	10%																																														
3.	Prezentacija jednog stručnog rada	10	10%																																														
4.	Prezentacija jednog naučnog rada	10	10%																																														
5.	Prezentacija kataloga ideja	10	10%																																														
6.	Prezentacija kataloga citata	10	10%																																														
7.	Prezentacija sadržaja završnog rada	10	10%																																														
8.	Prezentacija ključnih riječi završnog rada	10	10%																																														
9.	Prezentacija definicije ključnog pojma završnog rada	10	10%																																														
10.	Prezentacija citata, parafraza i fusnota završnog rada	10	10%																																														
Ukupno: 100 bodova			100%																																														
Skala ocjenjivanja	<p>Napomena Student na jedan od način treba sakupiti ukupno 55 bodova kako bi položio ispit.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Filipović, M. (2004), <i>Metodologija znanosti i znanstvenog rada</i>, Svjetlost, Sarajevo.</p> <p>Piper, Predrag (2000), <i>Metodologija lingvističkih istraživanja</i>, Beograd.</p> <p>Podesva, Robert J. (2014) <i>Research Methods in Linguistics</i>, Cambridge University Press, Cambridge.</p> <p>Udier, Sanda Lucija, Kristina Cegol Kovačević (ur.) (2016), <i>Metodologija i primjena lingvističkih istraživanja</i>, Srednja Europa, Zagreb.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Dizdar, Srebren (2015), <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja</i>, University Press, Sarajevo.</p> <p>Jučić, Ana i dr. (2010), <i>Kako uspešno čitati i pisati: Kritičko itanje. Akademsko čitanje. Pisanje izveštaja. Veština prezentacije</i>, Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, Kragujevac.</p> <p>Kadić, Samedin (2019), <i>Mali leksikon velikih tema</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo.</p> <p>Karavdić, Zenaida (2021), <i>Bibliografija radova o bosanskom jeziku 1990–2020</i>, Institut za jezik, Sarajevo.</p> <p>Murati, Tomislav (2006), “Oblikovanje bilježaka i sustava citiranja u stručnom i znanstvenom tekstu”, <i>Društvena istraživanja</i>.</p>
Napomene	

SYLLABUS

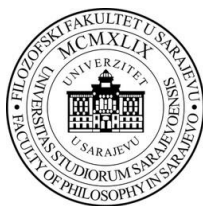
Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Jezik srednjovjekovnih kancelarija				
Šifra/kod	FIL BHS 448	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	2.	Semestar	1.	Ak. godina	2022/2023.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš		Termin konsultacija	Utorak
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmedkardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181			
Saradnik	Ime i prezime			Termin konsultacija	Utorak
	Kontakt podaci				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0;		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima će studenti detaljnije upoznati korpus bosanske srednjovjekovne administrativno-pravne pismenosti. Posebna pažnja posvetit će se načinu oblikovanja srednjovjekovnih isprava te njihovim najvažnijim grafijskim i jezičkim odlikama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste omogućiti studentima sveobuhvatniji uvid u filološku problematiku administrativno-pravnog žanra srednjovjekovne pismenosti te osvijetliti najizrazitije karakteristike srednjovjekovne <i>ars dictaminis</i> u državnoj i kancelarijama oblasnih gospodara.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti osposobljeni za samostalnu filološku analizu srednjovjekovnih pravnih dokumenata.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Nastanak i organizacija vladarskih kancelarija u srednjovjekovnoj Bosni. Državna i kancelarije oblasnih gospodara.
2.	Pisanje i čitanje u srednjem vijeku. Nastanak srednjovjekovne isprave i njena vanjska obilježja: tekstno polje, margine, smjer pisanja, liniranje.
3.	Nivoi grafolingvističke analize srednjovjekovnih isprava: scriptura continua,

	interpunkcija, puntuacija, ligature i kraćenje riječi.
4.	Tipovi ćiriličnog pisma u srednjovjekovnoj Bosni. Ustav, polustav i minuskula.
5.	Ars dictaminis. Formalna obilježja srednjovjekovnih pravnih tekstova.
6.	Kulinova povelja i njeni prijepisi. Grafijske i jezičkostilske karakteristike najstarije sačuvane bosanske isprave i njenih prijepisa.
7.	Kancelarija bana Mateja Ninoslava.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Kancelarija bana Stjepana II Kotromanića. Tipovi ćiriličnog pisma. Zapadnoštokavske jezičke crte i pitanje bosanskog pisanoga manira.
10.	Kancelarija bana i kralja Tvrtka I Kotromanića. Utjecaj logofeta Vlada na rad bosanske kraljevske kancelarije.
11.	Povelja kralja Tvrtka I Kotromanića Dubrovniku iz 1378. Formalnostilske i jezičke karakteristike.
12.	Grafijske i jezičke odlike diplomatskih dokumenata nastalih u kancelarijama Stjepana Dabiše, Jelene Grube i Stjepana Ostoje.
13.	Kancelarije oblasnih gospodara: Grafijske i jezičkostilske karakteristike pravnih dokumenata kancelarije Pavlovića.
14.	Kancelarije oblasnih gospodara: Grafijske i jezičkostilske karakteristike pravnih dokumenata kancelarije Kosača.
15.	Kancelarije oblasnih gospodara: Grafijske i jezičkostilske karakteristike pravnih dokumenata kancelarije Vlatkovića.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno, a na vježbama se analiziraju tekstovi administrativno-pravnog žanra pismenosti.
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="479 247 1453 457"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusestrialni ispit – student je obavezan napisati seminarski rad • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Napomena: Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju uraditi seminarski rad.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusestrialni ispit	40	40%	2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusestrialni ispit	40	40%																		
2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Čremošnik, G. (1948) "Bosanske i humske povelje srednjeg vijeka", Glasnik Zemaljskog muzeja, nova serija, sv. III, Sarajevo, 103–144.</p> <p>Čremošnik, G. (1950) "Bosanske i humske povelje srednjeg vijeka", Glasnik Zemaljskog muzeja, nova serija, sv. IV–V, 1950, Sarajevo, 105–199.</p> <p>Đorđić, P. (1971) <i>Istorija srpske ćirilice – paleografsko-filološki prilozi</i>, Zavod za izdavanje udžbenika SR Srbije, Beograd.</p> <p>Невен Г. Исaиловић (2014) <i>Владарске канцеларије у средњовековној Босни</i>, докторска дисертација, Филозофски факултет, Београд.</p> <p>Solovjev, A. (1949) "Vlasteoske povelje bosanskih vladara", Istorijsko-pravni zbornik, 1, Pravni fakultet, Sarajevo.</p> <p>Žagar, M. (2007) <i>Grafoingvistika srednjovjekovnih tekstova</i>, Matica hrvatska, Zagreb.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Dodatnu literaturu studenti će dobiti u skladu s temama seminarskog rada.</p>																				
<p>Napomene</p>																					

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Dijalektologija I				
Šifra/kod	FIL BHS 451	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5 (J), 4 (K)
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022/23, 2023/24, 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Senahid Halilović			Ponedjeljak 10-13 Srijeda 13-15 Kabinet 184
	Kontakt podaci	Kabinet: 184 E-mail: senahid.halilovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-170	Termin konsultacija		
Saradnica	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević			Ponedjeljak 10-13 Petak 14-16 Kabinet 181
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.bajraktarevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Dijalektologija I Uvod u dijalektologiju, osnovni podaci o narječjima i dijalektima srednjojužnoslavenskoga jezika: temeljni termini, tematski okvir, počeci i razvoj dijalektologije, metodologija dijalektoloških istraživanja, osnovi teorije lingvističke geografije, urbana dijalektologija, akcentologija. Teritorijalna raslojenost srednjojužnoslavenskoga jezika dijasistema: kajkavsko, čakavsko i torlačko narječje, štokavsko narječje (osnovne osobine dijalekata izvan BiH).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ponuditi studentima osnovne podatke o dijalektologiji, o fonologiji, morfologiji i sintaksi pojedinih narječja i dijalekata srednjojužnoslavenskoga jezika; osposobiti studente za uočavanje sličnosti i razlika između organskih idioma te za akcentiranje tekstova.				
Ishodi učenja	Priprema studenata za uočavanje osobenosti dijalekata i mjesnih govora, za analizu tekstova iz pojedinih govora i razumijevanje dijalektizama u književnim djelima.				

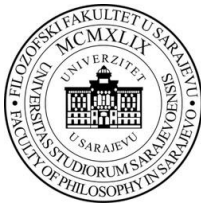
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Dijalektologija kao naučna disciplina. Počeci dijalektologije
2.	
3.	Osnovni pojmovi dijalektologije
4.	
5.	Dijalektologija i druge discipline
6.	
7.	Lingvistička geografija
8.	
9.	Urbana dijalektologija
10.	
11.	Akcentologija
12.	
13.	Akcentologija
14.	
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Narječja i dijalekti srednjojužnoslavenskoga dijasistema
18.	
19.	Kajkavsko narječje
20.	
21.	Čakavsko narječje
22.	
23.	Torlačko narječje
24.	
25.	Štokavski dijalekti u Hrvatskoj
26.	
27.	Štokavski dijalekti u Crnoj Gori
28.	
29.	Štokavski dijalekti u Srbiji
30.	
31.	Priprema za ispit
32.	
33.	Završni ispit
34.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminari i vježbe. Monološka i dijaloška metoda; komparativna metoda; analitička i sintetička metoda.
---	--

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																										
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost	10	10%	2.	Seminarski radovi	20	20%	3.	Prvi parcijalni	20	20%	4.	Drugi parcijalni	20	20%	5.	Završni usmeni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova		
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																								
1.	Prisustvo i aktivnost	10	10%																								
2.	Seminarski radovi	20	20%																								
3.	Prvi parcijalni	20	20%																								
4.	Drugi parcijalni	20	20%																								
5.	Završni usmeni ispit	30	30%																								
Ukupno: 100 bodova			100%																								
Skala ocjenjivanja	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvuje nastavi i aktivno sudjeluje, vodi rasprave, postavlja odgovarajuća pitanja, priprema i prezentira referat • Javno predstavlja seminarski rad i daje zaključke na zadanu temu • Rješava deset zadataka na testu; svaki zadatak nosi po dva boda • Pozitivno se ocjenjuju testovi na kojima je osvojeno najmanje dvanaest bodova • Na završnom ispitu student mora pokazati da je savladao program <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																										
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>A. Peco: <i>Pregled srpskohrvatskih dijalekata</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1989, 202-284.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D. Brozović: <i>O dijalektologiji kao jezikoslovnoj disciplini</i>, Suvremena lingvistika, 57-58, 1-2, Zagreb, 2004, 1-12. 2. P. Ivić: <i>Dijalektologija srpskohrvatskog jezika: Uvod i štokavsko narečje</i>, Matica srpska, Novi Sad, 1985, 215. 3. J. Lisac: <i>Hrvatska dijalektologija I</i>, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2003, 167. 4. A. Peco: <i>Osnovi akcentologije srpskohrvatskog jezika</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1981, 180. <p>Studenti su dužni pročitati i druga djela, kao i novije radove. Studentima će se ponuditi literatura saglasno temi koja se tumači na časovima predavanja i vježbi, kao i specijalna literatura potrebna za izradu referata i seminarskih radova.</p>																										
Napomene	Posljednja promjena: 15. 9. 2022.																										

Predmetni nastavnik
Senahid Halilović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

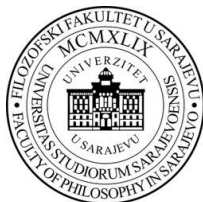
SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Dijalektologija II				
Šifra/kod	FIL BHS 452	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5 (J), 4 (K)
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2022/23, 2023/24, 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Dijalektologija I				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Senahid Halilović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 184 E-mail: senahid.halilovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-170	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-12 Utorak 14-17 Kabinet 184	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.bajraktarevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-181	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-13 Petak 14-16 Kabinet 181	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p><i>Predavanja:</i> Istraživanja bosanskohercegovačkih govora krajem XIX vijeka. Istraživanja u XX i početkom XXI vijeka. Bosanskohercegovački govori u okviru štokavskih dijalekata. Granice istočnobosanskog (ijekavskošćakavskog), zapadnog (mlađeg ikavskog, ikavskog novoštokavskog), istočnohercegovačkog (ijekavskoštakavskog) i posavskog (slavonskog, arhaičnog štakavskog) dijalekta. Podjela dijalekta na poddijalekte, govorne tipove i skupine govora. Najvažnije osobine dijalekata, poddijalekata, govornih tipova i skupina govora.</p> <p><i>Seminar:</i> Kritički osvrti na literaturu o bosanskohercegovačkim govorima. Samostalno istraživanje govora.</p> <p><i>Vježbe:</i> Analiza tekstova iz bosanskohercegovačkih dijalekata.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti upoznaju s bosanskohercegovačkim dijalektima i osnovnim osobinama bosanskohercegovačkih govora.				
Ishodi učenja	Priprema studenata za uočavanje osobnosti bosanskohercegovačkih dijalekata i mjesnih govora, za analizu tekstova iz pojedinih govora i razumijevanje dijalektizama u književnim djelima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Istraživanja bosanskohercegovačkih govora krajem XIX vijeka
2.	Razvoj dijalektologije u BiH tokom XX stoljeća
3.	Savremeno stanje bosanskohercegovačke dijalektologije
4.	Lingvogeografsko proučavanje bosanskohercegovačkih govora
5.	Mjesto bosanskohercegovačkih dijalekata među ostalim štokavskim dijalektima
6.	Istočnobosanski (ijekavskošćakavski) dijalekt: Granice, unutarnja raslojenost
7.	Istočnobosanski (ijekavskošćakavski) dijalekt: Osnovne osobine podijalekata i pojedinih govornih tipova
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Zapadni (mlađi ikavski; ikavski novoštokavski) dijalekt: Granice, unutarnja raslojenost
10.	Zapadni (mlađi ikavski; ikavski novoštokavski) dijalekt: Osnovne osobine podijalekata i pojedinih govornih tipova
11.	Istočnohercegovački (ijekavskoštakavski) dijalekt: Granice, unutarnja raslojenost
12.	Istočnohercegovački (ijekavskoštakavski) dijalekt: Osnovne osobine podijalekata i pojedinih govornih tipova
13.	Posavski (slavonski, arhaični štakavski) dijalekt: osnovne osobine
14.	Dijalekatski rječnici
15.	Dijalekti i nastava jezika: Dijalektizmi u književnom djelu
16.	Priprema za ispit
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminari i vježbe. Monološka i dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 359 1437 596"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvuje nastavi i aktivno sudjeluje, vodi rasprave, postavlja odgovarajuća pitanja, priprema i prezentira referat • Javno predstavlja seminarski rad i daje zaključke na zadanu temu • Rješava deset zadataka na testu; svaki zadatak nosi po dva boda • Pozitivno se ocjenjuju testovi na kojima je osvojeno najmanje dvanaest bodova • Na završnom ispitu student mora pokazati da je savladao program <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Seminarski rad	10	10%	3.	Polusemestralni ispit	30	30%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na nastavi	10	10%																						
2.	Seminarski rad	10	10%																						
3.	Polusemestralni ispit	30	30%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno:		100 bodova	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brozović, D.: <i>Mjesto bosanskohercegovačkih govora u štokavskome narječju</i>, u: <i>Jezik u Bosni i Hercegovini</i>, Institut za jezik, Sarajevo, 2005, 11-13. 2. Halilović, S.: <i>Bosanskohercegovački govori</i>, Sarajevo, u: <i>Jezik u Bosni i Hercegovini</i>, Institut za jezik, Sarajevo, 2005, 15-51. 3. Halilović, S.: <i>Sto dvadeset godina dijalektologije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, u: <i>Bosanskohercegovački slavistički kongres, Zbornik radova, Lingvistika, knjiga 2, Slavistički komitet, Sarajevo, 2019, 423-439.</i> <p><i>Dodatna</i></p> <p><i>Bosanskohercegovački lingvistički atlas: Fonetika</i> (link: https://slavistickikomitet.ba/Bosanskohercegovački_lingvisticki_atlas.pdf)</p> <p>Studenti su dužni pročitati i druga djela, kao i novije radove iz stručnih časopisa. Studentima će se ponuditi literatura saglasno temi koja se tumači na časovima predavanja i vježbi, kao i specijalna literatura potrebna za izradu referata i seminarskih radova.</p>																								
Napomene	Posljednja promjena: 15. 9. 2022.																								

Slavistički komitet

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sociolingvistika				
Šifra/kod	FIL BHS 515	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3 (J), 4 (K)
Ciklus studija	II	Semestar	3.	Ak. godina	2022/23, 2023/24, 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Senahid Halilović			Ponedjeljak 10-13 Srijeda 13-15 Kabinet 184
	Kontakt podaci	Kabinet: 184 E-mail: senahid.halilovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-170	Termin konsultacija		
Saradnica	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević			Ponedjeljak 10-13 Petak 14-16 Kabinet 181
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.bajraktarevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar 1; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u sociolingvistiku: nastanak i razvoj discipline, temeljna područja, metodologija sociolingvističkih istraživanja, temeljni termini (jezik i varijeteti, jezici u kontaktu, višejezičnost, bilingvizam, diglosija, raslojavanje jezika, jezik i rod, jezik i moć, stavovi prema jeziku / varijetetu, jezik i nacionalizam, jezičko planiranje, jezička politika, standardizacija jezika, jezička norma, standardni jezik), sociolingvistička situacija u BiH.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ponuditi studentima osnovne podatke o sociolingvistici, osposobiti ih za jednostavnija sociolingvistička ispitivanja.				
Ishodi učenja	Priprema studenata za uočavanje sociolingvističkih problema u Bosni i Hercegovini.				

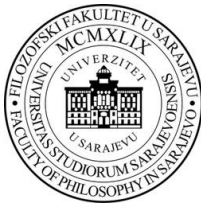
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Sociolingvistika. Predmet i metode
2.	Osnovni sociolingvistički pojmovi. Jezik i varijeteti
3.	Govorni predstavnik, govorna zajednica, govorni događaj, govorna situacija, govorna uloga, govorni čin
4.	Jezici u kontaktu, višejezičnost, bilingvizam, diglosija
5.	Raslojavanje jezika
6.	Jezik i rod
7.	Jezik i moć
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Stavovi prema jeziku / varijetetu
10.	Jezik i nacionalizam
11.	Jezičko planiranje. Jezička politika
12.	Standardizacija jezika. Jezička norma
13.	Standardni jezik. Socijalno-komunikativni status jezika
14.	Komuniciranje u višenacionalnim zajednicama
15.	Sociolingvistička situacija u BiH
16.	Priprema za ispit
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave	Predavanja, seminari i vježbe. Monološka i dijaloška metoda; komparativna metoda.
-------------------------	--

(oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski radovi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvuje nastavi i aktivno sudjeluje, vodi rasprave, postavlja odgovarajuća pitanja, priprema i prezentira referat • Javno predstavlja seminarski rad i daje zaključke na zadanu temu • Rješava deset zadataka na testu; svaki zadatak nosi po dva boda • Pozitivno se ocjenjuju testovi na kojima je osvojeno najmanje dvanaest bodova • Na završnom ispitu student mora pokazati da je savladao program 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost	10	10%	2.	Seminarski radovi	20	20%	3.	Prvi parcijalni	20	20%	4.	Drugi parcijalni	20	20%	5.	Završni usmeni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																									
1.	Prisustvo i aktivnost	10	10%																										
2.	Seminarski radovi	20	20%																										
3.	Prvi parcijalni	20	20%																										
4.	Drugi parcijalni	20	20%																										
5.	Završni usmeni ispit	30	30%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>M. Radovanović: <i>Sociolingvistika</i>, Književna zajednica Novog Sada – Dnevnik, Novi Sad, 1986, 305.</p>																												
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Bugarski: <i>Jezik u društvu</i>, Čigoja štampa – XX vek, Beograd, 1986, 261. 2. S. Halilović: <i>Jezička stvarnost u Bosni i Hercegovini</i>, u: Radovi, knj. XVII, Filozofski fakultet, Sarajevo, 2014, 243-260. 3. S. Kordić: <i>Jezik i nacionalizam</i>, Durieux, Zagreb, 2010, 431. 4. V. Požgaj Hadži (ur.): <i>Jezik između lingvistike i politike</i>, XX vek, Beograd, 2013, 190. <p>Studenti su dužni pročitati i druga djela, kao i novije radove iz stručnih časopisa. Studentima će se ponuditi literatura saglasno temi koja se tumači na časovima predavanja i vježbi, kao i specijalna literatura potrebna za izradu referata i seminarskih radova.</p>																												
Napomene	Posljednja promjena: 15. 9. 2022.																												

Predmetni nastavnik
Senahid Halilović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Lektorski seminar II				
Šifra/kod	<u>FIL BHS 537</u>	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	drugi	Semestar	četvrti	Ak. godina	2022/23, 2023/24, 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	–				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Senahid Halilović			ponedjeljak od 10 do 12 utorak od 14 do 17
	Kontakt podaci	Kabinet: 184 E-mail: senahid.halilovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 170	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević			ponedjeljak od 11 do 13 petak od 9 do 10 i od 12 do 14
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: enisa.bajraktarevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 1	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Lektura i korektura različitih vrsta prevedenih tekstova				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija da studenti steknu što više praktičnog znanja u procesu lektoriranja različitih prevedenih tekstnih formi na svim nivoima jezičke analize				
Ishodi učenja	Studenti će steći precizna znanja o jezičkim i stilskim specifičnostima prevedenih tekstnih vrsta te prema tim specifičnostima odmjeravati stepen i granice lektorskih zahvata na svim jezičkim nivoima određene tekstne vrste				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Program i literatura Utjecaj stranih jezika na maternji jezik. Interferencija. Proces jezičkog posuđivanja
2.	Utjecaj stranih jezika na pravopisnu normu bosanskoga/hrvatskoga/srpskoga jezika
3.	

	Lektoriranje prevedenih tekstova na pravopisnom nivou
4.	Lektoriranje prevedenih tekstova na pravopisnom nivou
5.	Utjecaj stranih jezika na gramatičku normu bosanskoga/hrvatskoga/srpskoga jezika
6.	Lektoriranje prevedenih tekstova na morfološkom i tvorbenom nivou
7.	Lektoriranje prevedenih tekstova na morfološkom i tvorbenom nivou
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Lektoriranje prevedenih tekstova na sintaksičkom nivou
10.	Lektoriranje prevedenih tekstova na sintaksičkom nivou
11.	Utjecaj stranih jezika na leksičko-semantičkom planu
12.	Lektoriranje prevedenih tekstova na leksičko-semantičkom planu
13.	Lektoriranje prevedenih tekstova na leksičko-semantičkom planu
14.	Obim i granice stilističkih intervencija
15.	Analiza lektoriranih tekstova
16.	Priprema za ispit
17.	Završni ispit
18.	Završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - diskusija - rad na tekstu
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	parcijalni ispit	30	30%
	2.	seminarski rad	10	10%
	3.	aktivnost	10	10%
	4.	završni ispit	50	50%
Ukupno: 100 bodova			100%	
<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni ispit <p>Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. Parcijalni ispit položen je ako je na njemu osvojeno najmanje 17 bodova.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad <p>Seminarski je rad oblik pismene provjere znanja. Može biti u obliku pripreme, obrade i predstavljanja nekog od programskih sadržaja iz šire literature, ili u obliku ograničenog empirijskog istraživanja zadane teme. Seminarski rad obavezno se izlaže i brani javno na časovima seminara.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost <p>Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit <p>Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su osvojili najmanje 55% bodova u toku semestra, tj. 28 bodova. Završni ispit može biti pismeni i usmeni, ili samo pismeni. Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit ne polažu na završnom ispitu test ili dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom. Završni ispit smatra se položenim ako je na njemu osvojeno najmanje 55% bodova, tj. 28 bodova.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popravni ispit <p>Popravnom ispitu mogu pristupiti studenti koji nakon završnog ispita nisu osvojili najmanje 55 bodova. Popravni je ispit integralni i uključuje parcijalni ispit te završni ispit. Na popravnom ispitu studenti imaju pravo polagati svaku od nepoloženih komponenata ispita.</p>				
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>			
Literatura	<p><i>Obavezna</i> Pravopisi, gramatike, rječnici i jezički savjetnici bosanskoga/hrvatskoga/srpskoga jezika.</p>			

	<i>Dodatna</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Peti-Stantić, A. – Stanojević, M. M. (ur.) (2014) <i>Standardni jezici i sociolekti u 21. stoljeću</i>. Zagreb: Srednja Europa – HDPL. 2. Tanović, I. – Šehović, A. (2004) <i>Negativni uticaj stranih jezika na maternji jezik</i>. Sarajevo: Svjetlost.
Napomene	Posljednja promjena: 15. 9. 2022.

Stantić Tanović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

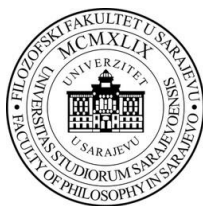
Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Poredbena gramatika slavenskih jezika				
Šifra/kod	FIL BHS 550	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	
Ciklus studija	2.	Semestar	4.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmedkardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima će studenti detaljnije upoznati metode poredbeno-povijesnog proučavanja srodnih jezika, gdje će posebna pažnja biti usmjerena na slavensku jezičku porodicu, praslavenski jezik, njegovu evoluciju i izmjene strukturnih modela fonoloških sistema slavenskih jezika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da studenti ovladaju znanjima i metodama poredbeno-povijesnog proučavanja slavenskih jezika u teorijskom i praktičnom pogledu.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju prepoznavati i analizirati najvažnije gramatičke pojave u tekstovima pisanim slavenskim jezicima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje s predmetom.
2.	Poredbeno-povijesno proučavanje srodnih jezika: metode unutarnje rekonstrukcije i

	etimologije.
3.	Odnos gramatičkih struktura praindoevropskog i praslavenskog jezika.
4.	
5.	Baltoslavenska jezička zajednica.
6.	
7.	Slavenska jezička porodica i praslavenski jezik: evolucija i izmjene strukturnih modela fonoloških sistema slavenskih jezika.
8.	
9.	Klasični praslavenski: zakon otvorenog sloga i slogovna harmonija.
10.	
11.	Prva palatalizacija velara i monoftongizacija diftonga.
12.	
13.	Polusemestralna provjera znanja studenata
14.	
15.	Općeslavenske promjene: druga i treća palatalizacija velara.
16.	
17.	Jotacija.
18.	
19.	Postanak nosnih vokala i njihova sudbina u slavenskim jezicima.
20.	
21.	Metateza likvida.
22.	
23.	Razvoj jerova i njihovi refleksi u slavenskim jezicima.
24.	
25.	Spajanje <i>y</i> i <i>i</i> .
26.	
27.	Postanak jata i refleksi u slavenskim jezicima.
28.	
29.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
30.	
31.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
32.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno, a na vježbama se analiziraju tekstovi na slavenskim jezicima.
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 254 1437 474"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – student je obavezan napisati seminarski rad • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Napomena: Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju uraditi seminarski rad.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40%	2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40%																		
2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uslove, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i> Bošković, Radosav, <i>Uporedna gramatika slovenskih jezika</i>, I dio (Fonetika), Beograd (izdanje Naučne knjige ili Trebnika) Mihaljević, Milan, <i>Slavenska poredbena gramatika</i>, 1. dio (Uvod i fonetika), Zagreb, 2002. Mihaljević, Milan, <i>Slavenska poredbena gramatika</i>, 2. dio (Morfologija, Prozodija, Slavenska pradomovina), Zagreb, 2014.</p> <p><i>Dodatna</i> Dodatnu literaturu studenti će dobiti u skladu s temama seminarskog rada.</p>																				
<p>Napomene</p>																					

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Urbana dijalektologija				
Šifra/kod	FIL BHS 571	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2 (J), 2 (K)
Ciklus studija	II	Semestar	IV	Ak. godina	2022/23, 2023/24, 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Senahid Halilović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 184 E-mail: Telefon: 253-170	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-12 Utorak 14-17 Kabinet 184	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.bajraktarevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-181	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-13 Petak 14-16 Kabinet 181	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: J 2, K 1; seminar: K 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<i>Predavanja:</i> Predmet i metodologija urbane dijalektologije. Temeljni termini urbane dijalektologije: varijable, tipovi jezičkih varijeteta, horizontalna i vertikalna stratifikacija, društvena mreža, društveni činioci promjena; mrakeri promjena; tipovi i smjer promjena i dr. Razvoj urbane dijalektologije od njenih početaka do savremenih istraživanja. Rezultati istraživanja gradskih govora u Hrvatskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini. <i>Seminar:</i> Kritički osvrti na literaturu o gradskim govorima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste da se studenti upoznaju s metodologijom i osnovnim rezultatima urbane dijalektologije.				
Ishodi učenja	Priprema studenata za uočavanje osobnosti urbanih govora.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predmet i zadaci urbane dijalektologije
2.	Metodologija urbane dijalektologije
3.	Varijable. Vremenska dimenzija
4.	Tipovi jezičkih varijeteta. Supstandardni i interdijalekatski idiomi
5.	Horizontalna / teritorijalna i vertikalna / socijalna stratifikacija
6.	Govorna zajednica, društvena klasa, društvena mreža
7.	Društveni činioci promjena. Mrakeri promjena. Tipovi i smjer promjena
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Počeci urbane dijalektologije
10.	Istraživanja W. Labova
11.	Istraživanja gradskih govora do kraja XX st.
12.	Istraživanja gradskih govora početkom XXI st.
13.	Istraživanja gradskih govora u Hrvatskoj (Split, Zagreb)
14.	Istraživanja gradskih govora u Srbiji (Beograd, Niš, Novi Sad)
15.	Istraživanja gradskih govora u Bosni i Hercegovini
16.	Priprema za ispit
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i seminari Monološka i dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvuje nastavi i aktivno sudjeluje, vodi rasprave, postavlja odgovarajuća pitanja, priprema i prezentira referat • Javno predstavlja seminarski rad i daje zaključke na zadanu temu • Rješava deset zadataka na testu; svaki zadatak nosi po dva boda • Pozitivno se ocjenjuju testovi na kojima je osvojeno najmanje dvanaest bodova • Na završnom ispitu student mora pokazati da je savladao program 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Seminarski rad	10	10%	3.	Polusestrialni ispit	30	30%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na nastavi	10	10%																						
2.	Seminarski rad	10	10%																						
3.	Polusestrialni ispit	30	30%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno:		100 bodova	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Napomena: Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Halilović, S., Tanović, I., Šehović, A., <i>Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2009. 2. Labov, W., <i>The Social Stratification of English in New York City</i> (second edition), Cambridge University Press, 2006. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bošnjaković, Ž. (ur.), <i>Govor Novog Sada. Sveska 1: Fonetske osobine</i>, Filozofski fakultet, Novi Sad, 2009, 7–76. 2. Jutronić, D., <i>Splitski govor od vapura do trajekta</i>, Biblioteka Skalić 10, Split, 2010. 3. Šojat, A., Barac-Grum, V., Kalinski, I., Lončarić, M., Zečević, V., <i>Zagrebački kaj – govor grada i prigradskih naselja</i>, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 1998. <p>Na časovima predavanja i seminara studenti će biti upućeni na literaturu koja će im koristiti tokom pripreme referata i seminarskih radova.</p>																								
Napomene	Posljednja promjena: 15. 9. 2022.																								

Scunio Stenti

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP Kognitivna semantika				
Šifra/kod	FIL BHS 583	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	II	Semestar	IV	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić			Prema rasporedu konsultacija.
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				Termin konsultacija
	Kontakt-podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; seminar: 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na ovom predmetu bavit će se kognitivnolingvističkim pristupom opisu značenja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog predmeta jeste osvijestiti i razumjeti vezu semantike s gramatičkim strukturama, tj. shvatiti aktivnu upravljačku vezu značenja nad gramatičkim strukturama.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti poznaju relevantnu kognitivnolingvističku literaturu. Vještine: Studenti su osposobljeni koristiti se kognitivnolingvističkom literaturom. Kompetencije: Studenti mogu elaborirati načela kognitivne linhvistike.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Kognitivna lingvistika: osnovna načela.
2.	Kroskulturalna kognitivna semantika.

3.	Enciklopedijska narav značenja.
4.	Konceptualni inženjering.
5.	Kategorije, koncepti i značenja.
6.	Metafora.
7.	Metonimija.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Sinonimija: diferencijacija "istosti".
10.	Polisemija: konstrukcija smisaone povezanosti.
11.	Hiponimija i meronimija: pristup vezama smisla.
12.	Antonimija i komplementarnost.
13.	Od idioma do konstrukcijske gramatike.
14.	Vrijeme i prostor.
15.	Kognitivna semantika u translatologiji.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - dijalog - prezentacija
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="477 243 1451 422"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminar</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Semestralni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> Javno prezentiranje svoje naučne ili stručne recenzije nekog naučnog rada ili dijela knjige iz polja kojim se kolegij bavi. <p>Napomena: Trebava voditi računa o objema komponentama ispita budući da studenti moraju zadovoljiti prag od 55%, tj. student na njima mora osvojiti minimalno 25,5 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminar	50	50%	2.	Semestralni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Seminar	50	50%														
2.	Semestralni ispit	50	50%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Belaj, Branimir – Goran Tanacković Faletar (2017), <i>Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika</i> (knj. II). <i>Sintaksa jednostavne rečenice</i>, Disput, Zagreb.</p> <p>Evans, Vyvyan (2005) “The meaning of Time: Polysemy, the Lexicon and Conceptual Structure”, <i>Journal of Linguistics</i> 41, 33–75.</p> <p>Evans, Vyvyan (2010), “Figurative Language Understanding in LCCM Theory”. <i>Cognitive Linguistics</i> 21–4, 601–662.</p> <p>Evans, Vyvyan (2013), <i>Language and Time. A Cognitive Linguistics Approach</i>, Cambridge University Press, New York.</p> <p>Lakoff, George (1980), “Conceptual Metaphor in Everyday Language”, <i>Journal of Philosophy</i> 77 (8), 453–486.</p> <p>Lakoff, George (1982), “Categories: An Essay in Cognitive Linguistics”. Linguistic Society of Korea (ed.) <i>Linguistics in the Morning Calm</i>, Hanshin, Seoul, 139–193.</p> <p>Lakoff, George (1987), <i>Women, Fire, and Dangerous Things. What Categories Reveal about the Mind</i>, The University of Chicago Press, Chicago – London.</p> <p>Lakoff, George (2004), <i>Don’t Think of an Elephant</i>, Chelsea Green Publishing – White River Junction, Vermont.</p> <p>Lakoff, George–Mark Johnson (1980), <i>Metaphors We Live By</i>, University of Chicago Press, Chicago – London.</p> <p>Langacker, Ronald W (1987), <i>Foundations of Cognitive Grammar</i>. Vol. 1. Stanford University Press, Stanford, California.</p>																

	Brala-Vukanović, Maja, Ljiljana Šarić (2019), <i>Slike jezika</i> , Jesenski i Turk, Zagreb. Šarić, Ljiljana (2014), <i>Prostor u jeziku i metafora</i> , Jesenski i Turk, Zagreb.
Napomene	<i>Dodatna</i>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN NASTAVE

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sintaksa I				
Šifra/kod	FILBHS 331	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Peti	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema posebnih preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Ismail Palić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 185 E-mail: ismail.palic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253195	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 11–14 Utorak, 12–14	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. sc. Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033/253-247	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 16–17 Utorak, 14–15 Srijeda, 14–16 Četvrtak, 15–16	
Sedmični broj kontakt-sati	a) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnost naroda BiH: predavanja: 2 seminar: 1 praktična nastava: 1 vježbe: 2 b) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i druga studijska grupa: predavanja: 2 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj kolegija tiče se sintakse, tj. sintaksičke razine jezika. U središtu su zanimanja sintagma i prosta rečenica. Razmatraju se temeljni pojmovi vezani za sve relevantne sintaksičke pojave do razine proste rečenice (kao što su sintaksičke pozicije, konstituenti, sintagma, članovi sintagme, gramatički odnosi u sintagmi, prosta rečenica, predikativnost, obavijesna struktura rečenice itd.)				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija da se studenti temeljito upoznaju sa sintaksičkom razinom bosanskoga (hrvatskoga, srpskoga) jezika i sintaksičkim pojavama karakterističnim za sintagmu i prostu rečenicu.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da usvoje teorijska znanja iz navedenih sintaksičkih oblasti te da se osposobe da ih samostalno primjenjuju u praksi, tj. u sintaksičkoj				

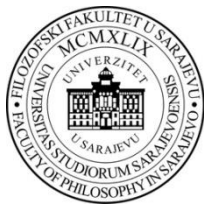
analizi tekstova. Također, kolegij priprema studente za stjecanje složenijih znanja iz oblasti semantike, pragmatike, stilistike i dr. srodnih lingvističkih disciplina.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pojam i predmet sintakse; sintaksičke poddiscipline. Sintaksa i morfologija. Sintaksa i semantika. Sintaksa i stilistika. Sintaksa i pragmatika.
2.	Riječ kao sintaksička jedinica. Sintaksičke kategorije riječi: konstituentske i nekonstituentske riječi.
3.	Sintaksička kategorizacija i upotreba konstituentskih riječi. Supstantivne, verbalne, adjektivne i adverbijalne riječi.
4.	Sintaksička upotreba nekonstituentskih riječi. Prijedlozi, veznici, čestice, uzvici.
5.	Sintagma. Teorije sintagme. Struktura sintagme: glava (upravni član) i zavisnik (zavisni član). Sintaksička valentnost sintaksema: binarne grupe.
6.	Kategorijalna i funkcionalna preobrazba sintaksema. Tipovi gramatičkih odnosa u sintagmi: slaganje, upravljanje, pridruživanje. Slobodne i vezane sintagme. Proste i složene sintagme.
7.	Supstantivne, verbalne, adjektivne i adverbijalne sintagme (pregled podtipova).
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Rečenica. Definicije rečenice. Prosta rečenica. Komunikacijski aspekt rečenice. Iskaz: izjavni, upitni i zahtjevni iskazi.
10.	Gramatički aspekt rečenice. Predikativnost. Gramatička kategorija lica i vremena.
11.	Gramatička kategorija načina (modalnost). Tipovi modalnosti.
12.	Gramatička struktura rečenice. Rečenični konstituenti: predikat, dopune i dodaci. Tipovi dopuna: obavezne i neobavezne dopune.
13.	Predikat. Tipovi predikata. Glagolski i imenski predikati. Širenje predikata: dekompozicija i usložnjavanje. Ispuštanje predikata
14.	Subjekt (subjekatska dopuna). Gramatički odnosi predikata i subjekta. Strukturni tipovi prostih rečenica: dvočlane (personalne) i jednočlane (impersonalne) rečenice.
15.	Objekt (objekatska dopuna). Bliži (direktni) objekt. Dalji (indirektni) objekt.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa studija po bolonjskom programu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava za ovaj predmet predviđena je obliku predavanja, seminara i vježbi. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga. U okviru seminara pripremaju se i prezentiraju odabrani članci iz šire literature. Na vježbama se metodama pokazivanja i samostalnog rada uočavaju i analiziraju obrađene sintaksičke pojave na odabranim primjerima iz korpusa tekstova. U nastavi se koriste sva dostupna audiovizualna nastavna pomagala.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Rad studentata prati se kontinuirano i dodjeljuju se bodovi za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="477 646 1451 1087"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)</td> <td>10 (20)</td> <td>10% (20%)</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td>100</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td> <td>bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje u nastavi: postavljanje relevantnih pitanja, pokretanje rasprave o problemima ili sudjelovanje u raspravi, rješavanje zadataka, podnošenje referata • Seminarski rad: sastavljanje naučne ili stručne pisane recenzije odabranog naučnog članka i njezino javno predstavljanje pred studentima • Polusemestralni pismeni ispit: osvajanje 55% ukupnoga broja bodova (tj. 16,5 bodova) rješavanjem zadataka • Završni pismeni ispit: osvajanje 55% ukupnoga broja bodova (tj. 16,5 bodova) rješavanjem zadataka • Završni usmeni ispit: pokazana zadovoljavajuća sposobnost usmene elaboracije užih tematskih jedinica ili dijelova jedinica iz nastavnoga gradiva (pitanja se dodjeljuju metodom izvlačenja pripremljenih kartica) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)	2.	Seminarski rad	10	10%	3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%	4.	Završni pismeni ispit	30	30%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%			100		Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)																														
2.	Seminarski rad	10	10%																														
3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%																														
4.	Završni pismeni ispit	30	30%																														
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																														
		100																															
Ukupno:		bodova	100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama (osvojenih 95-100 bodova); b) 9 (B) - natprosječan uspjeh, s ponekom greškom (osvojenih 85-94 boda); c) 8 (C) - prosječan uspjeh, s primjetnim greškama (osvojenih 75-84 boda); d) 7 (D) - općenito dobar uspjeh, ali sa značajnim nedostacima (osvojenih 65-74 boda); e) 6 (E) - zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojenih 55-64 boda); f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojeno manje od 55 bodova).</p>																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palić, I. (2000), “Sintaksa”, u: Dž. Jahić, S. Halilović i I. Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica 2. Silić, J. i I. Pranjković (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta: Sintaksa</i>, Zagreb 3. Piper, P. i dr. (2005), <i>Sintaksa savremenoga srpskog jezika: Prosta rečenica</i>, Beograd (odabrani dijelovi)
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kovačević, M. (1992), <i>Kroz sintagme i rečenice</i>, Sarajevo 2. Palić, I. (2007), <i>Sintaksa i semantika načina</i>, Sarajevo 3. Palić, I. (2010), <i>Dativ u bosanskome jeziku</i>, Sarajevo 4. Belaj, B. i G. Tanacković Faletar (2014), <i>Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika: Knjiga prva: Imenska sintagma i sintaksa padeža</i>, Zagreb: Disput
Napomene	-----

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN NASTAVE

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sintaksa III				
Šifra/kod	FILBHS 433	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Prvi	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema posebnih preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Ismail Palić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 185 E-mail: ismail.palic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253195	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 11–14 Utorak, 12–14	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. sc. Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033/253-247	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 16–17 Utorak, 14–15 Srijeda, 14–16 Četvrtak, 15–16	
Sedmični broj kontakt-sati	predavanja: 2 seminar: 1 praktična nastava: 1 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj kolegija tiče se viših sintaksičkih razina i uključuje tri tematske oblasti: zavisnosloženu rečenicu, vezani tekst i sintaksičke pravce. Zavisnosložena rečenica opisuje se u svojoj punoj strukturno-semantičkoj raznovrsnosti, pri čemu se izdvaja više od dvadeset vrsta takvih rečenica. U oblasti vezanoga teksta naglasak je na njegovoj obavijesnoj strukturi (odnosima foričnosti, temi i remi, tematskoj progresiji, koneksiji i dr.). Sintaksički teorijsko-metodološki pravci prikazuju se ukratko, a posebno se daje osvrt na generativnu gramatiku i kognitivnu gramatiku.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija da se studenti upoznaju s navedenim tematskim cjelinama i jedinicama te ovladaju pripadajućim pojmovljem i terminologijom.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da usvoje teorijska znanja iz navedenih sintaksičkih oblasti te da se osposobe da ih samostalno primjenjuju u praksi, tj. u sintaksičkoj analizi tekstova. Također, kolegij priprema studente za stjecanje složenijih znanja				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Zavisnosložene rečenice. Struktura zavisnosloženih rečenica: glavna, osnovna i zavisna klauza. Kriteriji za klasifikaciju zavisnosloženih rečenica. Funkcionalno-semantička klasifikacija. Formalno-gramatička klasifikacija. Strukturno-semantička klasifikacija.
2.	Eksplicitne i implicitne zavisnosložene rečenice. Zavisnosložene rečenice s objekatskom klauzom.
3.	Zavisnosložene rečenice s mjesnom klauzom. Zavisnosložene rečenice s vremenskom klauzom.
4.	Zavisnosložene rečenice s načinskom klauzom. Zavisnosložene rečenice s poredbenom klauzom.
5.	Zavisnosložene rečenice s uzročnom klauzom. Zavisnosložene rečenice s posljedičnom klauzom.
6.	Zavisnosložene rečenice s namjernom klauzom. Zavisnosložene rečenice s pogodbenom klauzom.
7.	Zavisnosložene rečenice s dopusnom klauzom. Zavisnosložene rečenice sa specifikativnom, kontrastnom, ekseptivnom i ekspektivnom klauzom. Zavisnosložene rečenice s atributskom klauzom.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Preoblike ustrojstva zavisnosloženih rečenica: sintaksička kondenzacija i nominalizacija. Adverbalizacija. Infinitivizacija. Predikatski apozitiv.
10.	Vezani tekst. Ustrojstvo vezanog teksta. Autosemantične i sinsemantične rečenice. Obavijesno raščlanjivanje rečenica. Tematsko-rematski odnosi u rečenicama.
11.	Lančana i naporedna međurečenična veza. Inkoativne i finitivne rečenice. Tematska progresija. Tekstualna koneksija: gramatički i leksički konektori.
12.	Red riječi u rečenici. Osnovni red riječi. Obavezni red riječi. Aktualizirani red riječi. Stilska obilježnost reda riječi.
13.	Sintaksički pravci. Generativna gramatika. Gramatika zavisnosti. Kognitivna gramatika.
14.	Generativna gramatika: model primjene.
15.	Kognitivna gramatika: model primjene.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa studija po bolonjskom programu
18.	
18.	
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava za ovaj predmet predviđena je obliku predavanja, seminara i vježbi. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga. U okviru seminara pripremaju se i prezentiraju odabrani članci iz šire literature. Na vježbama se metodama pokazivanja i samostalnog rada uočavaju i analiziraju obrađene sintaksičke pojave na odabranim primjerima iz korpusa tekstova. U nastavi se koriste sva dostupna audiovizualna nastavna pomagala.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Rad studentata prati se kontinuirano i dodjeljuju se bodovi za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)</td> <td>10 (20)</td> <td>10% (20%)</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td>100</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje u nastavi: postavljanje relevantnih pitanja, pokretanje rasprave o problemima ili sudjelovanje u raspravi, rješavanje zadataka, podnošenje referata • Seminarski rad: sastavljanje naučne ili stručne pisane recenzije odabranog naučnog članka i njezino javno predstavljanje pred studentima • Polusemestralni pismeni ispit: osvajanje 55% ukupnoga broja bodova (tj. 16,5 bodova) rješavanjem zadataka • Završni pismeni ispit: osvajanje 55% ukupnoga broja bodova (tj. 16,5 bodova) rješavanjem zadataka • Završni usmeni ispit: pokazana zadovoljavajuća sposobnost usmene elaboracije užih tematskih jedinica ili dijelova jedinica iz nastavnoga gradiva (pitanja se dodjeljuju metodom izvlačenja pripremljenih kartica) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)	2.	Seminarski rad	10	10%	3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%	4.	Završni pismeni ispit	30	30%	5.	Završni usmeni ispit	20	20%			100		Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)																														
2.	Seminarski rad	10	10%																														
3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%																														
4.	Završni pismeni ispit	30	30%																														
5.	Završni usmeni ispit	20	20%																														
		100																															
Ukupno:		bodova	100%																														
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama (osvojenih 95-100 bodova); b) 9 (B) - natprosječan uspjeh, s ponekom greškom (osvojenih 85-94 boda); c) 8 (C) - prosječan uspjeh, s primjetnim greškama (osvojenih 75-84 boda);																																

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar uspjeh, ali sa značajnim nedostacima (osvojenih 65-74 boda);</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojenih 55-64 boda);</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojeno manje od 55 bodova).</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palić, I. (2000), "Sintaksa", u: Dž. Jahić, S. Halilović i I. Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica 2. Silić, J. i I. Pranjković (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta: Sintaksa</i>, Zagreb 3. Silić, J. (1984), <i>Od rečenice do teksta</i>, Zagreb
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palić, I. (2015), <i>Rasprave iz sintakse i semantike</i>, Sarajevo 2. Palić, I. (2019), <i>Gramatika, semantika i pragmatika rečenice</i>, Sarajevo 3. Belaj, B. i G. Tanacković Faletar (2020), <i>Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika. Knjiga treća. Sintaksa složene rečenice</i>, Zagreb 4. Piper, P. i dr. (2018), <i>Sintaksa složene rečenice u savremenom srpskom jeziku</i>, Beograd
Napomene	-----

IZVEDBENI PLAN NASTAVE

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Semantika				
Šifra/kod	FILBHS 434	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema posebnih preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Ismail Palić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 185 E-mail: ismail.palic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253195	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 12–14 Utorak, 11–14	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033/253-247	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 16–17 Utorak, 14–15 Srijeda, 14–16 Četvrtak, 15–16	
Sedmični broj kontakt-sati	<p>a) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnost naroda BiH: predavanja: 2 seminar: 1 vježbe: 2</p> <p>b) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i druga studijska grupa: predavanja: 2 vježbe: 2</p>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Sadržaj kolegija uključuje semantičku razinu jezika. Polazi se od određenja semantike kao lingvističke discipline te razmatraju veze semantike s drugim lingvističkim i nelingvističkim disciplinama. Posebna pažnja posvećuje se pitanju značenja kao temeljnog pojma u semantici, njegova određenja i tipologizacije. Značenje se također razmatra i u relaciji sa semantičkim pojmovima „smisao“ i „referencija“. Nadalje, u sadržaj kolegija ulaze temeljne pojave leksičke semantike kao što su polisemija, homonimija, sinonimija, antonimija, paronimija... Napokon razmatraju se sintaksičkosemantičke pojave kao što su sinonimnost, uključenost, nekonzistentnost, te iz oblasti pragmatičke semantike teorija govornih činova.</p>				
Cilj kolegija/	Osnovni je cilj kolegija da se studenti upoznaju s navedenim tematskim				

nastavnog predmeta	cjelinama i jedinicama te ovladaju pripadajućim pojmovljem i terminologijom.
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da usvoje teorijska znanja iz navedenih oblasti semantike te da se osposobe da ih samostalno primjenjuju u praksi, tj. u semantičkoj analizi. Također, kolegij priprema studente za stjecanje složenijih znanja iz oblasti semantike, pragmatike, stilistike i dr. srodnih lingvističkih disciplina.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Semantika kao lingvistička disciplina. Područje semantičke analize. Semantika i druge naučne discipline: semantika i filozofija, semantika i psihologija.
2.	Semantika i semiotika. Semantika i gramatika. Semantika i pragmatika.
3.	Osnovni semantički pojmovi i termini. Značenje, definicije značenja. Vrste značenja: leksičko i gramatičko značenje.
4.	Struktura leksičkog značenja: designacija, denotacija, konotacija. Referencija. Smisao.
5.	Kontekst i značenje. Lingvistički i nelingvistički kontekst.
6.	Prijenos značenja. Metaforska, metonimijska i dr. semantičke ekstenzije.
7.	Značenje kao semantičko-stilistička kategorija: "obilježnost" značenja. Stilske figure i značenje.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Homonimija. Polisemija.
10.	Sinonimija. Antonimija.
11.	Hiponimija. Meronomimija. Paronimija.
12.	Semantika frazema.
13.	Sintaksička semantika. Rečenica kao predmet semantičkog istraživanja. Osnovne komponente rečenične semantike: propozicijska, komunikacijska i pragmatička komponenta.
14.	Istinosni uvjeti rečenice. Uključenost. Konvencionalna i konverzacijska implikatura. Presupozicija
15.	Govorni činovi. Konstativi i performativi.

	Lokucija, ilokucija i perlokucija. Pitanja i zahtjevi.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I i II ciklusa studija po bolonjskom programu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava za ovaj predmet predviđena je obliku predavanja, seminara i vježbi. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga. U okviru seminara pripremaju se i prezentiraju odabrani članci iz šire literature. Na vježbama se metodama pokazivanja i samostalnog rada uočavaju i analiziraju obrađene sintaksičke pojave na odabranim primjerima iz korpusa tekstova. U nastavi se koriste sva dostupna audiovizualna nastavna pomagala.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Rad studentata prati se kontinuirano i dodjeljuju se bodovi za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)</td> <td>10 (20)</td> <td>10% (20%)</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>100</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje u nastavi: postavljanje relevantnih pitanja, pokretanje rasprave o problemima ili sudjelovanje u raspravi, rješavanje zadataka, podnošenje referata • Seminarski rad: sastavljanje naučne ili stručne pisane recenzije odabranog naučnog članka i njezino javno predstavljanje pred studentima • Polusemestralni pismeni ispit: provjera znanja iz oblasti gradiva obrađenog u prvom dijelu semestra • Završni pismeni ispit: provjera znanja iz oblasti gradiva obrađenog u drugom dijelu semestra 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)	2.	Seminarski rad	10	10%	3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%	4.	Završni pismeni ispit	50	50%			100		Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)																										
2.	Seminarski rad	10	10%																										
3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%																										
4.	Završni pismeni ispit	50	50%																										
		100																											
Ukupno:		bodova	100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama (osvojenih 95-100 bodova); b) 9 (B) - natprosječan uspjeh, s ponekom greškom (osvojenih 85-94 boda); c) 8 (C) - prosječan uspjeh, s primjetnim greškama (osvojenih 75-84 boda);</p>																												

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar uspjeh, ali sa značajnim nedostacima (osvojenih 65-74 boda);</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojenih 55-64 boda);</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojeno manje od 55 bodova).</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rafaelli, Ida (2015), <i>O značenju – uvod u semantiku</i>, Zagreb 2. Berruto, G. (1994), <i>Semantika</i>, Zagreb 3. Cruse, D. A. (1986), <i>Lexical Semantics</i>, Cambridge (odabrana poglavlja)
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lyons, J. (1977), <i>Semantics</i>, Cambridge 2. Palmer, R. F. (1976), <i>Semantics: a new outline</i>, Cambridge (odabrana poglavlja) 3. Prčić, T. (1997), <i>Semantika i pragmatika reči</i>, Novi Sad 4. Riđanović, M. (1988), <i>Jezik i njegova struktura</i>, Sarajevo (poglavlje o semantici)
Napomene	-----

SILABUS

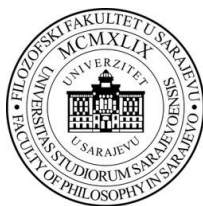
Odsjek	za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u slavistiku				
Šifra/kod	FILBHS 549	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	drugi	Semestar	deveti	Ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Lejla Nakaš, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 180 E-mail: lejla.nakas@ff.unsa.ba Telefon:033253100	Termin konsultacija	utorak 11-13	
Saradnik	Ime i prezime	dr. Lejla Nakaš, redovni profesor			
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>2</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet je usmjeren slavističkim teorijskim i istraživačkim problemima. Svrha ovoga predmeta je upoznati studente s osnovnim pojmovima iz lingvističke slavistike i slavenskim srednjovjekovnim kulturnim vezama. Komplementaran je predmetu <i>Poredbena gramatika slavenskih jezika</i> , vezan je s historijskom gramatikom svakog slavenskog jezika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Svrha ovoga predmeta je upoznati studente s osnovnim pojmovima iz slavenske filologije, kao i s najvažnijim autorima i djelima na polju filoloških proučavanja.				
Ishodi učenja	Znanje: Međujezični utjecaji na slavenskome području. Predmet sintetizira i proširuje znanja iz Staroslavenskog jezika, Historijske gramatike, Historije književnog jezika. Vještine: Student će moći prepoznati, objasniti i upotrijebiti osnovne pojmove slavenske filologije; uspoređivati jezične pojave u različitim slavenskim jezicima. Kompetencije: Student će biti upućen u povijesni razvoj pojedinih slavenskih jezika na razini fonologije, morfologije i sintakse.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta:	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Filološka analiza slavenskih rukopisa.

2.	Rukopisni tekst i metodologija njegovog istraživanja.
3.	Tipologija slavenskih srednjovjekovnih tekstova.
4.	Leksičke razlike (raznočtenija) i pitanje izvornika.
5.	Tekstualne osobitosti redakcije i problem kontaminacije.
6.	Grčka osnova slavenskih srednjovjekovnih prijevoda.
7.	Latinski utjecaj na slavenske srednjovjekovne prijevode.
8.	Trimestralni test
9.	Apokrifni tekstovi južnoslavenske i istočnoslavenske tradicije.
10.	Izabrani slavenski apokrif: Varuhovo otkrovenje
11.	Izabrani slavenski apokrif: Viđenje proroka Isaije
12.	Slavenski roman o Aleksandru: čitanje teksta, lingvistička i književna interpretacija
13.	Premudri Akir
14.	Slavenska knjiga Enohova
15.	Žanr hronografije
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminarski radovi studenata na izabranu temu. Prezentacije manjih istraživačkih projekata, metoda izlaganja, razgovora (diskusije), rada na tekstu.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 247 1435 464"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>trimestralni test</td> <td>30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • Seminarski rad oblik je pismene provjere stečenih znanja. Zadatak obuhvaća transkripciju i jezičku analizu teksta do 8000 znkova. • Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	trimestralni test	30		2.	seminarski rad	20		3.	završni ispit	50		Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	trimestralni test	30																			
2.	seminarski rad	20																			
3.	završni ispit	50																			
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i> Vončina, J. (1999) <i>Tekstološka načela za pisanu baštinu hrvatskoga jezičnog izraza</i>, Matica hrvatska, Zagreb. Супрун, А. Е., Введение в славянскую филологию, 1989.</p> <p><i>Dodatna</i> Nahtigal, R., <i>Uvod u slovansko filologijo</i>, Ljubljana 1949. Horálek, K., <i>Úvod do studia slovanských jazyku</i>, Praha 1962. Супрун, А. Е., Введение в славянскую филологию, 1989. Schenker, A. M., <i>The Dawn of Slavic, An Introduction to Slavic Philology</i>, Yale University Press 1995. <i>The Bible in Slavic Tradition, Studia Judaoslavica</i>, 9, ur. Alexander Kulik, Catherine Mary MacRobert, Svetlina Nikolova, Moshe Taube and Cynthia M. Vakareliyska, Brill, 2016. Тихонравов, Н. Памятники отреченной русской литературы том 1 i 2, http://books.e-heritage.ru/book/10085030</p>																				
<p>Napomene</p>																					

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Jezik starih književnih tekstova				
Šifra/kod	FIL BHS 591	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	semestar	šesti	ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Nakaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 180 E-mail: lejla.nakas@ff.unsa.ba Telefon: 033253100	Termin konsultacija	utorak 11-13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; PN <u>1</u> ; vježbe <u>0</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet se bavi teorijom i praksom školske nastave i školske recepcije jezičkog izraza starije književnosti. Predavanja, rad na tekstu, čitanje sa zadatkom; studentska izlaganja i vježbe razrednih situacija. Tematske cjeline odabrane su iz gimnazijskog programa (juni 2018. godine): https://mon.ks.gov.ba/sites/mon.ks.gov.ba/files/npp_gimnazije_-_opci_smjer.pdf				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente za izvođenje nastavnih sadržaja koji se tiču starih književnih tekstova. Studenti će pokazati da su svladali teorijske upute s predavanja te da ih umiju primijeniti u praktičnom radu. Studenti pišu primjer nastavne pripreme.				
Ishodi učenja	Studenti će biti osposobljeni da na primjerima tekstova dođu do korektnih interpretacija jezičkopoetskog sadržaja starih tekstova. Uvid u dijahronijsku dimenziju omogućit će jasnije sagledavanje leksičko-semantičkih odnosa karakterističnih za starije književne epohe. Upoznavanje i primjena razlikovnih kriterija u historijskoj dijalektologiji. Osposobljenost za recepciju i interpretaciju starih književnih tekstova, osposobljenost za interpretativno čitanje tekstova starije epohe. Metodološka i naučna kompetencija studenata u jezičnoj analizi starih književnih tekstova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Razvoj pismovnih sistema; značaj Ćirilove i Metodijeve misije opismenjavanja Južnih Slavena; prvi pisani spomenici slavenske pismenosti.
2.	Mak Dizdar: „Stari bosanski tekstovi“ – jezik bosanske srednjovjekovne pismenosti.
3.	Glagoljica; Bašćanska ploča, Hrvojev misal
4.	Humačka ploča, Povelja Kulina bana, motivi i natpisi na stećcima, bosanska ćirilica
5.	Marin Držić: „Dundo Maroje“
6.	Marko Marulić: „Judita“
7.	Hrvatska petrarkistička poezija (u pregledu): Džore Držić, Šiško Menčetić, Hanibal Lucić, Petar Hektorović
8.	Trimestralna provjera znanja studenata
9.	Mula Mustafa Bašeskija: „Sarajevski ljetopis“
10.	Epistolarna književnost (krajišnička pisma, rukopisna bosančica)
11.	Ivan Gundulić: „Dubravka“
12.	Franjevačka književnost: Matija Divković: „Besjede“
13.	Bosanska alhamijado književnost – alhamijado književnost, pismo i jezik (arebica), Muhamed Hevaji Uskufi, Abdulvehab Ilhamija, Hasan Kaimija
14.	Dositej Obradović: „Ljubezni Haralampije“
15.	Metodički pristup jeziku usmene književnosti: Hasanaginica Intertekstualne veze starije i novije književnosti: poetski jezički izraz Maka Dizdara
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	frontalni, individualni, grupni i rad u parovima; metoda izlaganja, razgovora (diskusije), rada na tekstu																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1437 646"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>seminarski rad</td> <td>30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>aktivnost</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad oblik je pismene provjere znanja. Zadatak obuhvaća analizu teksta i interpretaciju do 5000 znakova. • Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. podnošenje pisanih referata. • Na završnom ispitu ocjenjuje se gradivo iz cijeloga semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	seminarski rad	30		2.	aktivnost	20		3.	završni ispit	50		Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	seminarski rad	30																			
2.	aktivnost	20																			
3.	završni ispit	50																			
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p>Obavezna:</p> <p>Žagar, M. (1997) <i>Kako je tkan tekst Bašćanske ploče</i>, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb.</p> <p>Kalajdžija, A. (2013) <i>Refleksi jata u bosanskom alhamijado pjesništvu: ikavski poetski manir</i>, Institut za jezik, Sarajevo.</p> <p>Nakaš, L. (2011) <i>Bosanska ćirilična pisma</i>, Forum Bosnae 53-54, 2011, uvodno poglavlje, 9-32.</p> <p>Kapetanović, A. (2016) <i>Jezik u starim versima hrvatskim</i>, Književni krug, Split; odabrana poglavlja.</p> <p>Barbarić, Horvat, Kramarić, Radošević (2016) <i>Besjede fra Matije Divkovića: studija i transkripcija</i>, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, poglavlja o jezičnim obilježjima i leksici, 37–92.</p>																				

	<p>Dodatna:</p> <p>Kulundžić Z. (1951) <i>Knjiga o knjizi: historija pisama materijala i instrumenata za pisanje</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Žagar, M. – Zaradija Kiš, A. Muka po Mateju u Hrvojevu misalu i Hvalovu zborniku: kulturološke, tekstološke, jezične i ortografske odrednice, „Glagoljaška Muka Kristova: odabrane kulturološko-filološke studije“, Hrvatska sveučilišna naklada, 91–137.</p> <p>Hamm, J. (1981) Čakavština Džora Držića, “Hrvatski dijalektološki zbornik”, 5, 59–65.</p> <p>Leksikon Marina Držića, ur. S. P. Novak i dr., Zagreb 2009</p> <p>Vončina, J. (1987) Uloga Hanibala Lucića u formiranju jezika hrvatskoga renesansnog pjesništva, „Mogućnosti“, 35, 1–2, 97–102.</p> <p>Vončina, J. (1978) Jezična starina u hrvatskom petrarkizmu, „VIII međunarodni slavistički kongres“, 141–162.</p> <p>Vulić, S. (2016) Jezična previranja u dubrovačkoj renesansnoj književnosti, „Colloquia Maruliana“, 25, 230–258.</p> <p>B. Lučin, (2002) Tekstološki i leksikološki prinosi Marulićevoj Juditi, „Colloquia Maruliana“, 11, 207–233.</p> <p>Gabrić-Bagarić, D. (1974–1980) Fonetske i morfološke osobine jezika Hanibala Lucića, “Radovi Filozofskoga fakulteta u Sarajevu”, 8, 49–93, II dio, 9–10, 235–268.</p> <p>Moguš, M. (1988) Nekoliko napomena o jeziku hrvatskih petrarkista, “Dani Hvarskog kazališta”, 14, 146–152.</p> <p>Rešetar, M. (1936) Jezik pjesama Račinina zbornika, “Rad JAZU”, knj. 255, 77–221.</p> <p>Halilović, S. (1991) Podaci o našem jeziku u Ljetopisu Mula-Mustafe Bašeskije, „Književni jezik“ 20/3-4, 189 –197.</p> <p>Kapetanović, A. (2018) Stari jezični nanosi i arhaizmi u Kamenom spavaču Maka Dizdara, „Ricerche slavistiche“, Nuova serie 1 (LXI), Rim, 205–222.</p>
Napomene	Kod izrade samostalnih zadataka studentima će se individualno odrediti dodatna literatura.

Predmetni nastavnik

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (2022/2023, 2023/2024, 2024/2025) Odsjek za književnosti naroda BiH (2023/2024, 2024/2025)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Funkcionalna stilistika				
Šifra/kod	<u>FIL BHS 430</u> <u>FIL BHS 530</u>	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	drugi	Semestar	drugi / četvrti	Ak. godina	(2022/2023, 2023/2024, 2024/2025)
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 bernisapuris@gmail.com bernisa.puris@ff.unsa.ba	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	nema			
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija najprije se ukazuje na utemeljenje i razvoj funkcionalne stilistike, zatim na njen položaj u ukupnosti stilističkih pravaca i metoda, tumači se funkcionalnostilistički terminološki instrumentarij, a potom se sadržaj kolegija usmjerava na njegov težišni dio – tumačenje i razradu osnovnih obilježja funkcionalnih stilova, podstilova i žanrova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi kolegija su: <ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje s teorijsko-terminološkim pitanjima i razvojnim procesima funkcionalne stilistike - upoznavanje s općim karakteristikama funkcionalnih stilova, njihovih podstilova i žanrova - prepoznavanje, analiza i interpretacija stilema u tekstovima različitih funkcionalnih stilova - razvijanje funkcionalnostilističke kompetencije 				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti će steći teorijsko-terminološka znanja iz područja funkcionalne stilistike te znanja o glavnim obilježjima funkcionalnih stilova, podstilova i njihovih žanrova.</p> <p>Vještine: Studenti će biti osposobljeni za propoznavanje, analizu i interpretaciju stilema u žanrovima različitih funkcionalnih stilova.</p> <p>Kompetencije: Studenti će moći kompetentno podučavati druge usvajanju, razvijanju, usavršavanju i njegovanju funkcionalnostilističkih kompetencija.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Funkcionalna stilistika – začeci i utemeljenje. Funkcionalna stilistika i savremeni stilistički pravci.
2.	Jezik kao komunikacijski sistem i jezičke funkcije. Raslojavanje jezika. Funkcionalnostilsko raslojavanje jezika. Funkcionalni stil, registar i preregistracija
3.	Književnoumjetnički stil.
4.	Književnoumjetnički stil.
5.	Književnoumjetnički stil.
6.	Žurnalistički stil.
7.	Publicistički stil.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Naučni stil.
10.	Administrativni stil.
11.	Razgovorni stil.
12.	Sakralni stil.
13.	Stripovni stil.
14.	Reklamni stil.
15.	Scenaristički stil.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - diskusija - rad na tekstu 																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>aktivnost na vježbama</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">30%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>prvi parcijalni ispit</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>drugi parcijalni ispit</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	aktivnost na vježbama	20	10%	2.	seminarski rad	20	30%	3.	prvi parcijalni ispit	30	30%	4.	drugi parcijalni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	aktivnost na vježbama	20	10%																						
2.	seminarski rad	20	30%																						
3.	prvi parcijalni ispit	30	30%																						
4.	drugi parcijalni ispit	30	30%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Katnić-Bakarišić, Marina (2007) <i>Stilistika</i>, Sarajevo: Ljiljan 2. Kovačević, Marina – Badurina, Lada (2001) <i>Raslojavanje jezične stvarnosti</i>, Rijeka: Izdavački centar Rijeka. 3. Silić, Josip (2006) <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Disput. 4. Tošović, Branko (2002) <i>Funkcionalni stilovi</i>, Graz: Institut für Slawistik. <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bahtin, Mihail (1980) "Problem govornih žanrova". Radio Beograd – <i>Treći program</i>. IV/47. Str. 233–270. 2. Wales, Katie (2001) <i>A dictionary of Stylistics</i>, London: Longman. 																								
Napomene	<p>Studenti su dužni pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. Za izradu referata i seminarskih radova studentima će biti ponuđena i druga odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.</p>																								

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP: Funkcionalna stilistika				
Šifra/kod	<u>FIL BHS 568</u>	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	drugi	Semestar	četvrti	Ak. godina	2022/2023.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 bernisapuris@gmail.com bernisa.puris@ff.unsa.ba	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	nema			
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija najprije se ukazuje na utemeljenje i razvoj funkcionalne stilistike, zatim na njen položaj u ukupnosti stilističkih pravaca i metoda, tumači se funkcionalnostilistički terminološki instrumentarij, a potom se sadržaj kolegija usmjerava na njegov težišni dio – tumačenje i razradu osnovnih obilježja funkcionalnih stilova, podstilova i žanrova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi kolegija su: <ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje s teorijsko-terminološkim pitanjima i razvojnim procesima funkcionalne stilistike - upoznavanje s općim karakteristikama funkcionalnih stilova, njihovih podstilova i žanrova - prepoznavanje, analiza i interpretacija stilema u tekstovima različitih funkcionalnih stilova - razvijanje funkcionalnostilističke kompetencije 				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti će steći teorijsko-terminološka znanja iz područja funkcionalne stilistike te znanja o glavnim obilježjima funkcionalnih stilova, podstilova i njihovih žanrova.</p> <p>Vještine: Studenti će biti osposobljeni za propoznavanje, analizu i interpretaciju stilema u žanrovima različitih funkcionalnih stilova.</p> <p>Kompetencije: Studenti će moći kompetentno podučavati druge usvajanju, razvijanju, usavršavanju i njegovanju funkcionalnostilističkih kompetencija.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Funkcionalna stilistika – začeci i utemeljenje. Funkcionalna stilistika i savremeni stilistički pravci.
2.	Jezik kao komunikacijski sistem i jezičke funkcije. Raslojavanje jezika. Funkcionalnostilsko raslojavanje jezika. Funkcionalni stil, registar i preregistracija
3.	Književnoumjetnički stil.
4.	Književnoumjetnički stil.
5.	Književnoumjetnički stil.
6.	Žurnalistički stil.
7.	Publicistički stil.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Naučni stil.
10.	Administrativni stil.
11.	Razgovorni stil.
12.	Sakralni stil.
13.	Stripovni stil.
14.	Reklamni stil.
15.	Scenaristički stil.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - diskusija - rad na tekstu 																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">R. br.</th> <th style="width: 60%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>aktivnost na vježbama</td> <td>20</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>20</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	aktivnost na vježbama	20	10%	2.	seminarski rad	20	30%	3.	prvi parcijalni ispit	30	30%	4.	drugi parcijalni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	aktivnost na vježbama	20	10%																						
2.	seminarski rad	20	30%																						
3.	prvi parcijalni ispit	30	30%																						
4.	drugi parcijalni ispit	30	30%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Katnić-Bakarišić, Marina (2007) <i>Stilistika</i>, Sarajevo: Ljiljan 2. Kovačević, Marina – Badurina, Lada (2001) <i>Raslojavanje jezične stvarnosti</i>, Rijeka: Izdavački centar Rijeka. 3. Silić, Josip (2006) <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Disput. 4. Tošović, Branko (2002) <i>Funkcionalni stilovi</i>, Graz: Institut für Slavistik. <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bahtin, Mihail (1980) "Problem govornih žanrova". Radio Beograd – <i>Treći program</i>. IV/47. Str. 233–270. 2. Wales, Katie (2001) <i>A dictionary of Stylistics</i>, London: Longman. 																								
Napomene	<p>Studenti su dužni pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. Za izradu referata i seminarskih radova studentima će biti ponuđena i druga odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.</p>																								

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (2022/2023, 2023/2024, 2024/2025) Odsjek za književnosti naroda BiH (2023/2024, 2024/2025)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP: Stilistika teksta				
Šifra/kod	<u>FIL BHS 469</u> <u>FIL BHS 568</u>	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	drugi	Semestar	četvrti	Ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 bernisapuris@gmail.com bernisa.puris@ff.unsa.ba	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1;		vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta					
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente s temeljnim postavkama stilistike teksta, funkcionisanjem teksta i njegovih jedinica, stilističkom specifičnošću raznih tekstova, uvjetima i sredstvima pojačane izražajnosti teksta.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti će steći znanja o teorijskim postavkama stilistike teksta, funkcionisanju teksta i njegovih jedinica, sredstvima pojačane izražajnosti teksta te stilističkim specifičnostima raznih tipova tekstova.</p> <p>Vještine: Studenti će biti osposobljeni za prepoznavanje, analizu i interpretaciju osnovnih sastavnica teksta, moći će razumjeti načine funkcionisanja i komunikacijske učinke različitih tipova tekstova, bit će osposobljeni da stečena znanja primijene u vlastitoj komunikacijskoj praksi i da kompetentno poučavaju druge stilistiki teksta.</p> <p>Kompetencije: Studenti će moći stečena znanja i vještine iz područja stilistike teksta kompetentno primjenjivati u nastavnoj praksi.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Program i literatura
2.	Stil u stilistici, tekstu i diskursu.
3.	Lingvistika teksta : stilistika teksta.
4.	Tipologija tekstova – tematska i lingvistička klasifikacija tekstova.
5.	Odnos naracije i deskripcije.
6.	Tipovi govora (prvo, drugo i treće lice).
7.	Odnos direktnog i indirektnog govora.
8.	Monolog, dijalog, polilog.
9.	Jake pozicije teksta.
10.	Tačka gledišta.
11.	Intertekstualnost, metatekst i autoreferencijalnost.
12.	Sintaksički modeli udruživanja rečenica u tekst.
13.	Stilistički konektori. Figure ka okonektori.
14.	Hipertekst. Multimodalni tekst.
15.	Komunikacijski sistem teksta. Interakcija između teksta i čitaoca.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - diskusija - rad na tekstu 																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Istraživački seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Istraživački seminarski rad	40	40%	2.	Aktivnost na nastavi	20	20%	3.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Istraživački seminarski rad	40	40%																		
2.	Aktivnost na nastavi	20	20%																		
3.	Završni ispit	40	40%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																				
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beaugrande, R. – Dressler, W. U. (2010) <i>Uvod u lingvistiku teksta</i>. (Prev. N. Palašić). Zagreb: Disput. 2. Čarkić, M.(2002) <i>Uvod u stilistiku</i>. Beograd: Naučna knjiga. 3. Glovacki-Bernardi, Z. (1990) <i>O tekstu</i>. Zagreb: Školska knjiga. 4. Ivanetić, N. (2003) <i>Uporabni tekstovi</i>. Zagreb: Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 5. Katnić-Bakarišić, Marina (2007) <i>Stilistika</i>, Sarajevo: Ljiljan 6. Vuković, N. (2000) <i>Putevima stilističke ideje</i>. Podgorica – Nikšić: Jasen. 7. Wales, Katie (2001) <i>A dictionary of Stylistics</i>, London: Longman. 																				
Napomene	<p>Studenti su dužni pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. Za izradu referata i seminarskih radova studentima će biti ponuđena i druga odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.</p>																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Književnojezička politika u Bosni i Hercegovini od 1970-ih do 1990-ih godina 20. stoljeća				
Šifra/kod	FIL BHS 470	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS 2	Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnosti naroda BiH
Ciklus studija	II	Semestar	2.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elmicad@gmail.com Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Oglasnoj ploči.	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnosti naroda BiH predavanja 1; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	(Socio)lingvistička situacija u BiH od 1970-ih do 1990-ih godina 20. stoljeća. Funkcioniranje jezika u nacionalno nehomogenim zajednicama. Postojanje jezičkih varijanti. Simbolička funkcija naspram komunikacijske funkcije jezika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se osposobljavaju za analizu (socio)lingvističke situacije u Bosni i Hercegovini od 1970-ih do 1990-ih godina 20. stoljeća, što im omogućuje				

	razumijevanje sadašnje (socio)lingvističke situacije.
Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti će biti upoznati sa (socio)lingvističkom situacijom u Bosni i Hercegovini od 1970-ih do 1990-ih godina 20. stoljeća, što će im omogućiti razumijevanje sadašnje (socio)lingvističke situacije.</p> <p>Vještine: Primjena stečenog znanja na razumijevanje situacija u svakodnevnom životu.</p> <p>Kompetencije: Studenti će moći kompetentno govoriti o (socio)lingvističkoj situaciji u našoj sredini i porediti je sa (socio)lingvističkom situacijom u drugim sredinama.</p>
Metode izvođenja nastave	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičko-sintetička metoda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje s programom, literaturom i načinom polaganja ispita.
2.	Uvod u problematiku prirode standardnog jezika nacionalno nehomogene zajednice
3.	Srpskohrvatski/hrvatskosrpski standardni jezik kao jezik četiri nacionalne zajednice – pitanje fizionomije
4.	Novosadski dogovor kao težnja unificiranju norme standardnog srpskohrvatskog/hrvatskosrpskog jezika
5.	V kongres slavista – varijantnost kao obilježje standardnog srpskohrvatskog/hrvatskosrpskog jezika
6.	Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika i Predlog za razmišljanje – uvod u dvovarijantsko raslojavanje jezika
7.	Društvene i stručne reakcije u Bosni i Hercegovini na dvovarijantno raslojavanje zajedničkog standardnog jezika
8.	Sedmica polusemestralnih ispita
9.	Simpozij o toleranciji u jeziku kao prvi oblik književnojezičke politike u Bosni i Hercegovini
10.	Koncept književnojezičke politike u Bosni i Hercegovini
11.	Teorijsko osmišljavanje principa književnojezičke politike – traženje i nuđenje odgovora na otvorena pitanja
12.	

	Društvena podrška konceptu književnojezičke politike – aktivna podrška istraživanjima u jeziku i jezičkim aktivnostima u Bosni i Hercegovini
13.	Ostvarivanje koncepta književnojezičke politike u osvjetljavanju jezika u Bosni i Hercegovini. Ostvarivanje koncepta književnojezičke politike u funkcioniranju standardnog jezika u Bosni i Hercegovini.
14.	Jačanje tendencija primata simboličke funkcije jezika nad komunikativnom i raspad standardnojezičkog zajedništva i u Bosni i Hercegovini
15.	Savremena sociolingvistička situacija u Bosni i Hercegovini
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i seminar.</p> <p>Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičko-sintetička metoda.</p>																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost*</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad: izlaganje i prezentacija</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjeluje u nastavi; učestvuje u raspravama, pokreće pitanja i nudi rješenja, priprema i pred studentima prezentira referat 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost*	10	10%	2.	Seminarski rad: izlaganje i prezentacija	30	30%	3.	Seminarski rad	30	30%	4.	Završni usmeni ispit	30	30%	Ukupno: 100bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnost*	10	10%																						
2.	Seminarski rad: izlaganje i prezentacija	30	30%																						
3.	Seminarski rad	30	30%																						
4.	Završni usmeni ispit	30	30%																						
Ukupno: 100bodova			100%																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Javno prezentira seminarski rad i daje sopstvene zaključke na zadanu temu <p>Napomena:</p> <p>*Vanredni studenti, ukoliko ne prisustvuju nastavi, mogu dobiti istraživački zadatak koji ima bodovnu vrijednost kao i aktivnost na nastavi.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. Baotić, <i>Približavanje jeziku ili približavanje jezika</i>. Sarajevo: Slavistički komitet, 2012. 2. Brozović, D., <i>Standardni jezik</i>, do 37. stranice. 3. S. Monnesland (ur.), <i>Jezik i demokratizacija</i>. Sarajevo: Institut za jezik, 2001. 4. Jahić, Dž. et al., <i>Gramatika bosanskog jezika</i> (uvodni dio). Zenica: Dom štampe, 2000. <p>Dopunska: /</p>
Napomene	<p>Studenti su dužni pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. Studentima će se za izradu referata i seminarskih radova ponuditi odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik / Odsjek za književnosti naroda BiH				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Jezička kultura				
Šifra/kod	FIL BHS 124	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 / 5
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 bernisapuris4@gmail.com bernisa.puris@ff.unsa.ba	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U uvodnom dijelu kolegija ukazuje se na značaj jezičke kulture kao dijela kulture društvenoga ponašanja; definiraju se njene sastavnice, pojmovi i postupci te ukazuje na povezanost teorije jezičke kulture s retorikom, stilistikom, sociolingvistikom i pragmatikom. Drugi dio kolegija usmjeren je na kulturu pisane komunikacije, razrađuju se opći uvjeti za dobru pismenost i razrađuju procesi pisanja teksta, posebno akademskih i poslovnih tekstnih vrsta. Treći dio kolegija odnosi se na kulturu usmene komunikacije: tumače se različiti usmeni žanrovi, razrađuju pozitivna i negativna svojstva komunikacije, objašnjavaju estetska, tonska i stilistička obilježja govora, demonstriraju interpretativni i kreativni diskursi te ukazuje na značaj kulture slušanja i neverbalne komunikacije.</p> <p>Praktična nastava i vježbe: Proces pisanja teksta. Priprema za pisanje. Globalna struktura i odlomci teksta. Jezik i stil teksta: jezička normativnost, struktura rečenice i leksik, oblici figurativnosti. Citiranje i citati u akademskim radovima. Pisane poruke: pozivnica, čestitka, zahvala, isprika i sl. Poslovno pismo. Priprema i organizacija govorne poruke. Modalni izrazi. Logika u govoru. Argumentacija. Objašnjenje. Afektivno u govoru. Retoričke figure. Neverbalni signali. Tonske odlike govora. Artikulacija i dikcija. Slušanje govora (kontekstualno, distancirano, analitičko, regulacijsko, senzibilno). Interpretativni i kreativni diskursi (recitiranje, pripovijedanje, izražajno čitanje, brzo čitanje, prepričavanje). Komuniciranje na javnom skupu. Jezički bonton – konvencionalna frazeologija</p>				

	(govorna etikecija).
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi predmeta su: upoznavanje s teorijom jezičke kulture i njenom povezanošću sa srodnim lingvističkim disciplinama; razjašnjavanje temeljnih sastavnica jezičke kulture; razvijanje kritičkog odnosa prema stanju jezičke kulture u praksi; osposobljavanje za podučavanje drugih prikladnoj usmenoj i pisanoj upotrebi jezika.
Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti će steći teorijska znanja o temeljnim pojmovima i principima jezičke kulture, o praktičnoj primjeni elemenata jezičke kulture u vlastitoj pisanoj i usmenoj komunikaciji, moći će razumjeti značaj jezičke kulture kao discipline usmjerene na podučavanje drugih prilagođenoj upotrebi jezika.</p> <p>Vještine: Studenti će biti osposobljeni da definiraju, opišu i objasne temeljne teorijske principe i pojmove jezičke kulture (jezičke norme, jezički bonton, sociolingvističku, pragmatičku i stilističku kompetenciju), da praktično primjenjuju teorijske principe jezičke kulture, tj. da kompetentno biraju, organiziraju i prilagođavaju jezička sredstva određenim oblicima pisane i usmene komunikacije, da razvijaju kritički odnos prema stanju jezičke kulture u praksi i procijene značaj ciljane brige za kultiviranjem jezika u upotrebi; steći će komunikacijske vještine neophodne svakom budućem nastavniku u njegovu radu na podizanju nivoa jezičke kulture učenika.</p> <p>Kompetencije: Studenti će moći primijeniti stečena znanja i vještine u tumačenju, izgradnji i usavršavanju jezičke kulture kao kulture pismenog i usmenog izražavanja.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Jezik, kultura i društvo. Kultura u jeziku. Jezik u kulturi i društvu. Jezička kultura kao dio kulture društvenoga ponašanja.
2.	Predmet, ciljevi, teorijska osnova i sistem pojmova teorije jezičke kulture. Jezička kultura i srodne discipline – retorika, stilistika, sociolingvistika, pragmatika.
3.	Raslojavanje jezika. Funkcionalni stilovi i jezička kultura. Govorni izraz, pisani izraz i elektronička komunikacija.
4.	<i>Kultura pisanja.</i> Formalno pismeno komuniciranje.
5.	Vrste akademske proze.
6.	Osnovna i razvijena struktura teksta akademskih radova. Proces pisanja akademskih radova.
8.	Jezik i stil akademskog diskursa.
9.	<i>Kultura govorenja.</i> Savremene govorne vrste. Priprema za oblikovanje govornog čina – određivanje vrste govora. Govornički stilovi / tipovi govornika.
10.	Izražavanje glasom. Usklađivanje verbalne i neverbalne komunikacije.
11.	

	Struktura govornog iskaza i interpretativni i kreativni diskursi.
12.	Spontani i pripremljeni govor.
13.	Estetske osobine govora.
14.	Razgovor (komunikativni diskursi) i kultura slušanja.
15.	Retoričko ponašanje – fatička funkcija jezika, konvencionalne govorne forme, jezički bonton, jezički snobizam i jezička agresija.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - diskusija - rad na tekstu - demonstracija 			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Seminarski rad	20	20%
	2.	Prezentacija seminarskog rada	10	10%
	3.	Praktična nastava – zadaci	15	15%
	4.	Aktivnost na vježbama – kvizovi	15	15%
	5.	Integralni ispit	40	40%
	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>			

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bellenger, L. (1992) <i>Umijeće komuniciranja</i>. Sarajevo: Svjetlost. 2. Bugarski, R. (2005) <i>Jezik i kultura</i>. Beograd: Biblioteka XX vek. Bugarski, R. (1997) „Kultura u jeziku i jezička kultura“, „Lingvistika i jezička kultura“, u: <i>Jezik u kontekstu</i>, Beograd: Čigoja štampa – XX vek. Bugarski, R. (1996) „Narodna lingvistika“, „Jezička kultura“, u: <i>Jezik u društvu</i>, Beograd: Čigoja štampa / XX vek. 3. Čengić, M. (2005) <i>Vještina pisanja</i>. Sarajevo: DES. 4. Dizdar, S. (2015) <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja</i>. Sarajevo: University Press. III:Oraić-Tolić, D. (2011) <i>Akademsko pismo</i>. Zagreb: Naklada Ljevak; 5. Šipka, M. (2006) <i>Kultura govora</i>. Sarajevo: Institut za jezik. 6. Škarić, I. (2008) <i>Temeljci suvremenoga govorništva</i>. Zagreb: Školska knjiga.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bakšić, S. – Bulić, H. (2019) <i>Pragmatika</i>. Sarajevo: Bookline. 2. Bugarski, R. (2009) „Teorijske osnove urbane dijalektologije“, u: <i>Evropa u jeziku</i>, Beograd: XX vek. Str. 77. 3. Katičić, R. (1992) „O purizmu“, „Jezička kultura“, u: <i>Novi jezikoslovni ogledi</i>, Zagreb: Školska knjiga. 4. Kvintilijan, M. F. (1985) <i>Obrazovanje govornika</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 5. Nikolić, M. (2010) <i>Teorija jezičke kulture</i>. Beograd: Institut za srpski jezik. 6. Vuković, P. (2015) <i>Jezična kultura: program i naslijeđe Praške škole</i>. Zagreb: Srednja Europa.
Napomene	<p>Studenti su dužni pročitati i radove iz novijih stručnih časopisa. Za izradu seminarskih radova studentima će biti ponuđena odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.</p>

SILABUS

Odsjek	Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Lingvistički pravci i metode				
Šifra / kod	FIL BHS 514	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	2.	Semestar	3.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elmicad@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu na Oglasnoj ploči.	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta izučava se historija proučavanja jezika od najstarijih vremena do savremenih lingvističkih tokova.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da se studenti upoznaju s razvojem lingvistike kroz historiju, različitim pristupima jeziku u okviru različitih škola i tradicija koje se razvijaju u različitim dijelovima svijeta. Studenti treba da nauče povezivati historiju lingvistike sa drugim zbivanjima u društvu u određenim epohama, da povezuju uzroke i posljedice određenih lingvističkih djela i ideja. Cilj je i da studenti razviju vlastiti stav prema različitim lingvističkim pravcima. Najviše pažnje na predmetu posvećuje se evropskoj lingvistici 19. stoljeća, strukturalističkim školama i savremenim trendovima u lingvistici.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju opisati osnovne odlike pojedinih lingvističkih škola ili epoha, njihove ključne predstavnike i djela; povezivati historiju lingvistike s drugim zbivanjima u društvu u određenim epohama; povezivati uzroke i posljedice određenih lingvističkih djela i ideja te vrednovati i uspoređivati različite lingvističke pravce i škole i njihova dostignuća.</p> <p>Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom i drugim resursima koji omogućavaju da se obavijeste o razvoju nauke o jeziku u određenom periodu ili o razvoju mišljenja o određenim jezičkim pojavama kroz različite epohe.</p> <p>Kompetencije: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da argumentirano govore o historiji nauke o jeziku i pojedinim lingvističkim pravcima i školama. Moći će kontekstualizirati određene lingvističke pojave i promjene te vrednovati doprinos</p>				

pojedinih djela razvoju lingvistike. Stečeno znanje moći će djelimično primijeniti u nastavi.

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Počeci razmišljanja o jezičkim problemima
2.	Razmišljanja o jeziku u starom vijeku
3.	Nauka o jeziku u srednjem vijeku. Humanizam i renesansa
4.	Nauka o jeziku u 17. i 18. stoljeću
5.	Nauka o jeziku u 19. stoljeću (I dio)
6.	Nauka o jeziku u 19. stoljeću (II dio)
7.	Nauka o jeziku na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Učenje Ferdinanda de Saussurea
10.	Strukturalizam. Ženevska škola
11.	Praška škola
12.	Glosematika
13.	Američka lingvistika
14.	Generativna gramatika
15.	Lingvistika i njen dalji razvoj
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava. Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi. U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 659 1435 873"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminar</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Seminar – usmeno, prema kalendaru koji određuje predmetni nastavnik u dogovoru sa studentima, uz predaju seminarskog rada • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote). U tim terminima mogu izvršiti i obaveze koje se tiču seminara.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	30	30%	2.	Seminar	20	20%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni ispit	30	30%																		
2.	Seminar	20	20%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milka Ivić, <i>Pravci u lingvistici I i II</i>, Beograd, 2001. 2. Zrinjka Glovacki Bernardi i dr., <i>Uvod u lingvistiku</i>, Zagreb, 2007. 3. Dubravko Škiljan, <i>Pogled u lingvistiku</i>, Zagreb, 1980. 4. E. F. K. Koerner, <i>Jezikoslovna historiografija</i>, Zagreb, 2007.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Žorž Munen, <i>Istorija lingvistike (od početka do 20. veka)</i>, Beograd, 1996. 2. Dejvid Kristal, <i>Kembrička enciklopedija jezika</i>, Beograd, 1995. 3. Džonatan Kaler, <i>Sosir – osnivač moderne lingvistike</i>, Beograd, 1980. 4. Ferdinand de Saussure, <i>Tečaj opće lingvistike</i>, Zagreb, 2000.
Napomene	

SILABUS

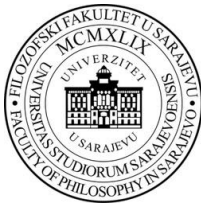
Odsjek	Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Morfologija 1				
Šifra / kod	FIL BHS 225	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	3.	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 11–14; Utorak 13–15	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta studenti se upoznaju s elementima strukture jezika, lingvistikom kao kompleksnom naučnom disciplinom i temeljnim lingvističkim terminima koji se tiču morfologije.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je ovog predmeta upoznavanje studenata s osnovnim elementima morfološkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog standardnog jezika te upoznavanje s najvažnijom literaturom iz oblasti morfologije i njeno interpretiranje.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati pojmove koji se tiču osnova morfologije, opisivati i objašnjavati strukturu riječi, argumentirano raspravljati o gramatičkim kategorijama, ilustrirati ih dobrim primjerima i kontrastirati s drugim gramatičkim pojavama. Studenti će biti pripremljeni za izučavanje morfologije u okviru predmeta Morfologija II te imati dobru osnovu za izučavanje materije koja se tiče sintakse, semantike i stilistike.</p> <p>Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom te da interpretiraju i analiziraju morfološki zanimljive pojave na konkretnom jezičkom materijalu.</p> <p>Kompetencije: Nakon završenog predmeta studenti će moći kompetentno govoriti o gramatičkim kategorijama u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, njihovim vrstama i specifičnostima. Ovladat će komunikacijskim i didaktičkim pristupom tim temama i bit će osposobljeni da stečeno znanje primijene u nastavi.</p>				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predmet i zadaci morfologije. Odnos morfologije i drugih nauka
2.	Pojam i definicije riječi. Odnos riječi i leksema
3.	Morfem. Vrste morfema. Riječ kao integrant morfema. Klitike
4.	Fleksija i derivacija. Produktivnost i ograničenja u produktivnosti
5.	Gramatičke kategorije. Vrste gramatičkih kategorija
6.	Gramatičke kategorije glagola
7.	Gramatičke kategorije glagola
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Gramatičke kategorije imenica
10.	Gramatičke kategorije imenica
11.	Gramatičke kategorije pridjeva
12.	Gramatičke kategorije pridjeva
13.	Gramatičke kategorije zamjenica
14.	Gramatičke kategorije zamjenica
15.	Zaključne napomene o gramatičkim kategorijama
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, vježbi i praktične nastave. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.</p> <p>Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi.</p> <p>Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.</p> <p>Na praktičnoj nastavi studenti pod nadzorom nastavnika pred grupom izvode ogledni čas o morfološkim temama koje su zastupljene u školskim programima.</p> <p>U svim navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 737 1435 1066"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na seminaru</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost na praktičnoj nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na vježbama – usmeno ili pismeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi • Aktivnosti na seminaru – usmeno ili pismeno, prema kalendaru koji određuje predmetni nastavnik u dogovoru sa studentima • Aktivnost na praktičnoj nastavi – usmeno ili pismeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Završni pismeni ispit – prema rasporedu ispita • Završni usmeni ispit – nakon što budu položeni polusemestralni i završni pismeni ispit <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti polusemestralni, završni pismeni i završni usmeni ispit, odnosno na svakoj od tih provjera steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Studenti mogu položiti ispit i ako imaju 0 bodova na aktivnostima na nastavi, seminaru i praktičnoj nastavi, ako im je zbir bodova koje su stekli nakon što su položili ostale provjere (polusemestralni, završni pismeni i završni usmeni ispit) 55% ili više od ukupnog broja bodova koje je moguće osvojiti.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama	10	10%	2.	Aktivnost na seminaru	10	10%	3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%	4.	Polusemestralni pismeni ispit	25	25%	5.	Završni pismeni ispit	25	25%	6.	Usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost na vježbama	10	10%																														
2.	Aktivnost na seminaru	10	10%																														
3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%																														
4.	Polusemestralni pismeni ispit	25	25%																														
5.	Završni pismeni ispit	25	25%																														
6.	Usmeni ispit	20	20%																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote). U tim terminima mogu izvršiti i obaveze koje se tiču seminara.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000. 2. Josip Silić, Ivo Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005. 3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, <i>Gramatika srpskoga jezika. Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i>, Beograd, 2004. 4. Ivan Marković, <i>Uvod u jezičnu morfologiju</i>, Zagreb, 2012. 5. Vladimir A. Plungjan, <i>Opća morfologija i gramatička semantika. Uvod u problematiku</i>, Zagreb, 2016.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mihailo Stevanović, <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i>, Beograd, 1975. 2. Ismail Palić, “O klasifikaciji nepromjenljivih riječi u bosanskome jeziku”, <i>Pismo I/1</i>, Sarajevo, 93–102, 2003. 3. Danko Šipka, <i>Osnovi morfologije: Prilog gramatici savremenog standardnog jezika</i>, Beograd, 2005. 4. Halid Bulić, “Klasificiranje pridjeva u bosanskom jeziku”, <i>Pismo IX/1</i>, Sarajevo, 11–38, 2011. 5. Halid Bulić, “Dual u savremenom bosanskom jeziku”, <i>Pismo XIII/1</i>, Sarajevo, 9–42, 2015.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Morfologija II				
Šifra / kod	FIL BHS 226	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Utorak 10–12 Srijeda 8–11	
Saradnica	Ime i prezime	Mr. Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta Morfologija II detaljno se analiziraju sve vrste riječi u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku (govori se o imenicama, pridjevima, zamjenicama, brojevima, glagolima, priložima, prijedlozima, veznicima, riječcama i uzvicima). U opisu se uzimaju značenjski, funkcionalni, distribucion i oblički kriteriji.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je ovog predmeta upoznavanje studenata s vrstama i promjenama riječi bosanskog, hrvatskog i srpskog standardnog jezika te upoznavanje s najvažnijom literaturom iz oblasti morfologije i njeno interpretiranje.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati vrste riječi bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, opisivati i objašnjavati promjene riječi i ilustrirati ih dobrim primjerima, argumentirano raspravljati o oblicima riječi. Studenti će imati dobru osnovu za izučavanje materije koja se tiče sintakse, semantike i stilistike.</p> <p>Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom te da interpretiraju i analiziraju morfološki zanimljive pojave na konkretnom jezičkom materijalu.</p> <p>Kompetencije: Nakon završenog predmeta studenti će moći kompetentno govoriti o vrstama i promjenama riječi u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Ovladat će komunikacijskim i didaktičkim pristupom tim temama i bit će osposobljeni da stečeno znanje primijene u nastavi.</p>				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s programom i literaturom, njihovim obavezama i ocjenjivanjem. Opće napomene o vrstama riječi
2.	
3.	Imenice
4.	
5.	Imenice
6.	
7.	Pridjevi
8.	
9.	Pridjevi
10.	
11.	Zamjenice
12.	
13.	Polusemestralna provjera znanja studenata
14.	
15.	Brojevi
16.	
17.	Glagoli
18.	
19.	Glagolski oblici
20.	
21.	Glagolski oblici
22.	
23.	Glagolski oblici
24.	
25.	Nepromjenljive vrste riječi
26.	
27.	Nepromjenljive vrste riječi
28.	
29.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
30.	
31.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, vježbi i praktične nastave. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava. Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki. Na praktičnoj nastavi studenti pod nadzorom nastavnika pred grupom izvode ogledni čas o morfološkim temama koje su zastupljene u školskim programima. U svim navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 667 1435 1037"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na seminaru</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost na praktičnoj nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Morfološka analiza teksta</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Prisustvuju nastavi i aktivno sudjeluju, vode rasprave, postavljaju odgovarajuća pitanja, pripremaju i prezentiraju referat... Pred grupom predstavljaju rezultate manjih vlastitih istraživanja morfoloških tema. Pripremaju i praktično izvode ogledni čas. U uvjetima rada na daljinu postupa se kao na vježbama ili seminaru. Rješavaju pismeni ispit. Vrše detaljnu morfološku analizu rečenice. Pozitivno se vrednuje test sa 5 ili manje od 5 grešaka. Greške se preračunavaju u bodove na sljedeći način: 0–1 greška > 10 bodova, 2 greške > 9 bodova, 3 greške > 8 bodova, 4 greške > 7 bodova, 5 grešaka > 6 bodova, 6 grešaka > test nije položen (očekivanih 5 bodova je manje od 55% mogućih bodova, odnosno “ne zadovoljava minimalne uvjete”). Ova komponenta ispita može se polagati tek kad se obradi sve predviđeno gradivo. Rješavaju pismeni ispit. Na završnom usmenom ispitu studenti moraju pokazati da su savladali program elaboracijom određenih tematskih jedinica (postavljenih pitanja) koje se odnose na gradivo iz cijelog semestra. <p>Ispit iz predmeta Morfologija II položen je (1) ukoliko su uspješno riješeni polusemestralni pismeni ispit, morfološka analiza teksta, završni pismeni ispit i završni usmeni ispit i (2) ukoliko je zbir bodova sakupljenih na svim komponentama ispita 55 ili više (manje od 55 bodova “ne zadovoljava minimalne uvjete”).</p> <p>Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnosti u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama	10	10%	2.	Aktivnost na seminaru	10	10%	3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%	4.	Polusemestralni pismeni ispit	20	20%	5.	Morfološka analiza teksta	10	10%	6.	Završni pismeni ispit	20	20%	7.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Aktivnost na vježbama	10	10%																																		
2.	Aktivnost na seminaru	10	10%																																		
3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	10	10%																																		
4.	Polusemestralni pismeni ispit	20	20%																																		
5.	Morfološka analiza teksta	10	10%																																		
6.	Završni pismeni ispit	20	20%																																		
7.	Završni usmeni ispit	20	20%																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000. 2. Josip Silić, Ivo Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005. 3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, <i>Gramatika srpskoga jezika. Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i>, Beograd, 2004. 4. Ivan Marković, <i>Uvod u jezičnu morfologiju</i>, Zagreb, 2012. 5. Mihailo Stevanović, <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i>, Beograd, 1975. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ismail Palić, <i>Gramatika, semantika i pragmatika rečenice</i>, Sarajevo, 2019. 2. Ismail Palić, “O klasifikaciji nepromjenljivih riječi u bosanskome jeziku”, <i>Pismo I/1</i>, Sarajevo, 93–102, 2003. 3. Halid Bulić, “Klasificiranje pridjeva u bosanskom jeziku”, <i>Pismo IX/1</i>, Sarajevo, 11–38, 2011. 4. Halid Bulić, “Dual u savremenom bosanskom jeziku”, <i>Pismo XIII/1</i>, Sarajevo, 9–42, 2015. 5. Danko Šipka, <i>Osnovi morfologije: Prilog gramatici savremenog standardnog jezika</i>, Beograd, 2005.
Napomene	

SILABUS

Odsjek	Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Uvod u lingvistiku				
Šifra / kod	FIL BHS 111	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	1.	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 11–14; Utorak 13–15	
Saradnik	Ime i prezime	–			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta studenti se upoznaju s elementima strukture jezika, lingvistikom kao kompleksnom naučnom disciplinom, temeljnim lingvističkim terminima i osnovnim podacima o jezičkoj raznolikosti svijeta.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Osnovni je cilj predmeta da studente osposobi za definiranje i prepoznavanje lingvističkih pojava i elemenata strukture jezika, opisivanje lingvističkih disciplina, pripremi ih za dalje proučavanje jezika u okviru drugih predmeta i kod njih izgradi svijest o jezičkoj raznolikosti i važnosti njene zaštite i čuvanja. Uz to, cilj je i da predmet osposobi studente da vrednuju i uspoređuju sadržaje tekstova koji govore o općoj lingvistici te da ih uputi u osnovne resurse za proučavanje jezičke raznolikosti svijeta. Predmet ima i cilj da student nauči primjenjivati stečeno znanje u nastavi.				
Ishodi učenja	Znanje: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da definiraju velik broj lingvističkih pojava, prepoznaju te pojave na primjerima iz različitih jezika te da kompariraju i klasificiraju lingvističke pojave i elemente jezičke strukture. Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom i drugim resursima koji omogućavaju da se obavijeste o strukturi i prirodi jezika i jezičkoj raznolikosti svijeta (atlas, jezički katalozi, korpusi, rječnici, općelingvistički blogovi, portali, filmovi i sl.). Moći će uspoređivati jednostavnije pojave u jezičkoj strukturi različitih jezika, analizirati sličnosti i razlike strukture drugih jezika sa strukturom maternjeg jezika i o tome argumentirano govoriti. Također će biti osposobljeni da na osnovu stečenog znanja prikupe, odaberu i klasificiraju podatke o jezičkoj strukturi i jezičkoj raznolikosti i na efikasan način upotrijebe ih na oglednom času. Kompetencije: Studenti će biti osposobljeni da uspoređuju jednostavnije pojave u jezičkoj strukturi različitih jezika, analiziraju sličnosti i razlike strukture drugih jezika sa strukturom maternjeg jezika i o tome argumentirano govore. Također će biti osposobljeni da na osnovu stečenog znanja prikupe, odaberu i klasificiraju podatke o jezičkoj strukturi i jezičkoj raznolikosti i na efikasan način upotrijebe ih na oglednom času.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Jezik i lingvistika. Osnovne osobine jezika
2.	Osnovne funkcije jezika. Evolucija jezika
3.	Osnovni podaci o jezičkoj raznolikosti u svijetu
4.	Jezičke univerzalije. Klasifikacija jezika
5.	Jezički znak. Jezička struktura
6.	Fonetika i fonologija (I dio)
7.	Fonetika i fonologija (II dio)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Riječ. Struktura riječi. Morfem
10.	Fleksivna i derivaciona morfologija
11.	Sintaksički nivo analize jezika (I dio)
12.	Sintaksički nivo analize jezika (II dio)
13.	Semantički nivo analize jezika (I dio)
14.	Semantički nivo analize jezika (II dio)
15.	Pismo. Jezik u vremenu. Izumiranje jezika
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i praktične nastave. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava. Na praktičnoj nastavi studenti pod nadzorom nastavnika pred grupom izvode ogledni čas o općelingvističkim temama koje su zastupljene u školskim programima ili timski kreiraju materijale koji se zasnivaju na općelingvističkim podacima i koji se mogu upotrijebiti za motivaciju učenika na časovima na kojima se obrađuje gradivo o jezičkoj strukturi maternjeg jezika. U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 684 1435 903"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na praktičnoj nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na praktičnoj nastavi – usmeno ili pismeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Završni pismeni ispit – prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti polusemestralni i završni pismeni ispit, odnosno na svakoj od tih provjera steći 55% od mogućeg broja bodova. Studenti mogu položiti ispit i ako imaju 0 bodova na aktivnostima na seminaru, vježbama i praktičnoj nastavi, ako im je zbir bodova koje su stekli nakon što su položili ostale provjere (polusemestralni i završni pismeni ispit) 55% ili više od ukupnog broja bodova koje je moguće osvojiti.</p> <p>Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote). U tim terminima mogu izvršiti i obaveze koje se tiču seminara.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	20	20%	2.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%	3.	Završni pismeni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	20	20%																		
2.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%																		
3.	Završni pismeni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ranko Bugarski, <i>Uvod u opštu lingvistiku</i>, Beograd, 1996. 2. Ranko Matasović, <i>Jezična raznolikost svijeta: podrijetlo, razvitak i izgledi</i>, Zagreb, 2011. 3. Robert Lawrence Trask, <i>Temeljni lingvistički pojmovi</i>, Zagreb, 2005. 4. Midhat Riđanović, <i>Jezič i njegova struktura</i>, Sarajevo, 1998.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dubravko Škiljan, <i>Pogled u lingvistiku</i>, Zagreb, 1987. 2. Dejvid Kristal, <i>Kembrička enciklopedija jezika</i>, Beograd, 1995. 3. Ranko Bugarski, <i>Jezici</i>, Beograd, 2003. 4. Ranko Bugarski, <i>Pismo</i>, Beograd, 1997.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za književnosti naroda BiH				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Lingvistička stilistika I				
Šifra/kod	FIL KBH 529	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	treći	Ak. godina	2022/2023.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	bernisa.puris@ff.unsa.ba bernisapuris4@gmail.com	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti se upoznaju s predmetom stilistike kao naučne discipline, njenim razvojem, teorijama stila, temeljnim stilističkim pojmovima i kategorijama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi kolegija su: upoznati studente s razvojnim putem i općim teorijskim znanjima iz stilistike; upoznati ih s kompleksnošću definiranja predmeta, metoda i pravaca u stilistici; upoznati studente s osnovnim stilističkim pojmovima i terminološkim instrumentarijem te s novim pravcima i transdisciplinarnim karakterom savremene stilistike.				
Ishodi učenja	Razumijevanje historijskog razvoja stilistike; prezentiranje općih teorijskih znanja iz stilistike; razlikovanje stilističkih metoda i pravaca; razlikovanje, jasno definiranje i objašnjavanje stilističkih termina i razvijanje sposobnosti za njihovu primjenu u tumačenju stilističkih pojava; uočavanje i tumačenje transfera znanja između stilistike i drugih disciplina.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Program i literatura.
2.	Stilistika kao naučna disciplina – predmet i osnovna problematika.
3.	Stilistika i druge discipline.
4.	Stilistička ideja u antičkoj retorici – grčka antika.
5.	Stilistička ideja u antičkoj retorici – rimska antika.
6.	Zasnivanje moderne stilistike.
7.	Savremeni pravci u stilistici.
8.	Polusemestralna provjera znanja
9.	Stilem i stilska markiranost. Stilističke varijante. Stilizacija.
10.	Ekspresivna sredstva.
11.	Stilistički postupak. Stilistička dominantna.
12.	Značenje kao stilistička kategorija. Transpozicija – proste i složene operacije.
13.	Stilistička norma. Stilistička kompetencija.
14.	Individualni i kolektivni stil.
15.	Stil u kulturnohistorijskom i savremenom društvenom kontekstu
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminar, vježbe: <ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - zadaci, kvizovi, rad na tekstu 																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Aktivnost na vježbama	20	20%	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30%	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Seminarski rad	20	20%																						
2.	Aktivnost na vježbama	20	20%																						
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%																						
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30%																						
Ukupno:		100 bodova	100%																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																								
Literatura	<p>Obavezna: Čarkić, Milosav (2002) <i>Uvod u stilistiku</i>. Beograd: Naučna knjiga. Katnić-Bakaršić, Marina (2007) <i>Stilistika</i>. Sarajevo: Ljiljan. Vuković, Novo (2000) <i>Putevi stilističke ideje</i>. Podgorica – Nikšić: Jasen.</p> <p>Dodatna: Katnić-Bakaršić, Marina (2019) <i>Stil, kultura, semiotika</i>. Sarajevo: University press. Simić, Radoje (2001) <i>Opšta stilistika</i>. Beograd: Jasen.</p>																								
Napomene	Studenti su dužni pročitati i radove iz novijih stručnih časopisa. Za izradu seminarskih radova studentima će biti ponuđena odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.																								

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za književnosti naroda BiH				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Lingvistička stilistika II				
Šifra/kod	FIL KBH 530	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	četvrti	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 bernisa.puris@ff.unsa.ba bernisapuris4@gmail.com	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 belmin.sabic@ff.unsa.ba belminsabicffs@hotmail.com	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 1	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru predmeta Lingvistička stilistika II pručavaju se stilističke jedinice na svim jezičkim nivoima: fonostilemi, grafostilemi, morfostilemi, semantostilemi, leksikostilemi, sintaksostilemi i tekstostilemi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Prepoznavanje, analiza i interpretacija stilema i stilističkih postupaka na pojedinim jezičkim nivoima u različitim vrstama tekstova.				
Ishodi učenja	Studenti će biti osposobljeni za lingvostilističku analizu/interpretaciju različitih tekstnih vrsta. Stečena znanja studenti će moći primjenjivati u vlastitoj jezičkoj praksi, kao i kompetentno podučavati druge lingvostilističkim znanjima i vještinama.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Program. Literatura.
2.	<i>Fonostilistika.</i> Fonostilističko raslojavanje jezika. Stilovi izgovora. Govorne vrednote.
3.	Akustičko-artikulacijske vrijednosti glasova i glasovni simbolizam – poetska funkcija glasova (slikanje glasovima).
4.	Fonetsko-fonološke figure.
5.	<i>Grafostilistika</i> – slikanje slovima.
6.	<i>Morfostilistika.</i> Funkcionalnostilska obilježja derivacionih morfostilema. Ekspresivnost derivacionih morfostilema.
7.	Gramatička sinonimija i gramatičke metafore: gramatička metafora u polju personalnosti – sinonimija lica; gramatička metafora u polju temporalnosti – sinonimija glagolskih vremena.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	<i>Leksikostilistika.</i> Funkcionalnostilska raslojenost leksike.
10.	Inherentno ekspresivna leksika. Leksika s ograničenom sferom upotrebe.
11.	<i>Sintaksostilistika.</i> Funkcionalnostilska markiranost rečeničnih konstrukcija.
12.	Ekspresivna sintaksa.
13.	Leksičko-sintaksičke figure.
14.	<i>Semantostilistika.</i> Tropi.
15.	Semantičke figure u užem smislu. Semantičke figure poređenja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - diskusija - rad na tekstu 																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">R. br.</th> <th style="width: 60%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Aktivnost na vježbama	20	20%	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30%	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Seminarski rad	20	20%																						
2.	Aktivnost na vježbama	20	20%																						
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%																						
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30%																						
Ukupno:		100 bodova	100%																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																								
Literatura	<p>Obavezna Bačić, K. (2012) <i>Rječnik stilskih figura</i>. Zagreb: Školska knjiga. Katnić-Bakaršić, M. (2007) <i>Stilistika</i>. Sarajevo: Ljiljan. Puriš, B. (2015) <i>Žamor večernjaka u koščelama: Lingvostilistikom kroz „Grozdanin kikut“</i>. Sarajevo: Institut za jezik. Vuković, N. (2000) <i>Putevi stilističke ideje</i>. Podgorica – Nikšić: Jasen.</p> <p>Dodatna Hadžiefendić-Parić, R. (2016) <i>Lingvostilistički zapisi</i>. Zagreb: KDBH „Preporod“. Katnić-Bakaršić, M. (2006) <i>Stilističke skice</i>. Sarajevo: Connectum. Kovačević, M. (1991/2000) <i>Gramatika i stilistika stilskih figura</i>. Sarajevo: Književna zajednica Drugari / Kragujevac: Kantakuzin Wales, Katie (2001) <i>A dictionary of Stylistics</i>, London: Longman.</p>																								
Napomene	Studenti su dužni pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. Za izradu seminarskih radova studentima će biti ponuđena i druga odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.																								

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (2022/2023, 2023/2024, 2024/2025) Odsjek za književnosti naroda BiH (2023/2024, 2024/2025)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Lingvistička stilistika				
Šifra/kod	FIL BHS 429 FIL BHS 529	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	prvi / treći	Ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	bernisa.puris@ff.unsa.ba bernisapuris4@gmail.com	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	belmin.sabic@ff.unsa.ba belminsabicffs@hotmail.com	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Uvodni dio kolegija bavi se predmetom stilistike kao naučne discipline, njenim izvorima i razvojem, podjelom stilistike, njenim interdisciplinarnim karakterom te osnovnim stilističkim terminološkim instrumentarijem. U težišnom dijelu kolegija izučavaju se nivoi lingvostilističke analize i njihove osnovne jedinice.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi kolegija su: <ul style="list-style-type: none"> - usvajanje znanja o izvorima i razvoju stilistike - uočavanje kompleksne povezanosti stilistike s drugim disciplinama - ovladavanje lingvostilističkim pojmovnim instrumentarijem - prepoznavanje stilema i stilističkih postupaka na pojedinim nivoima lingvostilističke analize - usvajanje i razvijanje lingvostilističke kompetencije i kreativnosti 				
Ishodi učenja	Razumijevanje historijskog razvoja stilistike; prezentiranje općih teorijskih znanja iz stilistike; razlikovanje stilističkih metoda i pravaca; razlikovanje, jasno definiranje i objašnjavanje lingvostilističkih stilističkih termina i razvijanje sposobnosti za njihovu primjenu u tumačenju lingvostilističkih pojava; uočavanje i tumačenje transfera znanja između lingvističke stilistike i drugih disciplina.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Teorije stila i stilistika kao naučna disciplina.
2.	Stilistička ideja u antičkoj retorici. Zasnivanje moderne stilistike. Savremeni pravci u stilistici.
3.	Osnovni pojmovi, kategorije i pitanja lingvističke stilistike.
4.	<i>Fonostilistika.</i> Fonostilističko raslojavanje jezika. Stilovi izgovora. Govorne vrednote.
5.	Akustičko-artikulacijske vrijednosti glasova i glasovni simbolizam – poetska funkcija glasova (slikanje glasovima).
6.	Fonetsko-fonološke figure.
7.	<i>Grafostilistika</i> – slikanje slovima.
8.	Polusemestralna provjera znanja.
9.	<i>Leksikostilistika.</i> Funkcionalnostilska raslojenost leksike.
10.	Inherentno ekspresivna leksika. Leksika s ograničenom sferom upotrebe.
11.	<i>Sintaksostilistika.</i> Funkcionalnostilska markiranost rečeničnih konstrukcija.
12.	Ekspresivna sintaksa.
13.	Leksičko-sintaksičke figure.
14.	<i>Semantostilistika.</i> Tropi.
15.	Semantičke figure u užem smislu. Semantičke figure poređenja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminar, vježbe, praktična nastava: <ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - diskusija - demonstracija - zadaci, kvizovi, rad na tekstu 																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1" data-bbox="492 384 1471 632"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Aktivnost na vježbama	20	20%	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30%	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Seminarski rad	20	20%																						
2.	Aktivnost na vježbama	20	20%																						
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%																						
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30%																						
Ukupno:		100 bodova	100%																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																								
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Antoš, Aantica (1974) <i>Osnove lingvističke stilistike</i>. Zagreb: Školska knjiga. Bagić, Krešimir (2012) <i>Rječnik stilskih figura</i>. Zagreb: Školska knjiga. Čarkić, Milosav (2002) <i>Uvod u stilistiku</i>. Beograd: Naučna knjiga. Katnić-Bakaršić, Marina (2007) <i>Stilistika</i>. Sarajevo: Ljiljan. Puriš, Bernisa (2015) <i>Žamor večernjaka u koščelama : Lingvostilistikom kroz "Grozdanin kikot"</i>. Sarajevo: Institut za jezik Vuković, N (2000) <i>Putevi stilističke ideje</i>. Podgorica – Nikšić: Jasen.</p> <p>Dodatna</p> <p>Hadžiefendić-Parić, Remzija (2016) <i>Lingvostilistički zapisi</i>. Zagreb: KDBH „Preporod“. Katnić-Bakaršić, Marina (2006) <i>Stilističke skice</i>. Sarajevo: Connectum. Kovačević, Miloš (1991/2000) <i>Gramatika i stilistika stilskih figura</i>. Sarajevo: Književna zajednica Drugari / Kragujevac: Kantakuzin Wales, Katie (2001) <i>A dictionary of Stylistics</i>, London: Longman.</p>																								
Napomene	Studenti su dužni pročitati i radove iz novijih stručnih časopisa. Za izradu seminarskih radova studentima će biti ponuđena odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.																								

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik / Odsjek za književnosti naroda BiH				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pravopis				
Šifra/kod	FIL BHS 123	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7/6
Ciklus studija	prvi	Semestar	prvi	Ak. godina	2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 bernisa.puris@ff.unsa.ba bernisapuris4@gmail.com	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2; praktična nastava 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija najprije se daje kratak uvod u teorijsku normativnu lingvistiku i ukazuje na položaj pravopisne norme u ukupnosti normi standardnoga jezika, potom se sadržaj kolegija usmjerava na njegov težišni dio – tumačenje, razradu i kontekstualiziranje pravopisnih pravila.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente s osnovama normativne lingvistike i mjestom pravopisne norme u ukupnosti normi standardnoga jezika; upoznati studente s pravilima koja donose pravopisi bosanskoga, hrvatskoga i srpskoga jezika; osposobiti studente za dosljednu primjenu pravopisnih pravila u vlastitoj pisanoj komunikaciji; osposobiti ih da uočavaju, analiziraju, opišu i sistematiziraju pravopisno relevantne riječi u različitim savremenim tekstnim vrstama.				
Ishodi učenja	Studenti će steći teorijska znanja iz pravopisne normativistike. Bit će osposobljeni da primjenjuju pravopisna pravila u vlastitoj pisanoj komunikaciji, da uočavaju pravopisno relevantne riječi u različitim pisanim komunikacijskim situacijama, da ih analiziraju, opišu i sistematiziraju u skladu s pravopisnim pravilima koja donose pravopisni priručnici. Studenti će moći primijeniti stečena znanja i vještine u razvoju i usavršavanju kulture pismenog izražavanja.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Program i literatura.
2.	Načela jezičke pravilnosti. Norme i normiranje jezika.
3.	Pravopisna norma i pravopis. Pravopisna norma prema drugim standardnojezičkim normama. Pravopisna načela i tipovi pravopisa.
4.	Pojam pravopisno relevantne riječi i pravopisni rječnik. Grafijska norma i pismo.
5.	Pravila upotrebe <i>velikoga / maloga slova</i> .
6.	<i>Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi.</i>
7.	Pisanje <i>skraćenica</i> .
8.	Interpunkcija.
9.	Asimilacija suglasnika po zvučnosti. Asimilacija suglasnika po mjestu tvorbe.
10.	Pravila o alternaciji <i>ije/je/e/i</i> .
11.	Redukcija suglasnika. Alternacija <i>l-o</i> .
12.	Glasovi i glasovni skupovi: pisanje i izgovor glasova <i>č-ć</i> , pisanje i izgovor glasova <i>dž-đ</i> .
13.	Glas <i>h</i> ; intervokalno <i>j</i> .
14.	Pisanje riječi stranoga porijekla.
15.	Pravopisni znaci.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje (opisivanje i objašnjavanje teorijsko-terminoloških sastavnica pravopisne norme) - diskusija (raspravljanje i uspoređivanje pravopisnih rješenja koja donose pravopisni priručnici i jezički savjetnici) - rad na tekstu (uočavanje i ispravljanje pravopisnih grešaka u različitim tipovima tekstova) - demonstracija (predstavljanje primjera odstupanja od pravopisne norme prikupljenih u praksi i diskusija o njima) 																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="477 625 1451 930"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija seminarskog rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Praktična nastava – zadaci</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost na vježbama – kvizovi</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Prezentacija seminarskog rada	10	10%	3.	Praktična nastava – zadaci	15	15%	4.	Aktivnost na vježbama – kvizovi	15	15%	5.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	20%																										
2.	Prezentacija seminarskog rada	10	10%																										
3.	Praktična nastava – zadaci	15	15%																										
4.	Aktivnost na vježbama – kvizovi	15	15%																										
5.	Završni ispit	40	40%																										
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćužić, T. (2015) <i>Pravopisna norma</i>, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. 2. Halilović, S. (2017) <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Sarajevo: Slavistički komitet. 3. <i>Hrvatski pravopis</i> (2013) Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. 4. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (2015) <i>Pravopis srpskoga jezika – ijekavsko izdanje</i>, Novi Sad – Banja Luka: Matica srpska. <p><i>Dodatna</i></p> <p>Jezički savjetnici:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bulić, R. (1999) <i>Bosanski jezik u praksi i normi</i>, Tuzla: Printcom. 2. Bulić, R. (2009) <i>Rječnik pravopisnih, obličkih i akcenatskih nedoumica u standardnome bosanskom jeziku</i>, Tuzla: Bosanska riječ. 3. Čedić, I. (2013) <i>Jezički savjetnik</i>, Sarajevo: Institut za jezik. 4. Ham, S. – Milkota, J. – Baraban, B. – Orlić, A. (2014) <i>Hrvatski jezični savjeti</i>, Zagreb: Školska knjiga. 5. Klajn, I. (2007) <i>Rečnik jezičkih nedoumica</i>, Novi Sad: Prometej. 6. Klajn, I. (2007) <i>Ispici pa reci</i>, Novi Sad: Prometej. 																												

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski jezik I / Hrvatski jezik I / Srpski jezik I (za studijske grupe Odsjeka za orijentalnu filologiju i Odsjeka za slavenske jezike i književnost)				
Šifra/kod	FIL BHS 101	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	1.	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić, dr.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić, MA, as.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 ; seminar 0;		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U prvom dijelu kolegija studenti će biti upoznati s pojmom pravopisne norme i s prirodom pravopisne norme; u ostatku semestra bavit će se temama koje su često izvorom nedoumica i nejasnoća u pisanoj komunikaciji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je predmeta upoznati studente s važnijim teorijsko-terminološkim pitanjima vezanim za pravopisnu normu i osposobiti ih da u skladu sa stečenim pravopisnim znanjima upotrebljavaju pravopisnu normu u vlastitoj pisanoj komunikaciji.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti će steći teorijska i praktična znanja iz pravopisne normativistike. Vještine: Na temelju stečenih pravopisnih znanja studenti će biti osposobljeni da definiraju, opišu i objasne pravopisna pravila te da ih upotrebljavaju u vlastitoj pisanoj komunikaciji.				

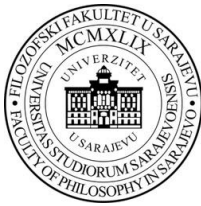
Kompetencije: Studenti će moći primijeniti stečena znanja i vještine u poboljšanju vlastite kulture pisanog izražavanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Termini <i>pravopis</i> i <i>pravopisna norma</i> ; opća obilježja pravopisne norme; pravopisna načela; pravopisna norma prema drugim standardnojezičkim normama
2.	Pravila upotrebe velikog/malog slova
3.	Pravila upotrebe velikog/malog slova
4.	Sastavljeno i nesastavljeno pisanje riječi
5.	Sastavljeno i nesastavljeno pisanje riječi
6.	Rastavljanje riječi na kraju retka
7.	Pisanje skraćenica
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pisanje riječi stranog porijekla
10.	Alternacije suglasnika
11.	Pravila o alternaciji ije/je/i/e
12.	Pravila o alternaciji ije/je/i/e
13.	Glasovi i glasovni skupovi (pisanje i izgovor glasova č, ć, dž, đ; glas h; intervokalno j)
14.	Interpunkcijski znaci; pravopisni znaci
15.	Upotreba pravopisnih znakova u popisu literature i u citatnicama u tekstu
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> – usmeno izlaganje – diskusija – rad na tekstovima – kviz 																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prvi parcijalni test</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Drugi parcijalni test</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivnost na predavanjima • aktivnost na vježbama • kviz <p>Napomena: Kvizovi će biti organizirani preko platforme Google Classroom.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prvi parcijalni test	40	40%	2.	Drugi parcijalni test	50	50%	3.	Aktivnost	10	10%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prvi parcijalni test	40	40%																		
2.	Drugi parcijalni test	50	50%																		
3.	Aktivnost	10	10%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Halilović, Senahid. 2017. <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Sarajevo: Slavistički komitet.</p> <p>Halilović, Senahid – Ismail Palić – Amela Šehović. 2010. <i>Rječnik bosanskog jezika</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet u Sarajevu.</p> <p><i>Hrvatski pravopis</i>. 2013. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.</p> <p>Pešikan, Mitar – Jovan Jerković – Mato Pižurica. 2015. <i>Pravopis srpskoga jezika – ijekavsko izdanje</i> (priručnik za škole). Novi Sad – Banja Luka: Matica srpska.</p>																				

Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	IP Pragmalingvistika				
Šifra / kod	FIL BHS 484	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	2.	Semestar	2	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Utorak 10–12 Srijeda 8–11	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta predstavljaju se osnove pragmatike kao naučne discipline, njeni osnovni pojmovi, metode, vrste, historijski razvoj te odnosi s drugim disciplinama. Posebna se pažnja posvećuje deiksi, implikaturama, presupozicijama, govornim činovima, načelu saradnje i strategijama učtivosti.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da studenti nauče osnovne pojmove pragmalingvistike, da nauče posmatrati jezik kao djelovanje te da o tome mogu kompetentno govoriti.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati velik broj pragmalingvističkih pojava, prepoznati te pojave u konkretnim upotrebama jezika i analizirati ih. Također će biti osposobljeni da kompariraju i klasificiraju pragmalingvističke pojave.</p> <p>Vještine: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju ocjenjivati i vrednovati iskaze govornika s obzirom na ciljeve koje su željeli postići i efekte koje su stvarno postigli.</p> <p>Kompetencije: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju prepoznavati i objašnjavati upotrebu različitih vrsta govornih činova, deiktičkih jedinica, presupozicija, implikatura te učtivih i neučtivih upotreba jezika te stečeno znanje primjenjivati u nastavi ili prilikom istraživanja navedenih pojava u novim situacijama.</p>				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Lingvistika i pragmatika
28.2–4.3.2022.	
2.	Predmet i ciljevi pragmatike
7–11.3.2022.	
3.	Podjela pragmatike
14–18.3.2022.	
4.	Metodologija proučavanja pragmatike
21–25.3.2022.	
5.	Razvoj pragmatike
28.3–1.4.2022.	
6.	Odnos pragmatike i drugih disciplina
4–8.4.2022.	
7.	Jedinice pragmatike
11–15.4.2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18–22.4.2022.	
9.	Govorni činovi
25–29.4.2022.	
10.	Deikse
2–6.5.2022.	
11.	Presupozicije
9–13.5.2022.	
12.	Konverzacijske implikature
16–20.5.2022.	
13.	Analiza diskursa i analiza konverzacije
23–27.5.2022.	
14.	Načelo saradnje
30.5–3.6.2022.	
15.	Učtivost
6–10.6.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13–17.6.2022.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20–24.6.2022.	
18.	
27.6–1.7.2022.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava. Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi. U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 575 1435 827"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminar</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnosti na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Seminar – usmeno, prema kalendaru koji određuje predmetni nastavnik u dogovoru sa studentima • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomena</p> <p>Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost i u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	30	30%	2.	Seminar	10	10%	3.	Aktivnosti na nastavi	10	10%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Polusemestralni ispit	30	30%																						
2.	Seminar	10	10%																						
3.	Aktivnosti na nastavi	10	10%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sabina Bakšić, Halid Bulić, <i>Pragmatika</i>, Sarajevo, 2019. 2. George Yule, “Definicija i pozadina pragmatike te deiksija i udaljenost”, <i>Hrvatistika</i> 4/4, str. 89–98, 2010. 3. Mirna Velčić, “Predmet lingvističke pragmatike”, <i>Naše teme</i> 11, str. 2357–2367, 1984. 4. Paul R. Kroeger, <i>Analyzing meaning: An introduction to semantics and pragmatics, Third edition</i>, Berlin, 2022, https://langsci-press.org/catalog/book/359.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nikolina Palašić, <i>Pragmalingvistika – lingvistički pravac ili petlja?</i>, Rijeka, 2020. 2. Sabina Bakšić, <i>Strategije učtivosti u turskom jeziku</i>, Sarajevo, 2012. 3. Dejvid Kristal, <i>Kembrička enciklopedija jezika</i>, Beograd, 1995. 4. Robert Lawrence Trask, <i>Temeljni lingvistički pojmovi</i>, Zagreb, 2005. 5. Lada Badurina, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, Diana Stolac (ur.), <i>Teorija i mogućnosti primjene pragmalingvistike</i>, Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, Zagreb – Rijeka, 1999. 6. Stephen Levinson, <i>Pragmatics</i>, Cambridge (UK), 1983. 7. John. L. Austin, <i>Kako djelovati riječima</i>, Zagreb, 2014. 8. Virna Karlić, Petra Bago, <i>(Računalna) pragmatika: Temeljni pojmovi i korpusnopragmatičke analize</i>, Zagreb, 2021, https://openbooks.ffzg.unizg.hr/index.php/FFpress/catalog/book/125.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	IP Pragmalingvistika				
Šifra / kod	FIL BHS 484	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	2.	Semestar	4	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Utorak 10–12 Srijeda 8–11	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta predstavljaju se osnove pragmatike kao naučne discipline, njeni osnovni pojmovi, metode, vrste, historijski razvoj te odnosi s drugim disciplinama. Posebna se pažnja posvećuje deiksi, implikaturama, presupozicijama, govornim činovima, načelu saradnje i strategijama učtivosti.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da studenti nauče osnovne pojmove pragmalingvistike, da nauče posmatrati jezik kao djelovanje te da o tome mogu kompetentno govoriti.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati velik broj pragmalingvističkih pojava, prepoznati te pojave u konkretnim upotrebama jezika i analizirati ih. Također će biti osposobljeni da kompariraju i klasificiraju pragmalingvističke pojave.</p> <p>Vještine: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju ocjenjivati i vrednovati iskaze govornika s obzirom na ciljeve koje su željeli postići i efekte koje su stvarno postigli.</p> <p>Kompetencije: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju prepoznavati i objašnjavati upotrebu različitih vrsta govornih činova, deiktičkih jedinica, presupozicija, implikatura te učtivih i neučtivih upotreba jezika te stečeno znanje primjenjivati u nastavi ili prilikom istraživanja navedenih pojava u novim situacijama.</p>				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Lingvistika i pragmatika
28.2–4.3.2022.	
2.	Predmet i ciljevi pragmatike
7–11.3.2022.	
3.	Podjela pragmatike
14–18.3.2022.	
4.	Metodologija proučavanja pragmatike
21–25.3.2022.	
5.	Razvoj pragmatike
28.3–1.4.2022.	
6.	Odnos pragmatike i drugih disciplina
4–8.4.2022.	
7.	Jedinice pragmatike
11–15.4.2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18–22.4.2022.	
9.	Govorni činovi
25–29.4.2022.	
10.	Deikse
2–6.5.2022.	
11.	Presupozicije
9–13.5.2022.	
12.	Konverzacijske implikature
16–20.5.2022.	
13.	Analiza diskursa i analiza konverzacije
23–27.5.2022.	
14.	Načelo saradnje
30.5–3.6.2022.	
15.	Učtivost
6–10.6.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13–17.6.2022.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20–24.6.2022.	
18.	
27.6–1.7.2022.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava. Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi. U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 575 1435 835"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminar</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnosti na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Seminar – usmeno, prema kalendaru koji određuje predmetni nastavnik u dogovoru sa studentima • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomena</p> <p>Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost i u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	30	30%	2.	Seminar	10	10%	3.	Aktivnosti na nastavi	10	10%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Polusemestralni ispit	30	30%																						
2.	Seminar	10	10%																						
3.	Aktivnosti na nastavi	10	10%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sabina Bakšić, Halid Bulić, <i>Pragmatika</i>, Sarajevo, 2019. 2. George Yule, “Definicija i pozadina pragmatike te deiksija i udaljenost”, <i>Hrvatistika</i> 4/4, str. 89–98, 2010. 3. Mirna Velčić, “Predmet lingvističke pragmatike”, <i>Naše teme</i> 11, str. 2357–2367, 1984. 4. Paul R. Kroeger, <i>Analyzing meaning: An introduction to semantics and pragmatics, Third edition</i>, Berlin, 2022, https://langsci-press.org/catalog/book/359.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nikolina Palašić, <i>Pragmalingvistika – lingvistički pravac ili petlja?</i>, Rijeka, 2020. 2. Sabina Bakšić, <i>Strategije učtivosti u turskom jeziku</i>, Sarajevo, 2012. 3. Dejvid Kristal, <i>Kembrička enciklopedija jezika</i>, Beograd, 1995. 4. Robert Lawrence Trask, <i>Temeljni lingvistički pojmovi</i>, Zagreb, 2005. 5. Lada Badurina, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, Diana Stolac (ur.), <i>Teorija i mogućnosti primjene pragmalingvistike</i>, Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, Zagreb – Rijeka, 1999. 6. Stephen Levinson, <i>Pragmatics</i>, Cambridge (UK), 1983. 7. John. L. Austin, <i>Kako djelovati riječima</i>, Zagreb, 2014. 8. Virna Karlić, Petra Bago, <i>(Računalna) pragmatika: Temeljni pojmovi i korpusnopragmatičke analize</i>, Zagreb, 2021, https://openbooks.ffzg.unizg.hr/index.php/FFpress/catalog/book/125.
Napomene	

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (za studijske grupe Odsjeka za orijentalnu filologiju i Odsjeka za slavenske jezike i književnost)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt-sati	predavanja 1; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija upoznati studenta s gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika kako bi se postigla viša pismenost.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti poznaju temeljne odlike gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika. Vještine: Studenti su sposobni detektirati greške na fonološkom, morfološkom i sintaksičkom nivou jezičke analize. Kompetencije: Studenti su ovladali teorijskim i praktičnim znanjem gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija. Razgraničenje ovih disciplina. Njihove osnovne jedinice. Morfonologija. Tvorba vokala i konsonanata.
2.	Morfologija. Morfem. Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi. Gramatičke kategorije vrsta riječi.
3.	Imenice. A-vrsta imenica. E-vrsta imenica. I-vrsta imenica.
4.	Pridjevi. Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva.
5.	Zamjenice. Imeničke i pridjevske zamjenice.
6.	Brojevi. Osnovne odlike brojeva.
7.	Glagoli. Leksičko-semantičke odlike glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi. Uzvici. Veznici. Riječce. Prijedlozi.
10.	Odnos morfologije i sintakse. Sintaksema. Sintagma.
11.	Predikat. Subjekt. Objekt.
12.	Atribut. Apozicija. Adverbijal.
13.	Nezavisnosložene rečenice.
14.	Zavisnosložene rečenice.
15.	Vezani tekst. Odlike vezanog teksta.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> – usmeno izlaganje – diskusija – rad na tekstovima – kviz 																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 468 1437 684"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prvi parcijalni test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Drugi parcijalni test</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivnost na predavanjima • aktivnost na vježbama • kvizovi <p>Napomena Kvizovi će biti organizirani preko platforme Google Classroom. Student na jedan od način treba sakupiti ukupno 55 bodova kako bi položio ispit. Treba voditi računa o komponentama parcijalnih ispita, koje također imaju prag od 55%, tj. student na njima mora osvojiti minimalno 22, odnosno 27,5 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prvi parcijalni test	40	40	2.	Drugi parcijalni test	50	50	3.	Aktivnost	10	10	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prvi parcijalni test	40	40																		
2.	Drugi parcijalni test	50	50																		
3.	Aktivnost	10	10																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Jahić, Dž., Senahid Halilović, Ismail Palić (2000), <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Dom štampe, Zenica.</p> <p>Klajn, Ivan (2005), <i>Gramatika srpskog jezika</i>, Nastavna sredstva, Beograd.</p> <p>Silić, J., Ivo Pranjeković (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p><i>Dodatna</i></p>																				
Napomene																					